

సంపుటి : 72 సంచిక : 40 పుటలు : 52

జాగృతి

కవి 5121 - శ్రీ శార్వరి అపాడ అమావాస్య

వెల: ₹15/-

20 - 26 జూలై 2020

సోమయ్యగారి

25వ వర్గం

36లో

కమ్యూనిస్టుల కోట మీద బంగారు బాంబు

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూ.ఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

72 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | IT | MECH. | CIVIL | AERO

PG

M.Tech

DE & CS | VLSI | PE & ES | CSE | SE | AMS

MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic

DECE | DEEE | DCME | DME | DCE

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | MECH.

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com

Computers & General

B.Sc

MSCs

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

జాగృతి చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి

ప్రత్యేక తగ్గింపు

కరోనా కారణంగా చందా రెన్యూవల్ చేసుకొనేవారికి పత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/- (రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/- (రూ.3000/-లకు బదులు రూ.2800/-లు) తగ్గింపు కలదు.

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550 /-

కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా

<http://payit.cc/S8242> లింక్‌ని ఉపయోగించండి

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.2800 /-

కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా

<http://payit.cc/S8309> లింక్‌ని ఉపయోగించండి

ఈ అవకాశం 2021 మార్చి ఆఖరి వరకు మాత్రమే.

1 సం. చందా రూ. 650/-

<http://payit.cc/S14814>

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,

5 సం.ల చందా కట్టేవారికి రూ. 3000/- లు మాత్రమే.

మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా వాటి క్రింది లింక్‌లను ఉపయోగించండి.

5 సం.ల చందా రూ. 3000/-

<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013

మిగతా వివరాలకు
4వ పేజీలో..

జాగృతి వారపత్రిక ఆధ్వర్యంలో

ఘనశ్యామల ప్రసాదరావు స్మారక

పాటల రచనల పోటీ

ఎంపిక చేసిన 5 రచనలకు రూ. 4,000/- వంతున బహుమతి

- ☞ ఈ పోటీకి కొత్తగా రచించిన పాటలనే పంపాలి.
- ☞ పాట 20 నుంచి 25 లైన్‌లకు మించరాదు, ఒక అభ్యర్థి మూడుకి మించి పంపరాదు.
- ☞ జాతీయతను, సేవాభావాన్ని పెంపొందించే పాటలను మాత్రమే పంపాలి.
- ☞ ఈ పాట ఎక్కడా ప్రచురితం, ప్రసారం కాలేదని హామీపత్రం జత చెయ్యాలి.
- ☞ రచనలు అను ఫోన్‌లో కాని, యునికోడ్‌లో కాని డిటిపి చేసి jagriticompetition@gmail.com కి మెయిల్ చేయండి.
- ☞ రచనలను పోస్టులో పంపేవారు క్రింది చిరునామాకు పంపాలి.

పాటల రచనల పోటీ, జాగృతి వార పత్రిక, 3-4-228/4/1, జాగృతి భవన్, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500027.

రచనలు జాగృతికి చేరవలసిన చివరి తేది : 26 జూలై 2020

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డీఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైన్లర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రస్సులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాము. ఆ వెంటనే సంచిక కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ బ్యాంకు ఖాతాలో నగదు వేసేవారు చార్జీలకింద మరో రూ.50 పంపాలి. ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా చెల్లిస్తే చార్జీలు ఉండవు. డబ్బు పంపాక 040-27561453 9959997013 సంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 62170399960, SBI, Isamia Bazar Branch, IFSC : SBIN0005895, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని అంగ్లంలో రాయాలి.

మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

మన దేశ ఈశాన్య సరిహద్దుల్లో దురాక్రమణకు విఫలయత్నం చేసిన చైనా తోక ముడిచినట్లే కనిపిస్తోంది. అయినా ఇంతటితో మనకు ముప్పు తప్పినట్లేనని సంబరపడాల్సిన పరిస్థితుల్లేవని విశ్లేషకుల హెచ్చరిక! కమ్యూనిస్టు చైనా నైజం, విదేశీ దండయాత్రల సందర్భంగా మన దేశ అనుభవాలు, స్వార్థపరుల దేశద్రోహం తదితరాలే విశ్లేషకుల అంచనాలకు ఆధారం. గ్రీను దేశస్తుడైన అతిథిగృహం మన దేశం మీదకు దండెత్తి వచ్చినప్పుడు అంభి అతనికి తోడ్పడ్డాడు. అతరువాత ఢిల్లీ పాలకుడైన పుష్కీరాజు చేతిలో పరాజితుడై కుమిలిపోతున్న ఘోరీని మన దేశ మరో రాజు జయచంద్రుడు కలసి ధైర్యం చెప్పాడు. ఢిల్లీ గుట్టుమట్టు తెలిపి మరో ప్రయత్నానికి పురికొల్పి ఘోరీ గెలుపునకు తోడ్పడ్డాడు. దాంతో భారతదేశంలో విజాతీయుల పాలనకు బీజం పడింది.

ఆధునికకాలంలో నమ్మించి మోసం చేసే కమ్యూనిస్టు చైనా దుర్బుద్ధి నెహ్రూ హయాం నుండే బట్టబయలువుతోంది. ఐక్యరాజ్య సమితిలో కీలకమైన భద్రతా మండలిలో భారత్కు సభ్యత్వం ఇవ్వాలనే ప్రతిపాదన వచ్చినప్పుడు దాన్ని చైనాకు ఇమ్మని నెహ్రూ సిఫారసు చేశారు. కృతజ్ఞత చూపించాల్సిన చైనా 1962లో మన ఈశాన్య సరిహద్దుల్లో దురాక్రమణకు పాల్పడి తన నైజం చాటుకుంది. చైనా నమ్మకద్రోహానికి మనస్తాపం చెంది మంచం పట్టిన నెహ్రూ ఆ దిగులుతోనే 1964లో మరణించారు. దురాక్రమణకు పాల్పడిన కమ్యూనిస్టు చైనాను భారత కమ్యూనిస్టులు తప్పు పట్టకపోగా డ్రాగన్కు స్వాగతం పలుకుతూ భారత్లో సభలు నిర్వహించారు. చైనా అధ్యక్షుడు మావోయే మా అధ్యక్షుడు అనేవరకు మన కమ్యూనిస్టులు వెళ్లారు. నాటి నుండి నేటి దాకా కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు పోటాపోటీగా దేశ ప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం విషాదం.

భారత రైతులు పండించే పొగాకు కొనడానికి రష్యా నుండి ఆర్డర్లు ఇప్పిస్తామని భారత కమ్యూనిస్టులు మన పొగాకు వ్యాపారులనుండి విరాళాలు దండుకునేవారు. శ్రీమతి ఇందిర ప్రధాని అయ్యాక ఈ కిటుకు

లోపలి పేజీలలో...

ముఖపత్ర కథనం

**కమ్యూనిస్టుల కోట మీద
బంగారు బాంబు**

6లో

ధారావాహిక నవల

అంబాలి - 7

- ఆకెళ్ల శివప్రసాద్

ధారావాహిక నవల

రాజగురువు -17

- పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

26లో

జాగృతి

సంపాదక్రియం

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి ఆషాఢ అమావాస్య
20 జూలై 2020, సోమవారం

కనిపెట్టి నేరుగా రష్యా ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి పొగాకు కొనుగోలు ఆర్డర్లు, మంచి ధర ఇప్పిస్తానని చెప్పి వ్యాపారుల నుండి విరాళాలు కాంగ్రెస్ పార్టీకి మళ్లించుకున్నారు. ఆమె కమ్యూనిస్టుల ఆట కట్టించారని కాంగ్రెస్ నేతలు సంబరపడ్డారే కాని గతంలో కమ్యూనిస్టులు, ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇద్దరూ భారత పొగాకు రైతుల పొట్టకొట్టారన్న సత్యం గుర్తించలేకపోయారు.

ఇంటిదొంగలతోనే ప్రమాదం

కాంగ్రెస్ పగ్గాలు శ్రీమతి సోనియా చేతికి వచ్చాక పైకి చట్టబద్ధంగా, పారదర్శకంగా సాగినట్లు కనిపించే లాల్ బాచీ వ్యవహారాలతో ద్రోహం కొత్తపుంతలు తొక్కింది. సోనియా అధ్యక్షురాలైన రాజీవ్ గాంధీ ఫౌండేషన్ అనే స్వచ్ఛంద సంస్థకు నకిలీ గాంధీ కుటుంబీకులే పెత్తందారులు. మనోహన్ సింగ్, చిదంబరం తదితరులు పేరుకు సభ్యులు. ఈ సంస్థకు చైనా ప్రభుత్వం నుండి 2005-06లో 90లక్షల రూపాయలు విరాళంగా వచ్చాయి. ఇది ఆ సంస్థ రికార్డుల్లో, వెబ్ సైట్లో కూడా ఉంది. ఆ తరువాత

అసతో మా సద్గమయ తమసోమా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మయ అమృతంగమయ
- బృహదారణ్యకోపనిషత్

చైనాతో భారత్ ఫ్రీట్రేడ్ అగ్రిమెంట్ కుదుర్చుకోవాలని ఆ సంస్థ సిఫారసు చేసింది. దాని వల్ల చైనాకు ఆర్థికంగా లబ్ధి చేకూరగా, భారత్ కు భారీ నష్టం వాటిల్లింది. చైనా నుండి సోనియా సంస్థకు విరాళాలు అందడం, తరువాత ఆ సంస్థ చేసిన సిఫారసులు అమలైన ఫలితంగా భారత ప్రజలకు నష్టం, చైనా ప్రభుత్వానికి కోట్లరూపాయల లబ్ధి చేకూరడం చరిత్ర. ఇలాంటి లాల్ బాచీ వ్యవహారాన్నే కదా క్విడ్ ప్రోక్ నేరంగా వర్ణించి తెలుగునాట జగన్ మోహనరెడ్డిని సోనియా జైలుకు పంపింది. ఆర్థిక నష్టానికి మించి, ఆమె అంతరాంతరాల్లోని ద్రోహ చింతనను ఇటీవలి పరిణామాలు వెల్లడిస్తున్నాయి.

దేశ సరిహద్దుల వెంట నెలకొన్న ఉద్రిక్తతలపై చర్చించడానికి ప్రధాని మోదీ జూన్ 19న అఖిలపక్ష సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా రాహుల్ చేసిన టీవీ ట్యూ, చైనా విషయమై ప్రధాని మోదీ వద్ద ఎలాంటి వ్యూహం ఉందో బయటపెట్టాలి అంటూ సోనియా సంధించిన ప్రశ్నలు వారి లోగుట్టును వెల్లడిస్తున్నాయి. శత్రుదేశంతో మనం అనుసరించే యుద్ధ వ్యూహమేమిటో బహిరంగతం చేయాలని కడుపుకు అన్నం తినే వారెవ్వరూ అడగరు. యుద్ధవ్యూహం అంటేనే రహస్యం. ఐనా సోనియా అలా ఎందుకు అడిగారో తెలుసుకోడానికి గతంలోకి వెళ్దామి.

సోనియా గాంధీ తెరవెనుక ఉండి కథ నడిపిన యుపిఎ పాలన కాలంలో 2008 ఆగస్టు 7న కాంగ్రెస్ పార్టీ చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీతో ఓ అవగాహనా ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. దాని ప్రకారం ఇరు పార్టీలు ఉన్నత స్థాయిలో కలసి పనిచేయాలి. ఇరు పార్టీల మధ్య ఉన్నత స్థాయి సమాచార మార్పిడి, సహకారం, ముఖ్యమైన పరిణామాలపై సంప్రదింపులు ముఖ్యంశాలు. భారత్ కు నష్టం వాటిల్లినా సరే సోనియా చైనా రుణం తీర్చుకోవాలి కదా! అందుకే మన యుద్ధ వ్యూహమేమిటో చెప్పమని ఆమె ప్రధాని మోదీని అడిగారు. దేశ రక్షణవ్యూహాలను, వ్యవస్థలను, బలగాల మనో ధైర్యాన్ని, శక్తి సామర్థ్యాలను దొంగ దెబ్బతీసే ఇంటి దొంగల పట్ల ప్రజలు అప్రమత్తమై మెలగాలి!

కరోనాకు గాలి తోడైంది! (కనిపించని నిప్పు)	- 10
చైనా వస్తు బహిష్కరణ ఉద్యమంలా సాగాలి.. (ఆర్థికం)	- 12
జాగ్రత్త (కథ)	- 14
హిందూవ్యతిరేక చర్యలు.. (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16
ఆధ్యాత్మికం	- 18
స్వాతంత్ర్య పిపాసి (ప్రత్యేక వ్యాసం)	- 22
ఇంటి పేరు స్వేచ్ఛ (ప్రత్యేక వ్యాసం)	- 24
జన జాగృతి	- 29
'స్నేహ' కవితా పయోనిధి....దాశరథి (సాహిత్యం)	- 30
ప్రపంచ గ్రామం (కథ)	- 32
వెనకడుగు వ్యూహమేనా? (ద్రాగన్)	- 35
వారఫలాలు	- 42
లక్ష్మీప్రితి మాసం.. శ్రావణం (మహిళ)	- 43
తరువుంటే.. కరవుండదు..!	- 44
బాలజాగృతి	- 46
చరిత్రకారులను మేల్కొల్పవలసి ఉన్న 'కుంభ'	- 48
మలయాళ చిత్రాలపై మమకారం! (సినిమా)	- 50

ముఖ్య గమనిక: లాక్ డౌన్ ప్రకటించిన తరువాత 'జాగృతి' ప్రచురణను ఆన్ లైన్ కు మార్చవలసి వచ్చింది. పరిస్థితులు కొంత చక్కబడినట్లు తేలడంతో తిరిగి అచ్చు రూపంలో ప్రారంభించాం. కానీ పరిస్థితులు అనుకూలించడం లేదు. కొందరు పాఠకులు కూడా పోస్టును తాకడానికి సందేహిస్తున్నారు. చేరడమూ ఆలస్యమే. అందుకే మరొకసారి తిరిగి ఆన్ లైన్ విధానంలోకి రాకతప్పలేదు. ఈ వారం నుంచి మళ్లీ ఆన్ లైన్ విధానంలోనే జాగృతి మీకు చేరుతుంది. ఈ విధానంలో కొందరు పాఠకులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్న పుటికి అనివార్య పరిస్థితులలోనే ఈ నిర్ణయం తీసుకోవలసి వచ్చింది. ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ, వీలైన ఒక రూపంలో జాగృతిని అందించాలన్నదే మా ఆశయం. పరిస్థితులు పూర్తిగా అనుకూలించిన తర్వాత జాగృతి అచ్చురూపంలో మీకు అందుతుంది. పాఠకులు సహకరించగలరని ఆశిస్తున్నాం.

- కుర్రా దుర్గారెడ్డి, అసోసియేట్ ఎడిటర్

నివాళి

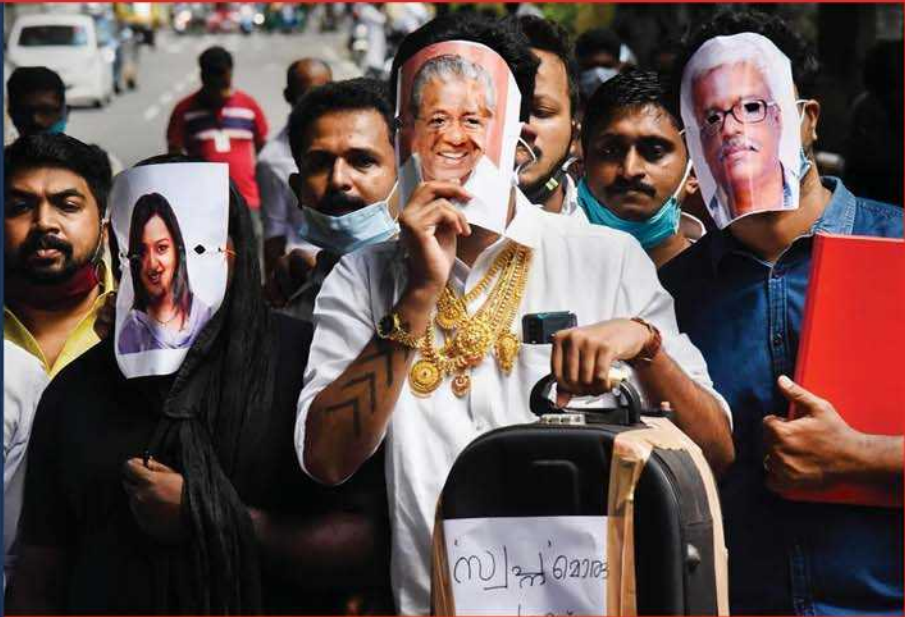
సంఘానికి జీవితం..

స్ఫూర్తి శాశ్వతం

36లో

మోస్తా తిరుగుబాటు/ హిందువుల ఊచకోత (1921) నూరేళ్ల సందర్భం నేపథ్యంలో కేరళలో ఇలాంటి ఉదంతం జరగడం ఆలోచింపజేసేదే. ఈ ఉదంతం కేంద్రంగా అల్లుకున్న చాలా అంశాలు ఇప్పుడు దేశం చూపును కేరళ వైపు తిప్పాయి. సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం నుంచి తిరువనంతపురం అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంలోని కస్టమ్స్ కార్యాలయానికి అవాంఛనీయ పరిస్థితులలో ఫోన్ కాల్స్ వెళ్లడం కూడా ఇప్పుడు కేరళతో పాటు భారతీయులను నిశ్చేష్టులను చేస్తున్నది. యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ నుంచి దుబాయ్ మీదుగా వచ్చిన ఒక బ్యాగ్ ను విడిచిపెట్టమని అడుగుతూ వెళ్లిన ఫోన్ కాల్స్ అవి. కస్టమ్స్ అధికారులు తొక్కిపట్టిన ఆ బ్యాగ్ ను విడిచిపెట్టి తీరాలని కస్టమ్స్ అధికారులను తరువాత కొందరు బెదిరించడం మరొక పరిణామం. అయినా కస్టమ్స్ శాఖ కేంద్రం అనుమతితో ఆ బ్యాగ్ తెరిచింది. ఆశ్చర్యం.. 30 కిలోల బంగారం బయటపడింది. దాని విలువ రూ. 14.8 కోట్లు.

కమ్యూనిస్టుల కోట మీద బంగారు బాంబు

తరువాత ఒకదానిని మించి మరొకటి విభ్రాంతికర పరిణామాలు చోటు చేసుకున్నాయి. ఈ బంగారం బ్యాగ్ కూపీ లాగడానికి సాక్షాత్తు జాతీయ దర్బాస్తు సంస్థ (ఎన్ఐఎ) ఐదు రోజులకే రంగంలోకి దిగింది. అందుకు ఎన్ఐఎ చెప్పిన కారణం ఇంకా విభ్రమంగా ఉంది. ఈ బంగారం రాష్ట్రంలో ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలకు వినియోగించడానికే దింపారనీ, ఈ కేసులో హవాలా కోణం కూడా ఉందనీ ఎన్ఐఎ వెల్లడించింది. నిజానికి అందులో ఉన్నది బంగారం ఒక్కటే కాదని కూడా కొన్ని టీవీ చానళ్లు చెబుతున్నాయి. ఇది తిరువనంతపురం లోని యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (యుఏఈ) కాన్సులేట్ జనరల్ కార్యాలయం ఉన్నతాధికారి (ఇన్చార్జ్) రషీద్ ఖమిస్ అల్ షమిలి పేరుతో వచ్చింది. అలా స్వగింగ్ అయిన ఆ బంగారం బ్యాగ్ గురించి, ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలకు ఉద్దేశించినదని భావిస్తున్న దొంగ బంగారం కోసం కేరళ ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం నుంచి ఫోన్ కాల్స్ వెళ్లడం ఏమిటి? ఈ వ్యవహారం లోనే కొన్ని కాల్స్ అందుకున్న రాష్ట్ర మంత్రి, సిమి మాజీ సభ్యుడు కేటీ జలీల్ పాత్ర ఏమిటి? ఇందులో ముఖ్యమంత్రి ప్రిన్సిపల్ కార్యదర్శి, సన్నిహితుడు,

సీనియర్ ఐఎఎస్ అధికారి ఎం.శివశంకర్, ఐటీ విభాగానికి చెందిన అరుణ్ బాలచంద్రన్ ప్రమేయాన్ని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి? తాజాగా బయటపడిన మరొక అంశం ఇందులో హవాలా కోణానికీ, హైదరాబాద్ కూ సంబంధం ఉంది.

కేరళలో మావోయిస్టులకూ, ముస్లిం ఉగ్రవాదులకూ అవినాభావ సంబంధాలు ఉన్నాయి. మార్క్సిస్టులే ఘోషిస్తున్న వాస్తవమిది. ముఖ్యమంత్రి అంతు చూస్తామని మావోయిస్టులు ప్రకటనలు చేశారు. పీపుల్స్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా, ఐఎస్ వంటి దేశ విద్రోహ ఉగ్రవాద సంస్థలు, వాటికి మద్దతు ఇచ్చే సంస్థలు కేరళలో యధేచ్ఛగా పనిచేస్తాయి. లాక్డౌన్ నేపథ్యంలో వలస కార్మికులను ఐఎస్ మద్దతుదారులు రెచ్చగొట్టారని ఏప్రిల్ లో కేసు నమోదైంది. ఈ నేపథ్యంలో ముస్లిం ఉగ్రవాదులకు సాయపడే అధికారులు సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయంలోనే తిష్ట వేశారా? ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలో, అందులోనూ, కీలకమైన ఐటీశాఖలోకి చొరబడ్డారా? ఇప్పుడు అందరినీ వేధిస్తున్న ప్రశ్నలివి. దేశంలోకి బంగారం అక్రమరవాణా ఎంత సులభంగా, యధేచ్ఛగా జరుగుతున్నదో కూడా అర్థమయింది.

ప్రిన్సిపల్ కార్యదర్శి పాత్ర ఉండడంతో ముఖ్యమంత్రి పినరయ విజయన్ కంగు తిన్నారన్నది నిజం. కానీ ఇది ఎదుటివారికి అర్థమైపోయేటట్టు వ్యవహరిస్తే, విజయన్ 'కాకలు తీరిన' కమ్యూనిస్టు ఎలా అవుతారు? కానీ ఇప్పుడు ఆయన ప్రదర్శిస్తున్నది కేవలం మేకపోతు గాంభీర్యం. జాతీయ దర్బాస్తు సంస్థకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా సహకరిస్తుందని చెబుతున్నారు. అలాగే దోషులంతా బయటకి రావాలని బీరాలు పలుకుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయంలోనే ఇద్దరిని ఎన్ఐఎ దోషులుగా పేర్కొనడంతో తరువాతి వంతు విజయన్ దేననీ, అందుకే ఆయన ముందస్తు టెయిల్ తీసుకుంటున్నారనీ కేరళ బీజేపీ ఆరోపిస్తున్నది. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా చేయాలని బీజేపీ, కాంగ్రెస్ కూడా ఆందోళనకు దిగాయి. కాంగ్రెస్ నాయకత్వంలోని యునైటెడ్ డెమోక్రాటిక్ ఫ్రంట్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టాలని నిర్ణయించుకుంది.

ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయ ప్రమేయం ఉన్న బంగారం స్వగింగ్ కేసు ఎంత సంచలనమో, కేంద్రాన్ని ఎంత కలత పెడుతున్నదో కేసు ఎన్ఐఎకు అప్పగించడంతోనే అర్థమవుతుంది. ప్రధాన నిందితురాలు

స్వప్నా సురేశ్ కి, ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ శివశంకర్ కి ఉన్న గాఢ సంబంధాలు బయటకు వచ్చాయి. అలాగే, సీఎం కార్యాలయంలోని ఇంటిదొంగలకి, యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (యూఏఈ) కార్యాలయానికి ఉన్న చాటు బంధం కూడా బయటపడింది. ఇవి చాలు, కేరళ తాజా దొంగ బంగారం వివాదం ఎంత తీవ్రమైనదో చెప్పడానికి. అయినా ఒక వర్గం మీడియా అంటిముట్టనట్టే ఉంది. ఇందుకు రెండు కారణాలు. ఒకటి, దీని మీద చర్చ మొదలుపెడితే వామపక్షానికి చేటు తేవచ్చు. రెండు, ఒక శిబిరంలోని మేధావి వర్గానికి ఆప్తబంధువులైన ముస్లిం ఉగ్రవాదుల గురించి వివరాలు బయటకొస్తాయి. ఈ రెండు అంశాలు ఆ వర్గానికి ఇష్టం ఉండదు.

ఉత్పరభరితంగా సాగే క్రైమ్ సినిమాకు ఏమాత్రం తీసిపోని రీతిలో కేసు సాగింది. ఎక్కడి నుంచో బంగారం నిల్వలు రావడం, వాటిని అనుమానంతో కస్టమ్స్ అధికారులు స్వాధీనం చేసుకోవడం, వ్యాంప్ పాత్ర తరహాలో ఒకరు ఆ బ్యాగ్ ను విడిచిపెట్టమని ఫోన్ లో చెప్పడం, తరువాత సాక్షాత్తు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యాలయం నుంచి కాల్స్ రావడం, బెదిరింపులు, పతాక సన్నివేశాన్ని మరిపిస్తూ ఈ బంగారం దిగుమతికి, ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలకి బంధం బయటపడడం.. ఇవన్నీ జరిగాయి.

జూన్ 30 - తిరువనంతపురం అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం కస్టమ్స్ అధికారులు దుబాయ్ నుంచి వచ్చిన డిప్లమాటిక్ బ్యాగ్ జేన్ అక్రమ రవాణా అనుమానంతో నిలిపివేశారు.

దీనితో పెద్ద డౌంకే కదిలింది. చార్టర్డ్ విమానంలో యుఏఈ నుంచి ఆ బ్యాగ్ వచ్చింది. ఇది డిప్లమాటిక్ బ్యాగ్ జే. దానిపై యూఏఈ కాన్సులేట్ చిరునామా ఉంది. సాధారణంగా దౌత్యకార్యాలయానికి వారి స్వదేశాల నుంచి వచ్చే ఇలాంటి బ్యాగులను (డిప్లమాటిక్ బ్యాగ్ జే) విరున్నా ఒప్పందం మేరకు తనిఖీ చేయరు. కానీ అక్కడి కస్టమ్స్ అధికారులకు ఒక రహస్య సమాచారం వచ్చింది.

అందుకే బట్వాడా నిలిపివేశారు. తిరువనంతపురం విమానాశ్రయానికి ఇలాంటి బ్యాగ్ లు గతంలోనూ చాలాసార్లు వచ్చాయి. 'దౌత్య' వెసులుబాటును అడ్డం పెట్టుకొని బంగారం స్వగర్లు దౌత్య కార్యాలయాన్ని తమ కార్యకలాపాలకు అడ్డాగా మార్చుకున్నారు. ఇందులో దారుణమైన విద్రోహకోణం కూడా ఉంది. ఈ విషయం నిఘా వర్గాలకు తెలిసి, తీగ లాగాయి.

మన బంగారం గురించి ఇక్కడ కొంత చెప్పుకోవాలి. దేశంలో ఏటా 1000 టన్నుల బంగారం వినియోగమవుతుంది. కానీ ఇందులో ఇంచుమించు నాలుగో వంతు బంగారం దేశంలోకి అక్రమ మార్గంలోనే దిగుమతి అవుతోంది. 800 నుంచి 900 టన్నులు రాజమార్గంలోనే దిగుమతి అయినా, మిగిలినది దొంగ బంగారమే. ఆర్థిక సరళీకరణ విధానాల కారణంగా 1990లో విధానం మారి దేశంలోకి పెద్ద ఎత్తున దొంగ బంగారం ప్రవేశించింది. మళ్లీ ఇప్పుడు అలాంటి రవాణా పెరిగింది. 1960 నాటి బంగారం క్రమబద్ధీకరణ చట్టం 1990లో రద్దు కావడం ఇందుకు కారణం. కానీ బంగారం దిగుమతిలో నగల అవసరాల కోసం మినహాయింపు ఇచ్చారు. ఇదే సడలింపు స్వగర్లకు ఉపయోగపడడం తున్నది. తాజా వివాదంలో బయటపడ్డ బంగారం నగల తయారీకి ఉపయోగించే ఉద్దేశంతో దిగుమతి కాలేదనీ, ఉగ్రవాదులు నగదు కంటే బంగారాన్ని దిగుమతి చేసుకుని ఇక్కడ నగదుగా మార్చుకోవడం సులభమని భావిస్తున్నారని జాతీయ దర్యాప్తు సంస్థ కొచ్చిలోని తన కోర్టుకు నివేదించింది. గడచిన 10 మాసాలలోనే ఒక్క కేరళ రాష్ట్రంలోనికే 150 కిలోల బంగారం అక్రమంగా దిగుమతి చేశారని కూడా జాతీయ దర్యాప్తు సంస్థ వెల్లడించింది. గత ఏడాది కేరళకే రికార్డు స్థాయిలో 550 కిలోల దొంగ బంగారం వచ్చి పడింది. తాజా కేసులో పట్టుబడిన స్వప్న, సందీప్ నాయర్ ల మీద యూఏఏపీ చట్టంలోని 16, 17 సెక్షన్ల ఆధారంగానే కేసు నమోదు చేశారు. ఉగ్రవాదులకు నిధులు

క్రాంతిదేవ్ మిత్ర

సమకూర్చిన నేరం మీదనే ఈ సెక్షన్లతో కేసు పెడతారు.

జూలై 1 - కేరళ ఐటీ శాఖ ఉద్యోగిని స్వప్నప్రభా సురేశ్ లేదా స్వప్నా సురేశ్ ఇక్కడే రంగప్రవేశం చేశారు. కస్టమ్స్ శాఖ సహాయ కమిషనర్ కు ఫోన్ చేసి ఆ బ్యాగ్ జేని విడుదల చేయమని అడిగింది. తాను యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ దౌత్య కార్యాలయం లోని కాన్సుల్ జనరల్ కార్యదర్శిని ఆమె చెప్పడం విశేషం. అయితే అప్పటికి ఆమె ఆ పదవిలో లేరు.

బ్యాగ్ తెరవడానికి ఒకరోజు ముందు స్వప్న పరారయ్యారు. తాను అమాయకురాలననీ, అక్రమంగా ఇరికించారనీ, ముందస్తు బెయిల్ కావాలనీ కేరళ హైకోర్టులో పిటిషన్ వేయించారు. బ్యాగ్ బట్వాడాలో ఆలస్యం గురించి తెలుసుకోవడానికే తిరువనంతపురం కస్టమ్స్ అధికారికి తాను ఫోన్ చేశానని, అది కూడా ఇక్కడి యూఏఈ కాన్సులేట్ జనరల్ కార్యాలయం ఉన్నతాధికారి రిషీద్ ఖుస్ ఖాన్ లి ఫిషిలి సలహా మేరకే చేశానని విన్నవించడం విశేషం.

జూలై 2 - ఈ తేదీన కస్టమ్స్ శాఖ మీద ఒత్తిడి పెంచుతూ అలాంటి ఫోన్ చేచ్చాయి. అయినా ఆ బ్యాగ్ ను విడిచిపెట్టేందుకు ఆ శాఖ నిరాకరించింది. పైగా దౌత్యకార్యాలయంలో ఎవరి పేరు మీద వచ్చిందో, ఆ వ్యక్తే స్వయంగా వచ్చి బ్యాగ్ జే తీసుకువెళ్లాలని సూచించింది. ఈ సమయం లోనే దౌత్యకార్యాలయం ప్రజాసంబంధాల మాజీ అధికారి సరిత్ కుమార్ రంగంలోకి దిగారు. నేరుగా కస్టమ్స్ కార్యాలయానికి వెళ్లి అధికారులను బెదిరించాడు. ఇతడి వెంట అరేబియన్ దున్నులలో ఉన్న ఒక వ్యక్తి కూడా ఉండడం విశేషం.

జూలై 3 - బ్యాగ్ జేకి సంబంధించి దౌత్యకార్యాలయం అధికారులను తమ కార్యాలయానికి పిలిపించుకోవడానికి కస్టమ్స్ శాఖ కేంద్ర అనుమతి పొందింది.

జూలై 4 - ఆ బ్యాగును తక్షణం వెనక్కి పంపించమంటూ కస్టమ్స్ సహాయ కమిషనర్ కు ఒక ఉత్తరం అందింది. అదేమీ పట్టించుకోకుండా, జూలై 5వ తేదీన హాజరు కావలసిందిగా కాన్సుల్ జనరల్ కు కస్టమ్స్ శాఖ సందేశం పంపింది. ఆ రోజున బ్యాగ్ జేని తెరచి చూడాలని కస్టమ్స్ నిర్ణయించి, కాన్సుల్ జనరల్ ను పిలిచింది.

పినరయి వెనకే...

జూలై 5 - ఢిల్లీ నుంచి వచ్చిన హైకమిషనర్, ఆ బ్యాగేజీ ఎవరి పేరుతో దిగుమతి అయినదో అతడి సమక్షంలోనే మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకు కస్టమ్స్ అధికారులు తెరిచారు. అందులో 30 కిలోల బంగారం బయటపడింది. అయితే దౌత్యకార్యాలయం అధికారులు ఆ బంగారం తమది కాదని చెప్పారు. సాయంత్రం ఆరుగంటల వరకు తనిఖీ కార్యక్రమం జరిగింది. స్వప్న మధ్యాహ్నం 3.15కే స్వీచాఫ్ చేశారు. కస్టమ్స్ అధికారులు సరిత్ కుమార్ను అరెస్టు చేశారు.

జూలై 7 - కేరళ ప్రభుత్వ ఐటీ శాఖ కార్యదర్శి పదవి నుంచి, ముఖ్యమంత్రి ప్రిన్సిపల్ కార్యదర్శి పదవి నుంచి సీనియర్ ఐఎస్ఎస్ అధికారి శివశంకర్ను సస్పెండ్ చేశారు. బంగారం అక్రమ రవాణాలో కీలక పాత్రధారులతో సంబంధం ఉన్న సంగతి తెలియడంతోనే ఈ చర్య తీసుకున్నారు. స్వప్నా సురేశ్తో ఉన్న సంబంధం వల్లే ఈ చర్య తీసుకున్నట్లు ఆదేశంలో పేర్కొన్నారు కూడా.

జూలై 9 - ఈ కేసును ఎన్ఐఐ దర్యాప్తునకు స్వీకరించింది. కేంద్ర దర్యాప్తు సంస్థలకు చెందిన పలువురు సీనియర్ అధికారులతో సమావేశమైన తరువాత కేంద్రం హోం శాఖ మంత్రి అమిత్ షా ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. తరువాత ఇంకొన్ని దర్యాప్తు విభాగాలు కూడా ప్రవేశించాయి.

జూలై 10 - ఈ కేసులో అనుమానితులు నలుగురి మీద ఆన్లైన్ లో యాక్టివిటీస్ (ప్రివెన్షన్) చట్టం కింద కేసులు నమోదు చేశారు.

జూలై 11 - రెండో నిందితురాలు స్వప్న.

కేరళ బంగారం సృగ్లింగ్ కేసులో కీలక పాత్రధారి స్వప్నా సురేష్ ఎవరు? ఈ విషయం చర్చనీయంశంగా మారడం చిత్రమేమీ కాదు. కానీ, కేరళ సీఎం కార్యాలయం వ్యవహారాలు తెలిసిన కేరళవాసులందరికీ ఆమె పేరు సుపరిచితం. స్వప్నలో ఓ సినిమాకు కావాల్సినంత విలనిజం ఉంది. పెద్దగా చదువుకోకున్నా, అమోఘమైన తెలివితేటలు. చరిత్ర అంతా నేరపూరితమే. ఈమె పీపుల్స్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా సమావేశాలకు హాజరయ్యేది.

కేరళకు చెందిన స్వప్న తండ్రి అబుదాబిలో స్థిరపడ్డారు. అక్కడే వుట్టిన ఆమె చిన్నప్పటి నుంచి ఎంతో చురుగ్గా ఉండేది. అబుదాబిలోనే చదువుకున్న స్వప్న దుబాయ్లో కొంతకాలం పనిచేశారు. ఆపై తిరువనంతపురం కేంద్రంగా పనిచేసే విమానయాన సంస్థ సాట్స్లో చేరారు. అరబ్బీ భాషా పరిజ్ఞానం కలిసిరావడంతో హెచ్ఆర్ శాఖలో 2013లో ఉన్నతోద్యోగిగానే చేరారు. ఎంత నేరమనస్తత్వం అంటే, సాట్స్లో ఒక ఉన్నతాధికారి మీద కొందరి మహిళల చేత లైంగిక వేధింపుల ఆరోపణలు చేయించారామె. అందుకోసం 17 దొంగ పేర్లతో ఫిర్యాదులు తయారుచేశారు. దీనితో అక్కడా ఉద్యోగం ఊడింది.

సరిత్ను అరెస్టు చేసిన కస్టమ్స్ అధికారులు

నాలుగో నిందితుడు సందీప్ నాయర్ను బెంగళూరులో అరెస్టు చేశారు. మొత్తం నలుగురిని ప్రధాన నిందితులుగా జాతీయ దర్యాప్తు సంస్థ గుర్తించింది. వారు స్వప్న, సరిత్, ఫాజిల్ ఫరీద్. ఫాజిల్ యూఏఈ కేంద్రంగా కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తాడు. ఇతడి అరెస్టుకు ఇంటర్పోల్ సాయం కోరారు. మలప్పురంలో ఒక వ్యాపారిని కూడా పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. ఇతడి పేరు రమీజ్. 2014లో జరిగిన ఇలాంటి కేసులో కూడా ఇతడు నిందితుడు. కేటీ రమీస్ అనే స్కర్గర్ని కూడా ఎన్ఐఐ అరెస్టు చేసింది. రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి కూడా ఇంకొందరిని ప్రశ్నించడానికి అదుపులోనికి తీసుకున్నారు.

కుట్రంతా తిరువనంతపురంలోనే హిదర్ టవర్

ఎఫ్ఐఆర్ నమోదైంది. పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నప్పుడు కూడా, ఆమె విడుదలకు పైనుంచి ఒత్తిళ్లు వచ్చినట్లు చెబుతారు.

తరువాత యూఏఈ కాన్సులేట్ జనరల్ కార్యాలయంలో ఎగ్జిక్యూటివ్ కార్యదర్శిగా ఒక కీలక పదవిలో నియమితులయ్యారు. తాను కూడా దౌత్యవేత్తనని చెబుతూ ఆమె రాష్ట్రంలోని పెద్ద పెద్ద వ్యాపారవేత్తలు, దౌత్యవేత్తలతో పరిచయాలు పెంచుకున్నారు. అక్కడ కూడా అవకతవకలకు

ఎవరీ స్వప్న?

పాల్కుడటంతో ఆమెను తొలగించారు. ఈ క్రమంలోనే అప్పటికే పెద్ద తలలతో పెరిగిన పరిచయాలతో స్వప్నా సురేష్ కేరళ ప్రభుత్వ ఐటీ విభాగం కెఎస్ఐఐఐఎల్లో ఉద్యోగం సంపాదించారు. ప్రిన్సిపల్ కార్యదర్శి శివశంకర్ హయాంలోనే (ఆయన ఐటీ శాఖ కార్యదర్శిగా కూడా చేశారు) ఇది జరిగింది. క్రమంగా ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయంతో పరిచయాలు పెంచుకున్నారు. ఆఖరికి దొంగబంగారం తాజా వివాదం తరువాత కూడా

అపార్ట్మెంట్లో, ఆరో నంబర్ ఫ్లాట్లో జరిగిందని ఈ కేసును మొదట దర్యాప్తు చేసిన కస్టమ్స్ అధికారుల బృందానికి ప్రాథమిక ఆధారాలు లభ్యమైనాయి. చిత్రం విమిటంటే ఇది కేరళ సచివాలయానికి పక్కనే ఉంది. స్వప్న, సరిత్ ఈ కుట్ర గురించి ఇక్కడే చర్చించుకున్నారు. ఇందులో ప్రస్తుతం సస్పెన్షన్లో ఉన్న ఎం. శివశంకర్ మూడేళ్ల పాటు ఉన్నాడు. ఈ ఫ్లాట్కు ఇంకో ఘనత కూడా ఉంది. రీబిల్డ్ కేరళ వివాదంలో కూడా ఈ ఫ్లాట్ పేరు వినిపించేది. దీని గత చరిత్రను తవ్వుతే ఇంకెంత సమాచారం బయటపడుతుందోనని అంతా అనుకుంటున్నారు. ఇంతకీ యూఏఈ తిరువనంతపురం ఇన్ఛార్జ్ షమీలీ పరారీలో ఉన్నట్లు రిపబ్లిక్ టీవీ వెల్లడించింది. ఆ కార్యాలయంలో వనిచేసిన జయభోష్ అనే అంగరక్షకుడు అత్యహత్యా యత్నం చేశాడు. మణికట్టు కోసుకుని, ప్రమాదస్థితిలో ఉండగా ఆస్పత్రికి తరలించారు. తన మీదకు కేసు రాకుండా ఉండేందుకే అతడు ఈ ఎత్తు వేశాడని అంటున్నారు. ఇతడికి కూడా ఈ కేసులో కొన్ని కాలే వచ్చాయి.

హైదరాబాద్ లింక్?

ఈ కేసులో అత్యంత కీలకమైన నగదు చెల్లింపులు హైదరాబాద్ నుంచి జరిగాయని అనుమానిస్తున్నారు. కోట్లాది రూపాయలు హవాలా రూపంలోనే దుబాయ్కి చెల్లించినట్లు వస్తున్న ఆరోపణల మీద కస్టమ్స్ శాఖ కూపీ లాగుతోంది.

ఫోన్ల మీద నడిచిన వ్యవహారం

బంగారం అక్రమ రవాణా ఆశ్చర్యం కాదు.

శివశంకర్ కెఎస్ఐఐఐఎల్లో ఒక విభాగం బిజినెస్ డెవలప్మెంట్ మేనేజర్గా సిఫారసు చేశారు. కానీ ఆ ఉద్యోగానికి కనీసార్హత డిగ్రీ. అప్పుడు తెలిసిన సంగతి స్వప్న ఎనిమిదో తరగతి వరకే చదివింది. ఈ వాస్తవం సాక్షాత్తు విదేశాలలో ఉంటున్న ఆమె సోదరుడు, ఆమె మాజీ న హోద్యోగులు బయటపెట్టారు. ఆ ఉద్యోగాలలో ఆమె ఎలా చేరింది? నకిలీ పత్రాలతోనే. భర్త నుంచి విడాకులు తీసుకున్న స్వప్నా సురేశ్కు ఒక కుతూరు ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది.

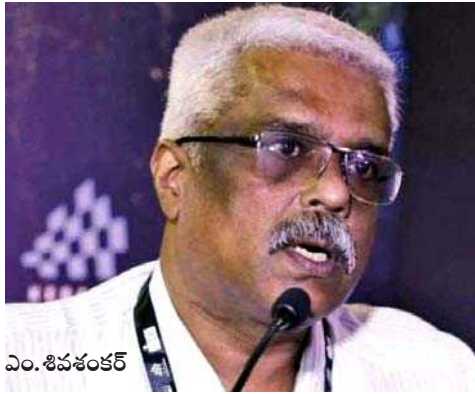
దౌత్యమార్గం ఇందుకు ఉపయోగపడడం, 30 కిలోలు పట్టుబడడమే ఈ కలకలానికి కారణం. ఈ స్మగ్లింగ్ మెనుక ఎవరు ఉన్నారనే విషయంలో దర్యాప్తు చేపట్టిన కస్టమ్స్ అధికారులు యూఏఈ కాన్సులేట్ మాజీ పీఆర్ఎస్ సరిత్యకమార్ను అరెస్ట్ చేశారు. ఇతను ఎయిర్ పోర్టు నుంచి నేరుగా కాన్సులేట్ చేరిన పార్కింగ్ నుంచి బంగారాన్ని బయటకు తరలించేవాడని తేలింది. అధికారులు సరిత్యను విచారించగా ఈ మొత్తం తతంగంలో కేరళ రాష్ట్ర ఐటీ, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లిమిటెడ్ పరిధిలోని స్పేస్ పార్క్ మార్కెటింగ్ ఆఫీసర్ స్వప్న పాత్ర ఉన్నట్లు వెల్లడైంది. ఈమె గతంలో యూఏఈ కాన్సులేట్లో పని చేసింది. ఈమెను, మరొక నిందితుడు సందీప్ నాయర్ను బెంగళూరులో అరెస్టు చేశారు. కస్టమ్స్ వారికి మొదట ఫోన్ చేసింది, మొదటిగా పలాయనం చిత్రగించినదీ ఈమే.

ఇంత జరిగినా స్వప్నా సురేశ్ను అరెస్టు చేయకుండా ఆపడానికి ముఖ్యమంత్రి పినరయ్ విజయన్ కార్యాలయం నుంచి ఫోన్స్ కాల్స్ వెళ్లాయి. ఆమెను కేసు నుంచి తప్పించడానికి ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ ఎం.శివశంకర్ కస్టమ్స్ అధికారులపై ఆడిటి తెచ్చారు. స్వప్నా సురేశ్తో అతడి సాన్నిహిత్యం ఇప్పటికీ కాదు. తరచూ ఆమె ఇంటికి కూడా వెళ్లి వస్తుండేవాడని తేలింది. దొంగ సర్టిఫికేట్ సమర్పించినప్పటికీ ఆమెకు ఐటీ శాఖలో కీలక స్థానం ఇప్పించింది కూడా శివశంకర్. ఇప్పుడు ఈ అంశం మీద కూడా దర్యాప్తు జరుగుతున్నది.

విపక్షాల ఆందోళన

బంగారం స్మగ్లింగ్ కేసులో నిందితురాలిని తప్పించడానికి ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం నుంచే ఫోన్లు వెళ్లిన సంగతి మీడియా ద్వారా బయటకు పొక్కుడంతో ప్రతిపక్షాలు భగ్గుమన్నాయి. సీఎం కార్యాలయం స్వగర్భకు, అసాంఘిక శక్తులకు అడ్డాగా మారిందని కాంగ్రెస్, బీజేపీ ధ్వజమెత్తాయి. కేరళ వామపక్ష ప్రభుత్వ పెద్దలు నిందితులను రక్షిస్తున్నారనే విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. విమానయాన శాఖ కేంద్రానిది కాబట్టి ఈ వ్యవహారానికి ఢిల్లీయే బాధ్యత వహించాలని సీపీఐ నాయకుడు డి. రాజా వ్యాఖ్యానించడం ఇందులో కొనమెరుపు.

ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయానికి ఈ కేసుతో సంబంధం ఉన్నట్లు బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కె. సురేంద్రన్ మొదటి నుంచి ఆరోపిస్తున్నారు. స్వప్నా సురేశ్ను కాపాడటానికి సీఎంఓ కార్యాలయం నుంచి ఎందుకు ఫోన్లు వెళ్లాయి? గతంలో ఆమె మీద ఉన్న కేసులను పట్టించుకోకుండా ఐటీశాఖలో ఎలా నియమించారని సురేంద్రన్ ప్రశ్నించారు. కేరళ విపక్ష కాంగ్రెస్ నేత రమేష్ చెన్నితల ఈ కేసు దర్యాప్తును సీబీఐకి అప్పగించాలని డిమాండ్ చేశారు. యూఏఈ కాన్సులేట్ దౌత్యవరమైన అధికారాలను దుర్వినియోగం చేశారంటూ ఆరోపిస్తూ ప్రధానికి

ఎం.శివశంకర్

ఆయన లేఖ రాశారు. బంగారం స్మగ్లింగ్ కేసుతో వామపక్షాలు, తోక మీడియా ఇరకాటంలో పడ్డాయి.

సంబంధం లేదంటున్న పినరయ్

స్వప్నా సురేశ్ ఎవరో కూడా తనకు తెలియదని ముఖ్యమంత్రి పినరయ్ విజయన్ అంటున్నారు. ఆ మాట ఆయన అలా అన్నారో లేదో, ఏదో సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి పక్కనే స్వప్నా సురేశ్ నడుస్తున్న ఫోటోలు సామాజిక మాధ్యమాలలో దేశ వ్యాప్తంగా హల్చల్ చేయడం మొదలయింది. నిజమే, ముఖ్యమంత్రితో కలసి ఎవరెవరో ఫోటోలలో కననిపించవచ్చు. కానీ ఈ కేసు వరకు సీఎంవోకి, బంగారం దిగుమతికి ఏమిటి సంబంధం అంటూ పినరయ్ చేస్తున్న ఎదురుదాడి జుగుప్సాకరంగానే ఉంది. 'బంగారం స్మగ్లింగ్ కేసుతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధం ఏమిటి? పార్టీ ప్రభుత్వ శాఖల నుంచి రాలేదు. అది యూఏఈ కాన్సులేట్కు వచ్చింది. దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలా బాధ్యత వహిస్తుంది?' అంటూ అమాయకంగా ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఆ బంగారం బ్యాగ్ను విడిచిపెట్టాలని బెదిరిస్తూ ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం నుంచి ఫోన్స్ కాల్స్ ఎందుకు వెళ్లినట్లు? ఇందులోని దేవ రహస్యాన్ని పినరయ్ వెల్లడిస్తారని అనుకోవడం దురాశ. మొదట ఇలా దాంబికాన్ని ప్రదర్శించినా, క్రమంగా లింకులు బయటపడటం, ప్రతిపక్షాల నుంచి పెద్ద ఎత్తున విమర్శలు వెల్లువెత్తడంతో ప్రిన్సిపల్ కార్యదర్శి, రాష్ట్ర ఐటీ సెక్రటరీ ఎం. శివశంకర్ను విధుల నుంచి తొలగించారు ముఖ్యమంత్రి. ఈ కేసులో ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం ప్రమేయం ఉందనడానికి ఇదే తొలి సంకేతం.

బంగారం పట్టుబడినాక కొన్ని వందల ఫోన్ కాల్స్ చెవులు మారాయి. స్వప్న ఒక్కరో యూఏఈ తిరువనంతపురం కాన్సులేట్ జనరల్ ఉన్నతాధికారి రషీద్ ఖమిస్ అల్ షమిలికి 117 కాల్స్ చేసినట్లు రిపబ్లిక్ టీవీ బయటపెట్టింది. సరిత 3నుంచి 4 కాల్స్ చేశారు. షమిలి కస్టమ్స్ శాఖకు 20 కాల్స్ చేశారు.

మరోవైపు ఈ కేసులో గురించి దర్యాప్తు ప్రారంభించినట్లు యూఏఈ రాయబార కార్యాలయం కూడా ఓ ప్రకటన విడుదల చేసింది. నిజానికి ఆ బంగారం బ్యాగ్ రషీద్ ఖమిస్ అల్ షమిలి పేరుతోనే

సందీప్ నాయర్

వచ్చింది. ఆయన మీద ఎందుకు దర్యాప్తు చేయడం లేదని ఇప్పటికే తాజా కేసు నిందితులలో ఒకరు సందీప్ నాయర్ ప్రశ్నించారు. నిజానికి బంగారం దిగుమతి కావడానికి అవసరమైన వీసా, ఇతర అనుమతి పత్రాలు సమకూర్చినది కూడా ఆయనే. భారతదేశంలో యూఏఈ మిషన్ ప్రతిష్టని దెబ్బతీసేందుకు ప్రయత్నించిన వారిని వదిలిపెట్టే ప్రసక్తే లేదని హెచ్చరించింది. యూఏఈ కాన్సులేట్ చిరునామాకు బంగారం బ్యాగ్జీ ఎవరు పంపించారో తెలుసుకునేందుకు తమ అధికారులు ప్రయత్నిస్తున్నారని తెలిపింది. యూఏఈ ఇందులో నిబద్ధత కనపరిస్తే కేరళ, ముస్లిం ఉగ్రవాదానికి సంబంధించిన కొన్ని వాస్తవాలైనా వెలుగుచూసాయి.

ఎన్ఐఐ విచారణ అనివార్యం

ఈ స్మగ్లింగ్ జాతీయ భద్రతపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతుందని ఆందోళన వ్యక్తమవుతున్నది. తీవ్ర విమర్శల తరువాత బంగారం స్మగ్లింగ్ పై నిష్పక్షపాతంగా దర్యాప్తు జరిపించాలని ముఖ్యమంత్రి విజయన్ కూడా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి లేఖ రాశారు. ఇన్ని కోణాలూ, ఇంత తోతూ ఉన్నందునే కేరళ బంగారం కేసులో కేంద్ర హోంశాఖ దీనిపై విచారణ చేపట్టాల్సిందిగా ఎన్ఐఐను ఆదేశించింది. పెద్ద తలకాయల ప్రమేయాన్ని బట్టి కేంద్రం తీవ్రంగా పరిగణించక తప్పలేదు. ఢిల్లీ నుంచి ఏ చిన్న ఆదేశం ఇచ్చినా ఫెడరల్ వ్యవస్థను బీజేపీ కాలరాస్తున్నదంటూ గగ్గోలు పెట్టే సీపీఎం ప్రభుత్వం, కేసును ఎన్ఐఐకు అప్పగించినా తేలు కుట్టిన దొంగలా కిక్కురుమనకుండా ఉండడం ఈ వ్యవహారంలో దాని ప్రమేయం గురించిన మరొక సందేహం. కరోనాను అడ్డం పెట్టుకుని పొరుగు మార్పిస్తు దేశం కుట్రలు పన్నుతుంటే, మార్పిస్తు పార్టీ ప్రభుత్వం దేశంలో చేస్తున్నది కూడా దాదాపు అదే.

జాతీయభద్రతకు విఘాతం కలిగించే అంశం, అత్యంత దారుణమైన నేర కోణం ఉన్న ఈ బంగారం స్మగ్లింగ్ వ్యవహారంలో వాస్తవాలు బయటకు రాక తప్పదు. ఇందులో ఇంకొన్ని పెద్ద తలలు కనిపించినా ఆశ్చర్యపోనక్కరలేదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కరోనాకు

గాలి తోడ్చేంది!

డాక్టర్ సోమ్యా
స్వామినాథన్

ప్రపంచంలో కోటిన్నర, భారత్‌లో పదిన్నర లక్షలకు కరోనా కేసులు చేరుకున్న సమయంలో, తెలుగు రాష్ట్రాలలో లక్షకు పరుగు తీస్తున్న వేళ మరొక పిడుగులాంటి వార్త విశ్వ జనవాళ నెత్తిన పడింది.

కరోనా వైరస్ గురించి ప్రపంచాన్ని భయపెట్టే మరొక నిజం ఇప్పుడు వెలుగులోకి వచ్చింది. ఇందులోని వాస్తవికతను ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఆలస్యం చేయకుండా గుర్తించింది. అందుకే కొవిడ్ 19 నిరోధానికి మార్చి 29న ప్రపంచానికి ఇచ్చిన ఆదేశాలను జూలై 9న ఇచ్చిన తాజా ప్రకటనలో సవరించింది. ఇలాంటి సమాచారాన్ని పంచుకోవలసిందే. ఎంత చిన్న సమాచారం తొక్కి పట్టినా చైనాకు, మిగిలిన దేశాలకు భేదం ఉండదు. అలక్ష్యం వహిస్తే భారీ మూల్యం చెల్లించవలసి ఉంటుంది. తేలిందేమిటంటే కొవిడ్ 19 గాలి ద్వారా సోకే అవకాశాలు బలంగానే ఉన్నాయి. ఇది 32 దేశాలకు చెందిన 230 మంది శాస్త్రవేత్తలు దృఢంగా వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయం. ఇలాంటి లక్షణాలు కనిపిస్తున్నాయి కాబట్టి ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ కరోనా కట్టడికి కొత్త నిబంధనలను అందించాలని ఆ శాస్త్రవేత్తలు విజ్ఞప్తి చేశారు. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థను అమెరికా పూర్తిగా బహిష్కరించిన సమయంలో ఇలాంటి సమాచారం రావడం కొంచెం ఆందోళన కలిగిస్తుంది. ఆ శాస్త్రవేత్తలు ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ మీద అనుమానంతో వారు ఈ సమాచారంతో ఒక

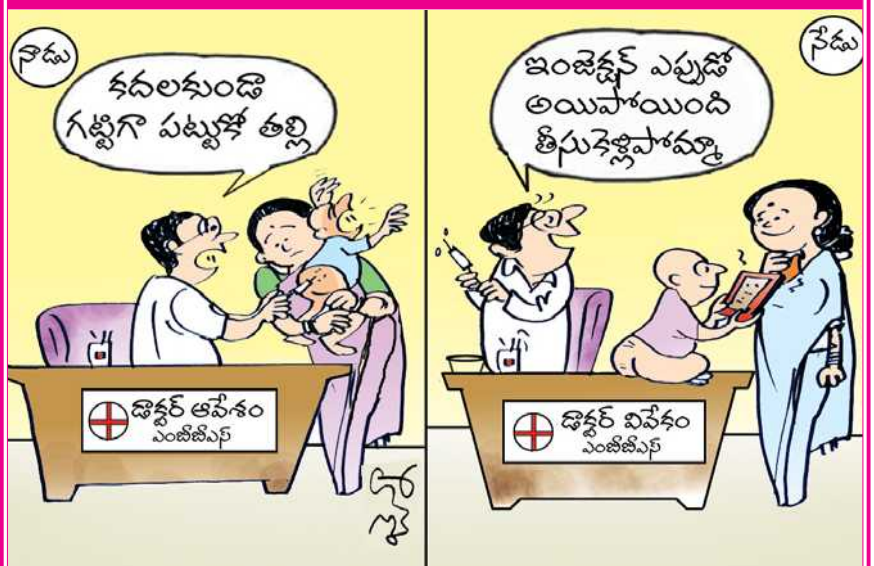
లేఖ రాసి దానిని జూలై ఏడున బహిష్కరణ చేయవలసి రావడం అవాంఛనీయమే. ఏ రూపంలో అయినా ప్రపంచం ఇప్పుడు కొవిడ్ 19 వైరస్ గురించి అదనపు జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన దశకు చేరుకుంది.

కొవిడ్ 19 వ్యాప్తి నేపథ్యంలో గాలి ద్వారా ఆ వైరస్ సోకడం గురించిన అధ్యయనం వెలువడడం ఇదే మొదటిసారి కాదు. ఇప్పటికే పలు అధ్యయనాలు ఈ మేరకు ఆందోళనలు వ్యక్తం చేసిన మాట నిజం. కానీ అలాంటి అధ్యయనాలను ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఇంతవరకు తిరస్కరిస్తూ వచ్చింది. ఇప్పుడు మాత్రం అలాంటి అధ్యయనాలనీ, అనుమానాలనీ కొట్టి పారేయలేమని ఆ సంస్థ ప్రకటించడంతో ఈ అంశం ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. గాలి ద్వారా వైరస్ వ్యాపిస్తుందని 'నేచర్' వత్రిక మొదటిసారి అనుమానాలు వ్యక్తం చేసింది. చిన్నచిన్న గదులు,

పాఠశాలలతో అందుకు అవకాశాలు ఉంటాయని ఒక అధ్యయనం చెబుతున్నట్టు ఆ సైన్స్ పత్రిక కొద్దికాలం క్రితమే హెచ్చరించింది.

ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ప్రధాన శాస్త్రవేత్త, భారత సంతతికి చెందిన డాక్టర్ సోమ్యా స్వామినాథన్ కూడా ఆ శాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయాలలో కొన్నింటితో ఏకీభవిస్తున్నారు. కరోనా వైరస్ గాలిలో జీవించగలదు. అలాగే అక్కడ నుంచి వ్యాపించగలదు (వైరస్ గాలిలో మూడు గంటల వరకు శక్తితో ఉండగలదని అమెరికాకు చెందిన నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎలర్జి అండ్ ఇన్ఫెక్షియస్ డిసిజెస్ సంస్థ వెల్లడించింది. ఈ ఏప్రిల్‌లో ఆ సంస్థ నిర్వహించిన ఒక సర్వేలో ఈ సంగతి తేలింది). అయితే ఈ వ్యాప్తి చాలా పరిమితమని డా. సోమ్యా ఒక టీవీ చానల్‌కు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారు.

'జులై-2020' వాషింగ్టన్ వ్యవస్థాపక బహుమతి పొందిన డాక్టర్స్

గట్టిగా మాట్లాడినా, గట్టిగా ఊపిరి తీసుకుని వదిలినా, పాట పాడినా కొన్ని తుంపరలు నోటి నుంచి బయటకు వస్తాయి. అవి రకరకాల పరిమాణాలలో ఉంటాయి. ఇందులో కాస్త పెద్ద పరిమాణంలో ఉన్న తుంపరలు ఒకటి లేదా రెండు మీటర్ల దూరంలో నేల మీద పడతాయి. కింద పడిన ఈ తుంపరల ద్వారా ఒకరి నుంచి మరొకరికి వైరస్ వ్యాపింప చేయకుండా కాపాడడానికే సామాజిక దూరం నిబంధనను ప్రవేశపెట్టారు. మాస్క్ అనివార్యం చేసింది కూడా ఇందుకేనని డాక్టర్ సౌమ్య చెప్పారు. ఇంతకు ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ కొవిడ్ 19 ముక్కు నోటి ద్వారా వెలువడే చిన్న చిన్న తుంపరల ద్వారా వ్యాపిస్తుందని వెల్లడించడం గమనార్హం. ఇప్పుడు గాలి ద్వారా వైరస్ వ్యాపించడంలో వీటిదే కీలక పాత్ర అని గుర్తించారు. కానీ చిన్న చిన్న తుంపరలు ఐదు మైక్రాన్స్ కంటే చిన్నవే. వీటినే ఎయిరోసాల్స్ అంటారు. ఇవి ఎక్కువ దూరంలో పడవు. నేల మీద కూడా ఎక్కువ సేపు ఉండవు. కానీ గాలిలో వ్యాపించగలవు. మరీ సమీపంగా ఉన్న అవతలి వ్యక్తులు వీటిని పీల్చే అవకాశం ఉంటుంది. వీటిని ప్రస్తావిస్తూనే ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ వ్యాధిని విస్తరించడానికి దోహదం చేస్తాయని అంగీకరించింది. ఇవి ఎంత చిన్న పరిమాణంలో ఉన్నప్పటికీ ఒక వ్యక్తి నోటి నుంచి బయటపడిన తరువాత పది నుంచి పదిహేను నిమిషాల పాటు గాలిలో తేలియాడగలవు. కాబట్టి అవి తేలియాడుతున్న ప్రాంతంలో ఉన్నవారంతా కొవిడ్ 19 బారిన పడే అవకాశాలే ఎక్కువ. ఈ రీతిలో కొవిడ్ 19 వైరస్ వ్యాపిస్తే దానిని గాలి ద్వారా వ్యాపించడంగా నిర్ధారించ వచ్చునని డాక్టర్ సౌమ్య వివరణ ఇచ్చారు. కానీ ఇది పొంగు (మీజిల్స్) వంటి అంటువ్యాధి ప్రబలిన తీరులో ఉండదని ఆమె చెప్పారు. పొంగుని గాలి ద్వారా వ్యాపించే అంటువ్యాధికి మంచి ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చు నంటారామె.

గాలి ద్వారా అంటువ్యాధి వ్యాపించడం అనే అంశంలో ఉన్న ఈ రెండు వాస్తవాలను అంతా గుర్తించాలని కూడా అన్నారు. ఇవి కాక తలుపు నాట్లు, లిఫ్ట్ బటన్లు, మెట్ల పక్కన ఉండే రెయిలింగ్, ఫోన్లు, స్విచ్‌లు, పెన్నులు, కీబోర్డులు, ఇంకా ఆశ్చర్యం సైతనోమ్ నుంచి కూడా వైరస్ విస్తరిస్తున్నది. గాలి ద్వారా అంటువ్యాధి వ్యాపించడం కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో మాత్రమే సాధ్యమంటారు డాక్టర్ సౌమ్య. ఇలాంటిదేమీ జరగదని కొట్టి పారేయకూడదని ఆమె చెప్పారు. వైరస్ వ్యాప్తిని ఎంతమాత్రం తక్కువ అంచనా వేయకూడదు. పొంగు వంటి అంటువ్యాధిలా కొవిడ్ 19 కనుక గాలి ద్వారా వ్యాపించే లక్షణాన్ని సంతరించుకుని ఉంటే, మనమంతా కూడా ఈ పాటికి ఆ వైరస్‌తో మంచం పట్టేవాళ్లమేనని ఆమె వివరించారు. అయినప్పటికీ ఒక వాస్తవాన్ని వెల్లడించక తప్పలేదు. అదేమిటంటే, ఈ ప్రపంచంలో చాలామందికి ఈ వైరస్ సోకే ప్రమాదం ఇప్పటికీ పొంచి ఉంది. ఎందుకంటే ఇప్పటికప్పుడు జనాభాలో రోగ నిరోధకశక్తిని పెంచడం అంత సులభం కాదు. ఇప్పుడు గాలి ద్వారా వైరస్ వ్యాపిస్తుందన్న మాటకు బలం చేకూరిన నేపథ్యంలో ప్రభుత్వాల బాధ్యత మరింత పెరిగింది. ప్రజల జవాబుదారీతనం మరిన్ని రెట్లు పెరుగుతుంది. జనం రద్దీగా ఉండేచోట, గాలీ వెలుతురు లేని చోట, ఇరుకు గదులలోను గాలి ద్వారా వైరస్ వ్యాప్తికి ఉన్న అవకాశాన్ని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ నిరాకరించడం లేదు. అందుకే ఇక ఎన్-95 వంటి మాస్కులను డాక్టర్లు, వైద్య సిబ్బందితో పాటు సాధారణ ప్రజానీకం కూడా వాడవలసి ఉంటుందని మీడియా చెబుతోంది. వైరస్ సోకినవారు మాట్లాడినప్పుడు ఎక్కువ తుంపర్లు, వెలువడడమే కాకుండా, ఎక్కువసేపు గాలిలో ఉంటున్నాయని అమెరికాకు చెందిన సెంటర్ ఫర్ డిసీజ్ కంట్రోల్ అండ్ ప్రివెన్షన్ మే నెలలో చేసిన అధ్యయనంలో తెలిసింది. ఇలాంటి అధ్యయనాల నేపథ్యంలో కేంద్రం అప్రమత్తమయిందని ఆరోగ్య శాఖ ఇప్పటికే ప్రకటించింది. అంతిమంగా తేలిన వాస్తవం ఏమిటంటే మాస్క్ ధారణ గతం కంటే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. అలాగే ప్రతి రెండు గంటలకు ఇరవై సెకండ్ల పాటు సబ్బుతో చేతులు కడుక్కోవడం, ఇక సామాజిక దూరం పాటించడాన్ని నిద్రలో కూడా మరచిపోరాదని కొత్త పరిణామం చెబుతోంది. ★

వైరస్ గురించి నోరెత్తరాదన్నారు.. మాస్క్ మాత్రం అనివార్యం చేశారు..

‘కరోనా వైరస్ ఇన్ ఫెక్షన్ దేశంలో ఉన్నది అంటూ చైనా ప్రకటించడానికి ఎంతో ముందే ఆ వైరస్ సంగతి వారికి తెలుసు. హాంకాంగ్ స్కూల్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్ ఉన్నతాధికారులు ఆనాడే ఈ సమాచారాన్ని ప్రపంచంతో పంచుకుని ఉంటే పెద్ద ముప్పు తప్పేది. హాంకాంగ్ సహా ప్రపంచం నుంచి ఏ శాస్త్రవేత్తను పరిశోధన కోసం చైనా అనుమతించలేదు. నా మిత్రులు, ఇతరులు కూడా అనతికాలంలోనే ఆ వైరస్ గురించి మాట్లాడుకోవడం మానేశారు. నిజానికి మాట్లాడనిచ్చేవారు కూడా కాదు. ఆ వైరస్ గురించి మేం మాట్లాడకూడదు. కానీ మేమంతా మాస్కులు ధరించడం మాత్రం తప్పనిసరయింది.’ అన్నారు లీ మెంగ్ యాన్. ఈమె హాంకాంగ్ స్కూల్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్ సంస్థలో యాన్ వైరాలజిస్ట్‌గా పనిచేసేవారు. కరోనా విజృంభించగానే హాంకాంగ్ విడిచి రహస్యంగా అమెరికా వెళ్లిపోయారు. ఫాక్స్ న్యూస్ చానల్‌కు జూలై వదో తేదీన ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో పలు ఆసక్తికరమైన విషయాలు వెల్లడించారు. ఇవన్నీ కరోనా విశ్వవ్యాప్తం కావడానికి చైనా ఏ విధంగా కారణమైనదీ, అలాగే వైరస్ కట్టడికి త్వరితగతిన చర్యలు తీసుకోవడానికి ఉన్న అవకాశాలను గోవ్యత, నియంతృత్వ ధోరణితో ఎలా ధ్వంసం చేసిందీ తెలియజేసేవే.

ఆ వైరస్ గురించి ఆమె చేస్తున్న పరిశోధన, వైరస్ విశ్వవ్యాప్తం కావడం ఒక్కసారే జరిగాయి. కానీ యాన్ పరిశోధన గురించి వెల్లడించడానికి ఆమె పరిశోధనాధికారి అంగీకరించలేదు. కొవిడ్ 19 గురించి సమాచారం

వెల్లడించిన కారణంగానే హాంకాంగ్ నుంచి ప్రాణభయంతో అమెరికా పారిపోయి వచ్చిన యాన్, ఇప్పటికీ అజ్ఞాతంలోనే ఉన్నారు. తన పరిశోధన గురించి చైనాలో వెల్లడిస్తే మాయం చేసి చంపేస్తారని ఆమె చెప్పారు. కరోనా వైరస్ గురించి ప్రపంచంలో మొదటిగా పరిశోధన చేసిన శాస్త్రవేత్తను తానేనని ఆమె అన్నారు. చైనాలో సార్స్ వంటి కేసులు బయటపడుతున్నందున వాటి గురించి పరిశోధన చేయమని ఆమె సంచాలకుడు డాక్టర్ లియో ఫూన్ ఆదేశించారు. కానీ హాంకాంగ్ సహా ఏ ఇతర దేశ శాస్త్రవేత్తను చైనా అందుకు అనుమతించ లేదు. దాంతో యాన్ అదనపు సమాచారం కోసం ఆమె చైనాలోని మిత్రులను ఆశ్రయించారు. నిజానికి యాన్ చైనాలోనే చాలాకాలం పెరిగారు. అందువల్ల అక్కడి వైద్య పరిశోధనాలయాలలో పరిచయాలు బాగానే ఉన్నాయి. చైనాలోని సెంటర్ ఫర్ డిసీజ్ కంట్రోల్ అండ్ ప్రివెన్షన్‌లో పనిచేస్తున్న ఒక శాస్త్రవేత్తతో తనకు స్నేహం ఉందని, ఆ శాస్త్రవేత్త మనిషి నుంచి మనిషికి వైరస్ వ్యాపించడం గురించి ఎప్పుడో చెప్పారని యాన్ బయటపెట్టారు. అంటే, ఈ విషయం చైనా, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ చెప్పుడానికి చాలా ముందే యాన్‌కు, చైనాలో కూడా తెలుసునన్నమాట. మనిషి నుంచి మనిషికి వ్యాపించడం ఆరంభమైన వెంటనే క్యాఫీ పసిఫిక్ సంస్థ విమానంలో యాన్ అమెరికా చేరుకున్నారు.

యాన్‌ను మాట్లాడకుండా చేయడానికి ‘ప్రభుత్వ గూండాలు’ సైబర్ దాడికి దిగారు. హాంకాంగ్ ప్రభుత్వం కూడా క్వింగ్ డావో (హాంకాంగ్)లోని ఆమె అపార్ట్‌మెంట్‌లో చొరబడి తల్లిదండ్రులను ప్రశ్నించింది. ★

కొవిడ్ తో ప్రపంచం పోరాడుతున్న సమయంలో చైనా సైన్యం మన సైనికుల మీద దాడికి దిగిన అనంతరం ప్రజలలో చైనా వస్తువులను బహిష్కరించాలనే ఆలోచన వచ్చింది. చాలామందికి చైనా వస్తువుల బహిష్కరణ ఒక నినాదంగా మారింది. ఈ నేపథ్యంలోనే భారత ప్రభుత్వం 59 చైనా మొబైల్ అప్లికేషన్లను నిషేధించింది. అయితే ఈ వేడి ప్రజల్లో ఎంతకాలం ఉంటుంది? నిజంగా మనం పూర్తిగా చైనా వస్తువులను బహిష్కరించగలమా? అనే సందేహాలు కూడా కలగటం సహజం. ప్రజలు ఇప్పుడు ఆవేశంతో ఉన్నారు, అందులో కొంతమంది మాత్రమే తమ ఆవేశానికి ఆలోచనను జోడించి, ఆ ఆలోచనని ధృఢ సంకల్పంగా మార్చి దానిని దీర్ఘకాలం కొనసాగించగలుగుతారు.

చైనా వస్తు బహిష్కరణ ఉద్యమంలా సాగాలి..

చైనా వస్తువులను బహిష్కరించటం వల్ల ఆ దేశం ఆర్థికంగా, వాణిజ్యపరంగా నష్టపోయి భారత్ తో సక్రమంగా, న్యాయంగా వ్యవహరిస్తుందని ఎవరైనా ఆశపడితే అది దురాశే అవుతుంది. ప్రస్తుతం చైనా ఉన్న పరిస్థితిలో ఈ బహిష్కరణ అంతగా దానిపై ప్రభావం చూపకపోవచ్చు. అలా అని పౌరులుగా మనమంతా మన సైనికుల మనోబలం పెంచటానికి చైనాపై ఉన్న ధర్మాగ్రహాన్ని వ్యక్తపరచకుండా ఉండకూడదు. ప్రజలు కనబరిచే ధర్మాగ్రహంలో భాగంగా ఇటువంటి ఉద్యమాలు అవసరం. చైనా వస్తువులు మన మార్కెట్లను ఆక్రమించేశాయి. కాబట్టి ప్రస్తుత తరుణంలో చైనా వస్తువులను బహిష్కరించటం సాధ్యమా? అనే అనుమానం కూడా చాలామందికి కలగటం సహజమే. అయితే దీనికంటే ముందు మనం చైనా వస్తువుల మితిమీరిన వాడకం ఎప్పటి నుంచి ప్రారంభించామో ప్రశ్నించుకోవాలి. మన సమాజం చైనా వస్తువులను విచ్చలవిడిగా వాడటం మొదలై ఎక్కువకాలం కాలేదు. చైనా వస్తువులు మన మార్కెట్లను ఆక్రమించినప్పుడు కూడా మనం ఇంచుమించు ఇదేస్థాయిలో జీవించాం. కాబట్టి, ఇప్పుడు మనం చైనా వస్తువులను వాడటం మానేస్తే పెద్దగా అవస్థలు పడతామనే అపోహ పడవలసిన అవసరం లేదు. అటువంటిప్పుడు మనదేశం పూర్తిగా చైనా వస్తువులను బహిష్కరించటం సాధ్యమా అనే అనుమానం ఎందుకు కలుగుతుంది?

చైనా వస్తువులను బహిష్కరించటం వల్ల ఆ దేశ ఆర్థిక పరిస్థితిపై తీవ్రమైన ప్రభావం చూపనప్పుడు ఈ బహిష్కరణ ఎందుకు? అనులు ప్రభుత్వమే నేరుగా

చైనా వస్తువులను నిషేధించవచ్చు కదా! అలా చేస్తే విధి లేక అయినా వాటిని మానేస్తారు కదా! ప్రభుత్వం చైనా వస్తువులను నిషేధించగలదా? ఇలాంటి ప్రశ్నలు చాలామంది మదిలో మెదులుతున్నా వారిలో కొంతమంది మాత్రమే బహిరంగంగా వీటిపై చర్చిస్తున్నారు.

ప్రభుత్వం చైనా వస్తువులను పూర్తిగా నిషేధిస్తుందా? అనే ప్రశ్నకు సూటిగా సమాధానం దొరకకపోవచ్చు. అయితే పాలనా పగ్గాలు చేపట్టినవారు చైనా వస్తువులకు బదులు మన స్వదేశీ ఉత్పత్తులను వాడమని ప్రజలకి విజ్ఞప్తి చేయగలరు, ప్రస్తుతం అలాగే చేస్తున్నారూ కూడా. ప్రభుత్వం చైనా వస్తువులను పూర్తిగా బహిష్కరించకపోయినా ప్రజలే స్వచ్ఛందంగా ఈ పనికి పూనుకోవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది. గతకొన్ని సంవత్సరాలుగా మనదేశంలో ఉత్పత్తి రంగం పనితీరు ఆశాజనకంగా లేదు. మన స్థూల జాతీయ ఉత్పత్తిలో ఉత్పత్తి రంగం వాటా నానాటికి తగ్గిపోతున్నది. మనదేశంలో ఉత్పత్తి రంగం ఆశించిన మేరకు పనిచేయక పోయినంతా మాత్రాన ప్రజల అవసరాలు ఆగిపోవు కదా, అందుకని మన మార్కెట్లలో విదేశీ వస్తువులు పెరిగిపోయాయి. మనదేశంలోనే కాక ప్రపంచంలో పలు దేశాల మార్కెట్లను చైనా తన ఉత్పత్తులతో నింపేసింది. గత కొంతకాలంగా భారత్ చైనా నుంచి దిగుమతి చేసుకునే వస్తువుల విలువ నానాటికి పెరిగిపోతున్నది. 2018-19లో మనం చైనా నుంచి దిగుమతి చేసుకున్న వస్తువుల విలువ ప్రభుత్వ గణాంకాల ప్రకారం 4,92,079.28 కోట్ల రూపాయలు. ఇది భారత్ మొత్తం దిగుమతి చేసుకున్న వస్తువుల

విలువలో 14 శాతం. అదే మనం చైనాకి ఎగుమతి చేసిన వస్తువుల విలువ 1,17,289.11 కోట్ల రూపాయలు. ఇది మనదేశ మొత్తం ఎగుమతులలో కేవలం 5 శాతమే. మనం చైనాకి ముడిసరుకు, ఖనిజాలు ఎగుమతి చేస్తున్నాం. కానీ చైనా మాత్రం మనకు తయారైన వస్తువులను ఎగుమతి చేస్తున్నది. మన వాణిజ్యలోటు ఒక్క చైనాతోనే ఒక సంవత్సరానికి 3,74,790 కోట్ల రూపాయలు.

మనకు చైనా అన్ని రకాల వస్తువులను ఎగుమతి చేస్తున్నది. వంటనూనెలు, టీ పొడి, సుగంధ ద్రవ్యాలు, ఎరువులు, విమాన విడిభాగాలు, ఆటో మోటార్స్, బొమ్మలు, అణుఇంధన వస్తువులు, విద్యుత్ ఉపకరణాలు, ఉన్ని ఉత్పత్తులు.. ఇలా వేలల్లో ఉన్నాయి. అంతేకాదు చేవలు, మాంసం, పాల ఉత్పత్తులు చివరకు ఉప్పు కూడా మనం చైనా నుంచి దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం. కాబట్టి కొంతమందికి చైనా వస్తువుల్ని బహిష్కరించటం సాధ్యపడుతుందా? అనే అనుమానం కలుగుతోంది. అయితే దీనికి సమాధానం సాధ్యమనే వినిపిస్తోంది. చైనా వస్తువుల్ని బహిష్కరించటం ఇతర దేశాల వారికి ముఖ్యంగా అమెరికా, పాశ్చాత్య దేశాలకు కొంత కష్టం కావచ్చు కానీ, భారత ప్రజానీకం మాత్రం ఈ పనిని సులభంగా చేయగలరు. ఎందుకంటే మనం వాడే వస్తువుల విలువతో పోల్చుకుంటే చైనా ఉత్పత్తుల విలువ చాలా తక్కువ. అలాగే మన స్థూల జాతీయ ఉత్పత్తిలో పోల్చుకున్నా చైనా వస్తువుల విలువ అత్యల్పం. భారత్-చైనా సరిహద్దుల్లో ఘర్షణల అనంతరం మన ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు ఇప్పటికే కొన్ని కాంట్రాక్టులు రద్దు

చేసుకొని చైనా కంపెనీలకు షాక్ ఇచ్చాయి. కొన్ని వ్యాపార సంస్థల అసోసియేషన్లు కూడా చైనా వస్తు బహిష్కరణను సమర్థించి దాదాపు 500 వస్తువుల జాబితాను రూపొందించి వాటిని బహిష్కరించాలని నిర్ణయించాయి. చైనా వస్తువుల బహిష్కరణ వల్ల మన దిగుమతులు తగ్గొచ్చేమో కాని, అంతకంటే ఎక్కువగా మన ఎగుమతులు కూడా దెబ్బతింటాయి కదా! వాణిజ్యం అనేది ఇరుపక్షాలకి సంబంధించినది కదా! మనం చైనా వస్తువుల్ని బహిష్కరిస్తే చైనా అంతకంటే ఘాటుగా స్పందించి మన వస్తువుల్ని బహిష్కరిస్తే ఎలా? అనే సందేహాలను కొందరు వెల్లడిస్తున్నారు. ఇటువంటి ప్రశ్నలు, సందేహాలను ప్రచారం చేయటం వెనుక ఉన్నది ఎవరో అందరికీ తెలిసిందే. మనం దిగుమతి చేసుకునే వస్తువుల విలువ కంటే, ఎగుమతి చేసే వస్తువుల విలువ చాలా తక్కువన్న విషయం వారికి తెలియనిది కాదు. మనం ఎగుమతి చేస్తున్నది ఎక్కువగా ముడిసరుకు, ఖనిజాలు. వాటిని బహిష్కరిస్తే చైనాకే నష్టం. మనకు ఎటువంటి నష్టం ఉండదు. వాస్తవానికి మనమే వాటి ఎగుమతిని తగ్గించి వాటితో మనదేశంలో అవసరమైన ఉత్పత్తులు చేయవచ్చు.

ఇక చైనా వస్తువుల బహిష్కరణ వల్ల ఇరు దేశాల మధ్య దౌత్య సంబంధాలు మరింత దెబ్బతింటాయని కొందరు హెచ్చరిస్తున్నారు. ఆ హెచ్చరికల అనంతరం చైనా ప్రభుత్వ ఆధీనంలోని పత్రికలు తమ సంపాదకీయాల్లో మనదేశంలో చైనా వస్తువుల బహిష్కరణ ఉద్యమాన్ని ముఖ్యంగా మొబైల్ అప్లికేషన్ల నిషేధాన్ని ప్రస్తావిస్తూ ఈ చర్య వల్ల ఇరు దేశాల మధ్య సంబంధాలు మరింత క్లిష్టంగా మారే అవకాశం ఉన్నట్లు పేర్కొన్నాయి. దీన్నిబట్టి భారత్ లో చైనా అనుకూల శక్తులు ఎలా పనిచేస్తున్నాయో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

మనదేశానికి చైనా చేస్తున్న ఎగుమతులు ఆ దేశం మొత్తం ఎగుమతుల విలువతో పోల్చినప్పుడు కేవలం మూడు శాతమే. ఒకవేళ మనదేశం చైనా వస్తువుల్ని పూర్తిగా బహిష్కరించటంలో విజయవంతం అయితే చైనా ఎగుమతులలో కేవలం మూడు శాతమే ప్రభావితం అవుతాయి. ఇంత స్వల్ప పరిమాణంలో ఎగుమతుల కోసం చైనా ఎందుకు ఆందోళన చెందుతుంది. ఆ దేశ పత్రికలు (ప్రభుత్వ ఆధీనంలోని) సంపాదకీయాలు ఎందుకు రాస్తున్నాయనే సందేహం కలగవచ్చు. మనం చైనా వస్తువుల్ని బహిష్కరించటం మొదలుపెడితే వాటికి పత్యామ్నాయంగా వస్తువుల్ని తయారుచేస్తాం. అలా మనదేశంలో ఉత్పత్తి చేయటం మొదలు పెట్టాక మనం కూడా ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేసే ప్రయత్నం చేస్తాం. అలా మనం ప్రయత్నం చేస్తే చైనా వస్తువులకి ప్రత్యామ్నాయం కోసం ఎదురుచూస్తున్న దేశాలు మన వస్తువుల్ని కొని చైనా వస్తువుల వాడకం తగ్గిస్తాయి.

మన వస్తువులు కొంత ఎక్కువ ధర అయినా నరే నాణ్యత దృష్ట్యా కొనటానికి అనేక దేశాలు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. కాబట్టి మన వస్తువుల ఎగుమతి పెరుగుతుంది. ఇతర దేశాలలో కూడా క్రమంగా చైనా వస్తువుల వాడకం తగ్గుతుంది. దానితో చైనా ఆర్థిక సామ్రాజ్యవాద ఆశలపై నీళ్లు చల్లినట్లు అవుతుంది. అందుకని ముందు జాగ్రత్తగా మన ప్రయత్నాలను ఆదిలోనే అణిచివేస్తే తమ పన్నాగాలకు అడ్డు ఉండడనే ఉద్దేశంతో చైనా ఉంది.

చైనా వస్తువుల బహిష్కరణ ఆలోచనని తుంచి వేయాలని అన్ని విధాలా ప్రయత్నిస్తున్నది. వాస్తవానికి చైనాలో ఉత్పత్తి చేస్తున్న కంపెనీలలో చాలావరకు విదేశీ కంపెనీలే. చైనాలో ఉత్పత్తి వ్యయం తక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి, అక్కడ మానవ హక్కులు ఉండవు. పైగా కార్మికులు తక్కువ వేతనాలకు ఎక్కువ పని చేస్తారు. కాబట్టి చాలా దేశాల సంస్థలు తమ ఉత్పత్తి సౌకర్యాలు చైనాలో నెలకొల్పాయి. వాటిలో అనేకం భారతీయ కంపెనీలు కూడా ఉన్నాయి. అయితే కొవిడ్ అనంతరం పరిస్థితి మారింది. అనేక కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తి సౌకర్యాలను ఇతర దేశాలకు మార్చాలని ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టాయి. దాదాపు వెయ్యి కంపెనీలు తమ కార్యకలాపాలను చైనా నుంచి భారత్ కు తరలించాలని ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

మొత్తం చైనా ఎగుమతులలో 55 శాతం ఎగుమతులు ఈ విదేశీ కంపెనీలు చేస్తున్నాయి. కాబట్టి విదేశీ కంపెనీలు చైనాకు చాలా అవసరం. ఇప్పుడు ఆ కంపెనీలలో కొన్ని ఇతర దేశాలకు తరలిస్తే ఆ ప్రభావం చైనా ఆర్థిక స్థితిపై పడుతుంది. అందుకే చైనా వీటిని అడ్డుకోవడానికి అన్నిరకాల ప్రయత్నాలు చేస్తుంది. మన ప్రజలు చైనా వస్తువుల బహిష్కరణ ఉద్యమాన్ని బలపరిస్తే ఎవరు ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా మనదే విజయం. ఈ విజయం సాధించటానికి పౌరులను మానసికంగా చైనా వస్తు బహిష్కరణకు సంసిద్ధుల్ని చేయడానికి ప్రభుత్వం విశేషంగా కృషి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

వ్యాసకర్త : ఆర్థికరంగ నిపుణులు

'జగ్యతి-2020' పోటీలో సాధారణ ప్రచురణకు సంబంధించిన కార్టూన్

ని టక్ టాక్ పిచ్చి తగలెయ్యా !
ఈ సందర్భాన్ని కూడా, ఏ వివాద గీతంలో
పోస్ట్ చేస్తుంటావావటయ్యా !!

టైం ఉదయం పన్నెండు గంటలు.

సాయి ఆశ్రమంలో రిజిస్టర్‌లో అన్నీ చెక్ చెయ్యడం, పనులకి సమానంగా వేతనాలు.. వివిధ వ్యక్తుల దొనేషన్లు అన్నీ ఒకసారి చెక్ చేసి తృప్తిగా రిజిస్టర్ మూశాడు శంకరం. అప్పుడే నారాయణ వచ్చి కూర్చున్నాడు ఎదురుగా. నారాయణ అక్కడ వీలున్నప్పుడల్లా వచ్చి ఏదైనా పనులలో సాయం చేస్తూ ఉంటాడు. ఒకే ఆఫీసులో పనిచేసి రిటైర్ అయ్యామో రోజుకోసారి కలుసుకోవలసిందే. సాయంకాలం వాక్కిళ్లినప్పుడో లేదా ఇలా వాలెంటరీగా పనిచేస్తున్న సాయి ఆశ్రమం ఆఫీసులోనో కలవడం తప్పనిసరి. ఇద్దరూ పెద్ద ఉద్యోగాలలో ఉండి రిటైర్ అవటం వల్ల డబ్బుపై ఆశ పడకుండా, సేవాదృక్పథంతో ఇలాంటి పనులు చేస్తారు.

అప్పుడు ఆగింది ఆటో ఆశ్రమం గేటు దగ్గర. అందులో నుండి దిగి లోనికి వస్తున్న కొడుకు నరేష్‌ను చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు శంకరం.

“నాన్నా బాత్‌రూమ్ ఎక్కడా?” అని అడుగుతూ తన చేతిలోని బ్రిఫ్‌కేస్‌ను టేబుల్ పక్కన పెట్టాడు.

శంకరం అప్రయత్నంగా బాత్‌రూమ్ వైపు చెయ్యి చూపుతూ “ఇదేమిటి చెప్పా చెయ్యకుండా వచ్చావు? ఇంటికి వెళ్లలేదా?” అని ప్రశ్నించాడు కొడుకుని. నాన్న గారికి సమాధానం చెప్పకుండా బాత్‌రూమ్‌లోకి దూరారు నరేష్.

“ఏమిటి నీకు కూడా తెలియదా కొడుకు వస్తున్నట్టు?” అడిగాడు నారాయణ.

“తెలిదు. నేరుగా ఇక్కడికే రావటం ఏమిటి?” సాలోచనగా అన్నాడు శంకరం.

“ఏదో అర్జెంటు పని అయి ఉంటుంది” నారాయణ అంటూండగా నరేష్ వచ్చాడు కర్చీఫ్‌తో ముఖం తుడుచుకుంటూ.

“ఏమిటి నరేష్ ఇంటికి వెళ్లలేదా? మీ అమ్మ” అతని మాటలు పూర్తికాకుండానే “లేదు నాన్నా మీరు మధ్యాహ్నం రెండుగంటల దాకా ఇక్కడే ఉంటారు కదా.. మళ్లీ నేను మూడు గంటలకు వెళ్లిపోవాలి. అందుకని ఇక్కడికే వచ్చాను.”

“ఏదైనా ఆఫీసు వర్క్ మీద వచ్చావా?”

“కాదు నాన్నా, పర్సనల్ పనే...” నారాయణ కేసి చూస్తూ “బాగున్నారా అంకుల్?” అన్నాడు.

అప్పటి దాకా ప్రేక్షకుడి లాగా ఉన్న నారాయణ “బాగున్నాను నరేష్, మీ ఫామిలీ బాగుంది కదా..” అన్నాడు నవ్వుతూ.

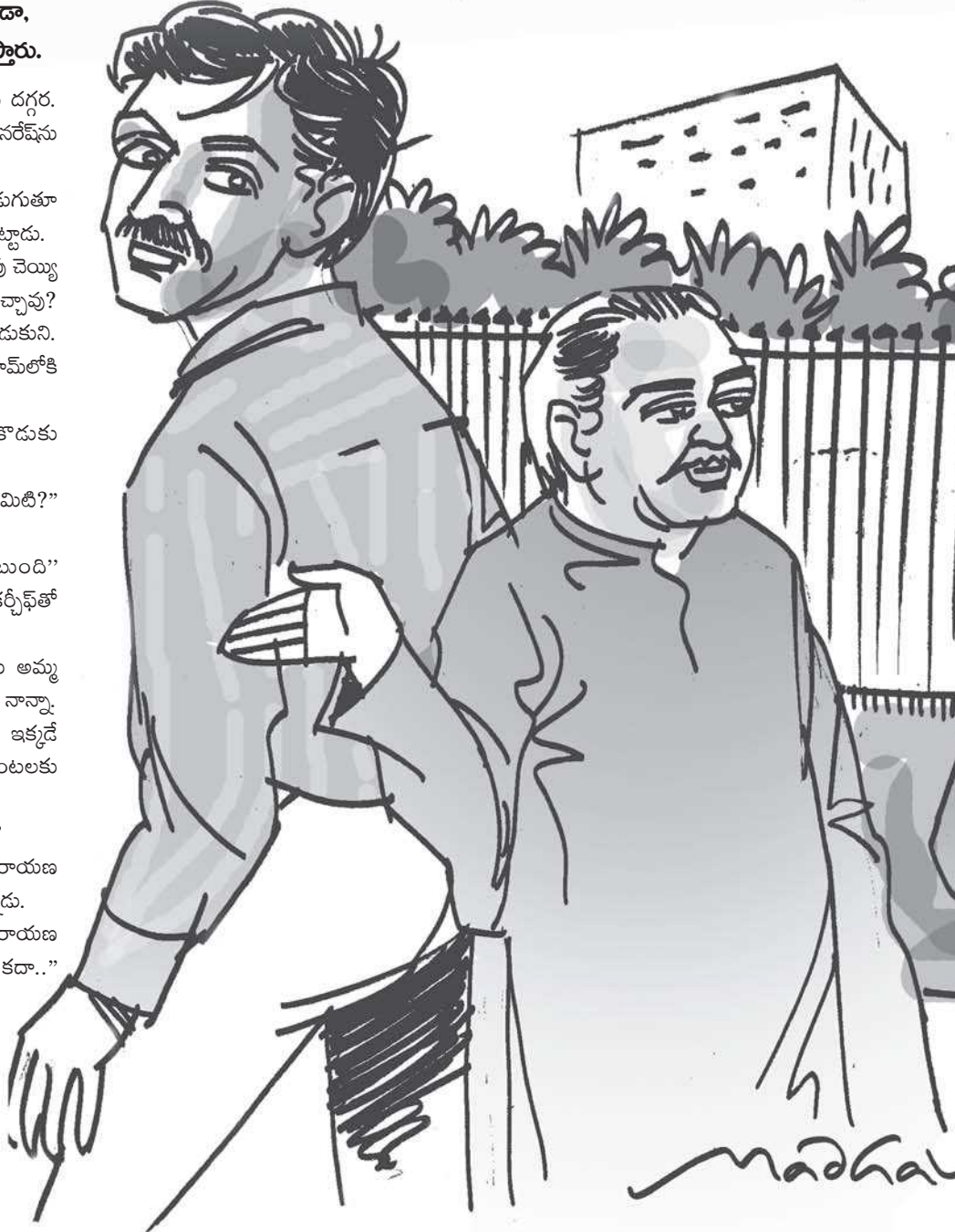
“బాగుంది అంకుల్. నాన్న గారితో కొంచెం మాట్లాడుదామని వచ్చాను...” అన్నాడు శంకరం వైపు తిరిగి.

“నేను వెళ్లిస్తాను శంకరం. సాయం కాలం కలుస్తాను.” అని లేచాడు నారాయణ.

“పరవాలేదు కూర్చో నారాయణా... నీకు తెలియని విషయాలేమున్నాయి మాకు.”

జాగ్రత్త

డా॥ లక్ష్మీ రాఘవ (డా॥ కె.వి. లక్ష్మి)

“లేదు నాకు పని ఉంది...” అని లేచి నరేష్ కు చెయ్యి ఊపి బయటకు నడిచాడు నారాయణ.

టేబుల్ మీద ఉన్న ఫ్లాస్కోలోని కాఫీ కప్ లోకి పోసి నరేష్ కి ఇస్తూ “చెప్పు నరేష్, రమ్మూ పిల్లలూ బాగున్నారా?” అడిగాడు.

“బాగున్నారు నాన్నా పెద్దవాడు రిటైర్డ్ ఇంటర్ కదా. పూర్తి కోచింగ్ ఉన్న కాలేజీలో చేర్పించాను కదా. వాడు అక్కడే హాస్టల్ లోనే ఉంటున్నాడు. చిన్నవాడు అనిరుద్ కూడా నైస్ క్లాస్ లో ఫస్ట్ వచ్చాడు. ఇక రమ్మూ ఆఫీసులో ప్రొమోషన్ లిస్టులో ఉంది..”

“మరి...” ఇప్పుడు ఇంత అర్థం అంటూ రావటం ఎందుకు?... అర్థం కాలేదు శంకరానికి.

“నీ టీలో వేము ఉన్న ఫ్లాట్స్ చాలా బాగుంటాయని తెలుసు కదా. దానికి తీసుకున్న లోను కూడా ఇంకో మూడేళ్లలో పూర్తి అవుతుంది... ఇప్పుడు మన పక్కన ఉన్న ఫ్లాట్ సేల్ కు వచ్చింది.. ఆ ఫ్లాట్ ఓనర్స్ కి ఏదో ఎమర్జెన్సీ అని అమ్ముతున్నారు.

మనం
పక్కనే
ఉన్నాం
కాబట్టి
మనకు
కాస్త

తక్కువకే ఇస్తారు. బేరం చేస్తున్నాను... సేవింగ్స్ అన్నీ చూసుకున్నాక ఒక పదిలక్షలు తక్కువ అయ్యేలా ఉంది. మీరు ఇచ్చారంటే అది రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవచ్చు. మీరు సర్దుతారన్న ఆశతో వచ్చాను. వాళ్లను కొద్దిగా టైం అడిగాను. అందుకే ఒక్కరోజు సెలవుపెట్టి వచ్చాను. ఇక్కడ నుండి ఇంటికి వెళ్లి అమ్మను కలిసి భోజనం చేసి మళ్ళీ వెళ్లిపోతాను. ఈ రోజు డ్రైవర్ రాలేదు. అందుకే బస్ లో వచ్చాను...” అన్నాడు నరేష్.

“డబ్బు పూర్తిగా లేనప్పుడు అది కొనడం అవసరమా?”

“మళ్ళీ ఇలాంటి ఛాన్స్ దొరకదు నాన్నా.. ఇప్పుడు కొంటే అనిరుద్ కి కూడా ఒక ఇల్లు ఉన్నట్టు ఉంటుంది. అయినా మీ దగ్గర డబ్బులు దొరుకుతాయనే భరోసా..” శంకరం వైపు చూసాడు నరేష్.

శంకరానికి రెండేళ్ల క్రితం భార్య సుశీల ఓపెన్ హార్డ్ సర్జరీకి ఎమర్జెన్సీగా చాలా డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం గుర్తుకు వచ్చింది. అప్పుడు కొంత నరేష్ సర్దినా మళ్ళీ నరేష్ ఆకౌంట్ కు డబ్బు ట్రాన్స్ ఫర్ చేశాడు శంకరం. మరి ఇప్పుడు నాకెందుకు ఇప్పుడు అనుకుంటున్నాడు నరేష్? చిన్న అనుమానం వేసింది శంకరానికి.

“నేను ఇవ్వలేనేమో నరేష్...” ఆ జవాబుకు ఒక్కసారిగా నాన్నగారిని చూసాడు నరేష్.

“ఇది ఇన్వెస్ట్ మెంట్ నాన్నా వేస్ట్ కాదు..”

“నాకు డబ్బు అవసరం ఉంది...”

“ఇన్వెస్ట్ మెంట్ మన ఫ్యామిలీకి..”

“అయితే ఆ ఫ్లాట్ నా పేరు మీద పెడతావా? ఎప్పటికైనా అధికారం ఉండేటట్టు?”

“అలా మాట్లాడతా రేమి? నన్ను పరాయి వాడిగా లెక్క వేస్తున్నారా?”

“అలా కాదు, నీవూ నీ భార్య చేస్తున్న ఉద్యోగానికి లోన్ దొరుకుతుంది..”

“ఇంకా పాత లోన్ క్లియర్ కాలేదు...”

“అయితే ఏమి? గోల్డ్ లోన్ తీసుకోవచ్చు.

లేదా పూరి బయట ఉన్న మీ రెండోండల గజాల స్థలం అమ్ముకోవచ్చు.. ఆలోచించండి.”

“అంత టైం లేదు నాన్నా.. అందుకే మీ దగ్గరికి వచ్చాను..”

“అయితే ఇది అప్పుగా నోటు రాసిస్తావా?” అదిరిపడ్డాడు నరేష్ శంకరం మాటలకు.

ఒక్కసారిగా నరేష్ స్వరం మారిపోయింది.

“మంచిది నాన్నా.. మీకు పిల్లల బాగును చూడాలని లేదు.. ఇక ఏమీ అడగను. నేను ఇక్కడి నుండే ఊరికి వెళుతున్నా..” అంటూ విసురుగా ట్రైబ్ కేస్ తీసుకుని బయటకు నడిచాడు నరేష్.

ఇంటికి వెళ్లక భార్యతో నరేష్ వచ్చి వెళ్లినట్టు

చెప్పలేదు శంకరం.

సాయంకాలం వాక్ లో కలిసిన నారాయణకు విషయం అంతా చెప్పాడు.

“తప్పు చేశావురా శంకరం. మనకు కావాల్సింది వాళ్లు బాగుండటమే కదా?”

“నాకు అలా అనిపించడం లేదు నారాయణా... వాళ్ల అమ్మకు సర్జరీ అయినప్పుడు సాయంచేసిన డబ్బు కూడా ‘ఒక అవసరం ఉంది’ అంటూ వెనక్కి తీసుకున్న వాడు ఇంకోసారి మాకు ఇంకేదైనా వస్తే చూసుకుంటాడంటావా? నా దగ్గర కొంచెం సేవింగ్స్ పెట్టుకోవాలి కదా” అంటూ ఒక క్షణం ఆగి

“అంతేకాదు, నారాయణా, ఈ కాలం పిల్లలలో స్పార్డ్లం ఎక్కువ కనిపిస్తోంది. చాలామంది ఎలా ఉంటున్నారో నీకు తెలియనిది ఏముంది. ఈ వయసులో భార్య భర్తలలో ఎవరు ముందు పోతామో తెలియదు. నేను ముందుగా పోతే నా భార్యకు ఇబ్బంది కలగకుండా ఎలా ప్లాన్ చేసుకోవాలి అన్నది ఆలోచిస్తున్నాను. తనకుంటూ ఒక నెలసరి ఆదాయం ఉండేలా చూడాలని ఇన్వెస్ట్ చెయ్యాలని అనుకుంటున్నాను. ఎందుకో తెలుసా వాళ్లమ్మ జబ్బు పడ్డప్పుడు ఇచ్చిన డబ్బు నా దగ్గర తిరిగి తీసుకున్న నా కొడుకు నేను పోయాక ఆమెను సరిగా చూసుకోకపోతే? ఆమెకు ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే...”

“ఏమో చెప్పలేం కదా.. ఇప్పుడే అలా ఆలోచించడం ఎందుకు?”

“నా పాలసీ ఒక్కటే నారాయణా, ప్రేమకూ డబ్బుకూ ముడి పెట్టవద్దని. ఈ వయసులో మన దగ్గర డబ్బులు లేకుండా పిల్లల మీద డిపెండ్ కావడం ఇష్టం లేదు... ఏమీ లేని రోజునవారి బుద్ధులు ఎలా ఉంటాయో తెలియదు”

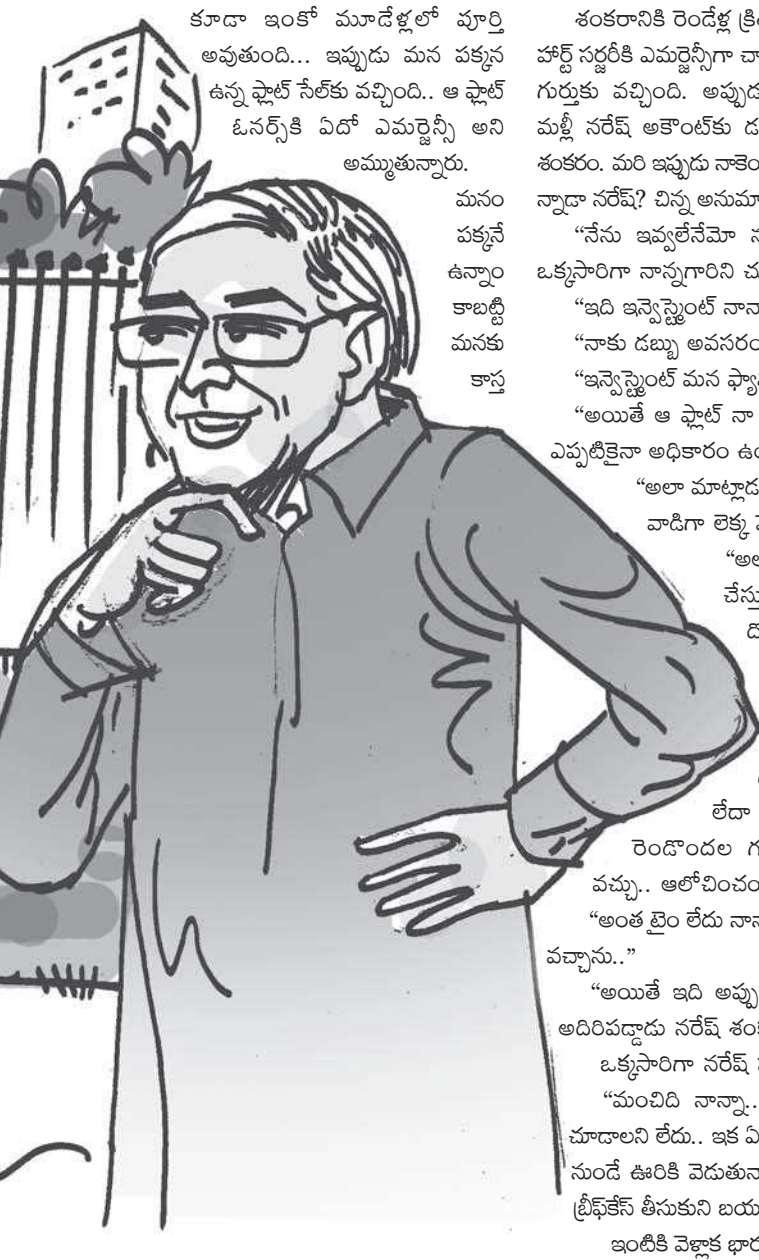
“వాడు నీ కన్నకొడుకు శంకరం..”

“అవును. కాదనలేదు. పిల్లలని కనడంతో బాటు పెంచడం బాధ్యత, చదివించడం బాధ్యత, వాళ్లు సెటిల్ అయ్యేదాకా పోషించడం బాధ్యత.. ఆ తరువాత డబ్బు లేవాడేమీలు ఉంటే రిలేషన్ షిప్ చెడుతుంది... నా అవసరాలకు వారి మీద ఆధారపడ కూడదు. వారికి అవసరం వచ్చినా అప్పుగానో, కానుక గానో ఇస్తూ పోతే అందరూ సంతోషంగా ఉంటారు.. అయినా నా తరువాత నేను దాచినదంతా వాడికే కదా? ఇప్పుడే డబ్బు ఇవ్వలేదని వాడికి అంత కోపం రావాల్సివచ్చేముంది? ఫ్లాట్ నా పేరు మీద పెట్టినా నేను పోయాక వాడిదే కదా? అంత మాత్రానికి ఇంత వ్యవహారం అవసరమా?”

“పిల్లలు జాగ్రత్త పడుతున్నారు అనుకో”

“పిల్లలు జాగ్రత్త పడినట్టే మనం కూడా జాగ్రత్త పడాలి నారాయణా మారుతున్న ఈ కాలానికి తగ్గట్టుగా..”

శంకరం మాటల్లో నిజం ఉందనిపించింది నారాయణకు.

తిరువనంతపురం గెలుపు తిరుమలకు దారి చూపు..

ఇది కొత్త విషయం కాదు, కొత్తగా జరుగుతున్న దుశ్చర్య కాదు. అంతకుముందు సంగతి ఎలా ఉన్నా తెలుగుదేశం పార్టీ ఆవిర్భావం నుంచి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల (టీటీడీ) వ్యవహారాల్లో సర్కార్ జోక్యం, ఆధిపత్యం పెరుగుతూ వచ్చాయి. అలాగే, అరాచకాలు, అకృత్యాలు, భక్తుల మనోభావాలను దెబ్బతీసే సంఘటనలు కూడా పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. చంద్రబాబు నాయుడు, వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి రాష్ట్ర రాజకీయాలలో కీలకంగా మారిన తర్వాత పరిస్థితి ఇంకా దిగజారుతూ వచ్చింది. ఒకరు ఆగమశాస్త్రాన్ని పక్కనపెట్టి ధర్మ విరుద్ధంగా వెయ్యి కాళ్ల మండపాన్ని నేలమట్టం చేస్తే, ఇంకొకరు ఏకంగా ఏడు కొండలను రెండు కొండలకు కుదించి, బ్రహ్మాండనాయకుని సన్నిధిలో చర్చిల నిర్మాణం చేపట్టేందుకు క్రైస్తవ మిషనరీ సంస్థలు సాగించిన కుట్రలు, కుతంత్రాలకు కొమ్ముకాశారు. ఒకరు ధర్మం పట్ల గానీ, దేవుని

పట్ల గానీ విశ్వాసం లేని, వెంకన్న దేవుని 'విలువలేని నల్లరాయి'గా అవహేళన చేసిన వామపక్ష భావజాలం నుంచి వచ్చిన వ్యక్తిని టీటీడీ అధ్యక్షుడిని చేస్తే, ఇంకొకరు ప్రత్యక్షంగా క్రైస్తవ మత ప్రచారంలో పాల్గొన్న వ్యక్తిని టీటీడీ చైర్మన్ కుర్చీలో కూర్చోపెట్టారు. ఇలా ఇద్దరూ పోటాపోటీగా టీటీడీని పూర్తిస్థాయిలో రాజకీయ పునరావాస కేంద్రంగా, రాజకీయాలకు అడ్డాగా మార్చివేశారు. అన్యమతస్థులు, హైందవధర్మ వ్యతిరేకులు ఇదే అదనుగా టీటీడీలో చేరి అన్యమత ప్రచారాన్ని ముందుకు తీసుకుపోతున్నారు. ఇక ప్రస్తుత చైర్మన్ విషయం అయితే చెప్పనే అక్కరలేదు. ఆయన తాను, 'పవిత్ర హిందువును' అంటారు. ఆదెంతవరకు నిజమో గానీ, ఆయన కుటుంబ నేపథ్యం, కొందరు కుటుంబసభ్యుల వ్యవహారశైలి చూస్తే అందరిలో కాకపోయినా కొందరిలో అయినా ఆయన మతవిశ్వాసాల పట్ల అనుమానాలున్నాయి. అలాగే,

హిందూధర్మం పట్ల సంపూర్ణ అవగాహన, విశ్వాసంతో ధర్మరక్షణ కోసం, ధర్మ ప్రచారం కోసం కృషి చేస్తున్న హిందువులు అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన వారిని టీటీడీ చైర్మన్ గా నియమించాలని వెంకన్న భక్తులు ఎప్పటినుంచో కోరుకుంటున్నారు.

క్రైస్తవ ముఖ్యమంత్రిగా ముద్ర వేసుకున్న జగన్మోహన్ రెడ్డి ఏలుబడిలో టీటీడీలో వివాదాలు ఒక విధంగా నిత్యకృత్యంగా మారిపోయాయి. ఒక వివాదం చల్లారింది అనుకునే సరికి మరో వివాదం తెరపైకి వస్తోంది. హైందవధర్మం పట్ల, హైందవ సంప్రదాయాల పట్ల కనీస అవగాహన, విశ్వాసం లేని వారిని టీటీడీ చైర్మన్లుగా నియమించడం మొదలు, ఆగమశాస్త్ర సాంప్రదాయాలకు విరుద్ధంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం, టీటీడీ ఆస్తుల విక్రయానికి తలపడడం వరకు, అనేక అసర్ధదాయక నిర్ణయాలు తీసుకోవడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. అదేమంటే, ఏదో సాకు చెప్పటం, పొరపాటనో, గ్రహపాటనో తప్పించుకోవడం.. కాదంటే, విచారణకు ఆదేశించామని, కేసులు పెట్టామని వాస్తవాలను మరుగున పరిచే ప్రయత్నం. మొత్తంగా మనీ పూసి మారేడుకాయ చేసే కుట్రలు జరుగుతున్నాయి తప్పించి, గతంలో ఇలాంటి పాపాలు చేసినవారి అనుభవాలను గుర్తు చేసుకున్నది లేదు.

ఈ క్రమంలో చోటుచేసుకున్న మరో తాజా దురాగతం, మరో దుర్మార్గం, టీటీడీ అధికార పత్రిక 'సప్తగిరి'తో పాటుగా భక్తులకు అందిన 'సజీవ సువార్త'. 'రాత్రి వేళ ఆమె దీపము ఆరిపోదు' అనే ట్యాగ్ లైన్ తో 'సజీవ సువార్త' పత్రిక కొందరు భక్తులకు ఏనుప్రభువు కానుకగా అందింది. నిజమే, ఈ సజీవ సువార్త, సప్తగిరి చందాదారులు అందరికీ అందలేదు. అలాగే, టీటీడీ చైర్మన్ లేదా కార్యనిర్వాహణ అధికారి, సప్తగిరి సంపాదకులు ఇతర ఉన్నతాధికారులకు తెలిసే సువార్త

టీటీడీ అధికార పత్రిక 'సప్తగిరి'తో పాటుగా భక్తులకు అందిన 'సజీవ సువార్త'

‘సప్తగిరి’ చందాదారులకు చేరిందని అనుకునేందుకు కూడా లేదు, కానీ, గతంలో జరిగిన ఉదంతాలను పరిగణిస్తే తీసుకుంటే ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఈ అకృత్యాలు జరుగున్నాయని, ప్రభుత్వంలోని పెద్దల అండదండలు, అశీస్సులతోనే ఇలాంటి తప్పులు, పాపాలు జరుగుతున్నాయని అనుకోవడంలో తప్పులేదు.

ఇదే సప్తగిరి పత్రికలో కొద్దిరోజుల క్రితం ఒక బాలమేధావి విరచిత రమాయణ విషవృక్షం లాంటి వికృత రచన వచ్చింది. ఇందులో సదరు బాలమేధావి శ్రీరామచంద్రమూర్తికి లవుడు ఒక్కడే కొడుకని చెప్పతూ, కుడుడిని వాల్మీకి ధర్మతో చేసి ప్రాణం పోసిన బొమ్మగా వర్ణించాడు. దీనిపై వివాదం చెలరేగింది. టీటీడీ వంటి అత్యున్నత ధార్మిక సంస్థ ప్రచురించిన పత్రికలోనే హిందువుల పవిత్ర గ్రంథం రామాయణాన్ని పక్షీకరించే రచనలు ఏమిటని, హిందూధార్మిక సంస్థలు ఉద్యమానికి సిద్ధమయ్యాయి. ఈ నేపథ్యంలో టీటీడీ పత్రిక ప్రధాన, ఉపసంపాదకులను సస్పెండ్ చేసి చేతులు దులుపుకుంది. అయితే, చిత్రం ఏమంటే అది కూడా నిజం కాదు. తాజా సంచికలో ప్రచురించిన సంపాదకవర్గంలో అదే రాధారమణ, అదే చౌక్కిలింగం ఇప్పటికీ కూడా ప్రధాన సంపాదకుడు, సంపాదకునిగా కొనసాగుతున్నారు. అప్పుడున్న ఉప సంపాదకుడు రవిచంద్రన్ ఇప్పుడు కూడా ఉన్నారు. ఇప్పుడు, ఈ సజీవ సుమార్త విషయంలోనూ, టీటీడీ ఇలాంటి జిమ్మిక్స్ చేస్తుంది కావచ్చు. అందుకే, టీటీడీ ప్రతిష్టను దెబ్బతీసేందుకు ఎవరో కుట్రపూరితంగా చేసిన దుర్భృతగా టీటీడీ అధికారులు సుమార్తను చూస్తున్నారు. నిజానిజాలు నిగ్గు తేల్చేందుకు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశామని తమ తప్పును కప్పి వుచ్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఒకవేళ ఇది, నిజంగానే ఎవరో చేసిన పాపమే అయినా టీటీడీ తమ బాధ్యత నుంచి తప్పించుకోలేదు.

జగన్ సంవత్సర పాలనలో ఇలాంటి ఉదంతాలు ఇంకా చాలానే ఉన్నాయి. తిరుమల బస్సు టిటిల్ వెనక జెరూసలెం యాత్ర ప్రకటన మొదలు టీటీడీ వెబ్సైట్లో క్రైస్తవ గీతాల ప్రచారం వరకు ఒకటని కాదు, అనేక విధాలుగా టీటీడీ కేంద్రంగా క్రైస్తవ, అన్యమత ప్రచారం జోరుగా సాగుతోంది. అంతేకాదు జగన్మోహన్రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టినప్పటి నుంచి రాష్ట్రంలో క్రైస్తవ మత ప్రచారం, మత మార్పిడులు యధేచ్ఛగా సాగుతున్నాయి. ఒక్క టీటీడీలోనే కాదు రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రధాన దేవాలయాలలో ఇదే కథ నడుస్తోంది. అన్య మతస్థులు, ముఖ్యంగా క్రైస్తవులు దేవాలయాలలో ఉద్యోగులుగా చేరి ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈ గుట్టును రట్టు చేసేందుకు, అన్యమతస్థులను ఇతర శాఖలకు బదిలీ చేసేందుకు సంకల్పించినందుకే అప్పటి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎల్వీ

సుబ్రహ్మణ్యన్ని రాత్రికిరాత్రి బదిలీ చేశారు.

తాజాగా టీటీడీ భూముల విక్రయాన్ని బహిరంగంగా వ్యతిరేకించిన అధికార పార్టీ ఎంపీ రఘురామ కృష్ణంరాజుపై పార్టీ కత్తి కట్టింది. ఇది బహిరంగ రహస్యం. ఒకప్పుడు వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి చర్చిల మరమత్తులకు రూ. 80,000 మంజూరు చేస్తే (22.08.1996 జీవో నెం.21), ఇప్పుడు జగన్ హయాంలో ఏకంగా అధికారిక జనాభా లెక్కల ప్రకారం క్రైస్తవ జనాభా లేని గ్రామాలలో కూడా చర్చిలు వెలుస్తున్నాయి. పాస్టర్లు పుట్టుకొస్తున్నారు. ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచే వారికి ప్రతి నెల రూ. 5000 ఇచ్చి క్రైస్తవ ప్రచారానికి తమ వంతు కర్తవ్యాన్ని నెరవేరుస్తున్నారు. అధికారిక లెక్కల ప్రకారం రాష్ట్ర జనాభాలో క్రైస్తవులు 1.38 శాతం. కానీ సుమారు 30 వేల మంది పాస్టర్లను ప్రభుత్వం పోషిస్తోంది. అంటే, ప్రతి 24 మంది క్రైస్తవులకు ఒక పాస్టర్ వంతున ఉన్నారు. ఇవి ఎవరో గిట్టనివారు ఇచ్చిన లెక్కలు కాదు, ప్రభుత్వమే స్వయంగా ప్రకటనల రూపంలో ఇచ్చినవి.

ఇదంతా ఎంతోకొంత బయటకు కనిపిస్తున్న వ్యవహారం. నిజానికి, బయటకు కనిపించకుండా జరుగుతున్న క్రతువు చాలానే ఉంది. జగన్ ప్రభుత్వం అంద చూసుకుని క్రైస్తవ సంస్థలు చాలా దూరం వరకు వెళుతున్నాయి. ఇటీవలనే పాస్టర్ ఒకరు, ఏకంగా తమకు ప్రత్యేక దేశం కావాలనే వరకు వెళ్లారు. మతం మారుతున్న వారు రిజర్వేషన్లు, ఇతర ప్రయోజనాల కోసం హిందువులుగానే చెలామణి అవుతున్నా సామాజికంగా, రాజకీయంగా వచ్చే సరికి క్రైస్తవులుగానే చెలామణి అవుతున్నారు. నిజానికి చాప కింద నీరులా విస్తరిస్తున్న క్రైస్తవీకరణను

అనంత పద్మనాభ స్వామి ఆలయం

రాజనాల బాలకృష్ణ

అడ్డుకోవాలంటే, అందుకు ఒకటే మార్గం- కులాలను, రాజకీయ విభేదాలను వక్కన పెట్టి హిందూ బంధువులు అందరూ ఒకటి కావడం. అలాగే, హిందూ దేవాలయాలపై ప్రభుత్వ పెత్తనానికి వ్యతిరేకంగా సమైక్య ఉద్యమాన్ని నిర్మించవలసిన సమయం కూడా ఇప్పుడు ఆసన్నమైంది.

ఈ మొత్తం అనర్థాలకు ఒక మూల కారణం హిందూ దేవాలయాలపై ప్రభుత్వ అజమాయిషీ, ప్రభుత్వ అధిపత్యం. ఇతర ఏ మతంపైనా లేని ప్రభుత్వ అజమాయిషీ, అధిపత్యం ఒక్క హిందూ మతంపై ఎందుకు? ఇదే విషయంగా బీజేపీ రాజ్యసభ సభ్యుడు నుబ్రహ్మణ్యస్వామి హైకోర్టులో న్యాయపోరాటం చేస్తున్నారు. మరోచెప్పు స్వామి ధర్మ పోరాటానికి బలాన్ని ఇచ్చేవిధంగా కమ్యూనిస్టుల కన్నుపడిన తిరువునంతపురం అనంత పద్మనాభ స్వామి ఆలయ ఆస్తుల విషయంలో చివరకు ధర్మమే విజయం సాధించింది. అనంత పద్మనాభస్వామి దేవాలయ ఆస్తులు దేవాలయ రాజపోషకులు ట్రావెన్కోర్ రాజవంశస్థులకే చెందుతాయని సుప్రీంకోర్టు తీర్పునిచ్చింది. ఇది హిందూ సమాజం స్వాగతించదగిన తీర్పు. నిజం, హిందూధర్మం మీద అవగాహన, విశ్వాసం లేని పాలకులు, పాలకుల అకృత్యాలను ప్రశ్నించలేని అధికారగణం ఇప్పటికే దేవాలయాల పవిత్రతను చాలా వరకు చెరిపేశారు. వ్యాపార సంస్కృతిని ప్రవేశ పెట్టి భక్తుల విశ్వాసాలతో చలాటమాడుతున్నారు. హిందూధార్మిక సంస్థలలో అరాచకాలను సృష్టిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా హిందూధర్మాన్ని రాజకీయంగా వ్యతిరేకించే కేరళలో మత విశ్వాసాల కారణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడులో దేవాలయాల పరిస్థితి దైయనీయంగా మారింది. ఇది మనం చూస్తున్నాం, అనుభవిస్తున్నాం. దేవాలయాల ఆదాయాన్ని మాత్రమే కాదు ఆస్తులను మింగేసే పాలకులను మనం చూస్తున్నాం. మరోవంక ధూపదీప వైవేధ్యాలకు నోచుకోని దేవాలయాలు, కడుపు నిండా తిండి దొరకని అర్చకులనూ చూస్తున్నాం. కాబట్టి హిందూ దేవాలయాలపై లౌకికవాదం పేరుతో హిందూ వ్యతిరేకతను ప్రదర్శిస్తున్న ప్రభుత్వాల అజమాయిషీ ఎంత త్వరగా తొలిగిపోతే అంత మంచిది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆత్మజ్ఞానమంటే..

స్వప్తిలో 84 లక్షల జీవాత్మలు ఉన్నాయి. మానవుల కంటే తక్కువ స్థాయిలో ఉన్న - జంతువులు, పక్షులు, చేపలు, పురుగులు వంటి వాటికి మానవుల వలె పరిణితి చెందిన బుద్ధి లేదు. అయినా అవి సాధారణ పనులైన తినటం, పడుకోవటం, రక్షించుకోవటం, సంయోగం వంటివి చేస్తుంటాయి. ఒక దివ్య ప్రయోజనం కోసం తమను తాము ఉద్ధరించుకోటానికి మానవులకు జ్ఞానశక్తి ఉంది. మనిషి తన గురించి తెలుసుకోవడమే ఆత్మజ్ఞానం. తనలోని శక్తుల్ని సాధన మార్గంవైపు నడిపించు కోవడానికే ఈ జ్ఞానం. అయితే ఇది కలగడానికి భగవంతు డిని సాధనగా చేసుకోవాలి. భగవంతుని రూపాలని మాత్రమే కాకుండా ఆయన చుట్టూ వలయంలా అల్లుకున్న దివ్యత్వాన్ని చూడాలి. ఆ దివ్యత్వంలో ఉపదేశాలు, సూక్తులు, మహిమలు, వలయల్లా పరిభ్రమిస్తూ ఉంటాయి. వాటిని ఒడిసి పట్టుకోవాలి. వాటిలోని నీతిని గ్రహించి నిత్యజీవితంలో ఆచరించాలి. అప్పుడే మంచి నడవడికను నేర్చుకోగలుగుతాం. ఆదర్శవంతమైన వ్యక్తిత్వాన్ని తీర్చిదిద్దుకోగలుగుతాం. దీనివల్ల మనిషి లక్ష్యా లేమిటో స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి. అవి సాధించుకోవటానికి చేసే ప్రయత్నాలు విజయవంతమవుతాయి. గృహస్థాశ్రమం తర్వాత సన్యాసాశ్రమం స్వీకరించే ముందు మనిషి సంతుష్టదై ఆధ్యాత్మికంగా దృష్టి సారించి పైమెట్టు ఎక్కడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. ఏది మంచి? ఏది చెడు? తెలుసుకునే విచక్షణ జ్ఞానాన్ని పొందుతాడు. మనిషికి ముక్తికి మించినదేదీ లేదు. ఆత్మజ్ఞానాన్ని మించిన జ్ఞానమేదీ లేదు. వీటిని పొందటానికి సకలశాస్త్రాలు అధ్యయనం చేయవలసిన అవసరం లేదు. నిర్మలమైన మనస్సుతో భగవంతుని ధ్యానిస్తే చాలు.

• అసలు నిజం •

వేదం... సర్వరోగ హరణం

వేదం ఛందస్సు ద్వారానే నడుస్తుంది. వేదమంత్రాలను రక్షించేందుకు, వాటిలో కొత్తపదాలు, అక్షరాలను చేర్చకుండా ఉండేందుకు, వేదం యదార్థ స్వరూపాన్ని కాపాడేందుకు, స్వరబద్ధంగా వేదాన్ని చదివేందుకు, దోషాలు దొర్లకుండా ఉండేందుకు ఈ శాస్త్రం వచ్చింది. వేద మంత్రాలు గతి తప్పకుండా, సులువుగా జ్ఞాపకం ఉంచుకునేందుకు ఛందస్సు ఉపయోగపడుతుంది. ఛందస్సు అంటేనే వేదమంత్రాలను చదివే పద్ధతి. ఒక మంత్రంలో ఎన్ని అక్షరాలు ఉంటాయో, ఎంత సమయంలో చదవాలో, నియమాల్తోటో ఛందస్సు వివరిస్తుంది. వైదికమైన ఛందస్సుల గురించి సాంఖ్యాయన శ్రేణి సూత్రాల్లో కనిపిస్తుంది. వేదపారాయణం వినడం వల్ల ప్రశాంతత లభిస్తోంది. దివ్యానుభూతులను కలిగిస్తోంది. సంగీతం రోగాలను నయం చేస్తుందన్న విషయం తెలిసిందే. అందుకు ఛందస్నే కారణం. మొత్తం 7 రకాల ఛందస్సులు వేదంలో ఉన్నాయి. అవి గాయత్రి, ఉష్టిక్, అనుష్టుప్, బృహతి, పంక్తి, త్రిష్టుప్, జగతి ఛందస్సులు. వాటికి పరుసగా షడ్జ, వృషభ, గాంధార, మధ్యమ, పంచమ, ధైవత, నిషాద అనే స్వరాలున్నాయి. వీటి నుంచే స, రి, గ, మ, ప, ద, ని, స అనే సప్తస్వర సంగీతం ఊపిరి పోసుకుంది.

పవిత్ర గంగాజలం.. మానవాళికి అమృతం

గంగానదితో భారతీయుల అనుబంధం అనాదిగా ఉంది. యుగయుగాలుగా ఈ నది ఒడ్డున భారతీయ సంస్కృతి విలసిల్లింది. గంగలో స్నానం చేస్తే కలుగే పుణ్యం యజ్ఞ, యాగాది, దానాదులు చేసినదానికంటే అధికం. నరుని ఎముక గంగానదిలో ఎన్ని సంవత్సరాలు ఉంటుందో అప్పటి వరకు అతను స్వర్గంలో నివసిస్తాడని నమ్మకం. గంగానది బ్రహ్మలోకం, మేరురూపుడైన విష్ణువు నుండి సూర్యుడు, చంద్రుని ద్వారా శివుని జటాజూటంలోకి అక్కడి నుండి హిమాలయ పర్వతాల్లో మొదలై భూమి మీదకు ప్రవహిస్తుందని పురాణ వచనం. ఒక్క ముసకతోనే సప్తపాపాలు తొలగించే శక్తి పవిత్రమైన గంగాజలానికి ఉందని ధార్మిక గ్రంథాలు చెబుతున్నాయి. చనిపోయే ముందు గంగాజలం సేవిస్తే స్వర్గప్రాప్తి నిశ్చయమనే విశ్వాసం. గంగాజలంపై ఆధునిక కాలంలో జరిగిన అనేక పరిశోధనలు ఆసక్తికరమైన, అద్భుతమైన అంశాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. నేడు మానవాళికి పెనుప్రమాదమైన కరోనాకు గంగానది జలంతో ట్రిప్టెంట్ గా వాడడంపై క్షినికల్ బ్రయల్స్ నిర్వహించాలని కోరుతూ భారత మెడికల్ రిసెర్చ్ కౌన్సిల్ (ఐసీఎంఆర్)కు ప్రతిపాదన అందింది. దీనితో

గంగానది మరోసారి ప్రపంచ ప్రజల దృష్టిని ఆకర్షిస్తుంది. విశ్రాంత ఆర్య మేజర్ అధ్వర్యంలో నడుస్తున్న అత్యుత్తమ గంగా సంస్థ కేంద్ర జలశక్తి మంత్రిత్వ శాఖకు లేఖ రాసింది. ఆ శాఖ పరిధిలో నడిచే నేషనల్ మిషన్ ఫర్ క్లీన్ గంగా (ఎన్ఎంసీజీ).. ఐసీఎంఆర్ కు పేషెంట్లకు గంగాజలం ఇవ్వడం ద్వారా వేగంగా కోలుకుంటారేమో పరిశీలించాలని కోరుతూ ప్రతిపాదనను పంపింది. గంగానది ప్రవాహం మొదలయ్యే తొలి ప్రదేశాల్లోని జలాల్లో బ్యాక్టీరియాలను చంపే పదార్థాలు ఉన్నాయని, వీటిని నింజా చైర్స్ అంటారని ఆ లేఖలో తెలిపింది. గంగాజలం తాగితే మనిషికి హాని చేసే బ్యాక్టీరియా సశిస్తుందని గతంలోనే సైంటిఫిక్ గా రుజువైంది.

అయితే 1896లో 'ఈ హంబెర్ హంకిన్' అనే బ్రిటిష్ వైద్యుడు గంగా జలంపై అనేక పరిశోధనలు జరిపి, ఫ్రెంచి పత్రిక అన్నా లెస్ డి ఇన్స్టిట్యూట్ పాశ్చరీలో ఒక పరిశోధన వ్యాసం రాసారు. దాని సారాంశం. ప్రాణాంతకమైన కలరా వ్యాధిని కలిగించే Bacterium Vibrio Cholerae గంగా నీటిలో వేసినప్పుడు అది కేవలం మూడు గంటలలోపునే పూర్తిగా నశించింది. అదే బ్యాక్టీరియాను శుద్ధి చేసిన నీటిలో వేస్తే 48 గంటల తర్వాత కూడా బతికింది. సి.ఈ. నీల్సన్ అనే బ్రిటిష్ వైద్యుడు భారత్ నుండి తిరిగి వెళ్తూ గంగానది ప్రవాహంలో అత్యంత కాలుష్య ప్రదేశం హుగ్లీ నుండి గంగా నీటిని నౌకలో ఇంగ్లాండ్ తీసుకొని వెళ్లాడు. అంత కలుషితమైన నీరు ఆయన సుద్దీప్త ప్రయాణం తర్వాత కూడా పరిశుద్ధంగానే ఉంది. మామూలు నీటిని గాలి చొరబడని సిసాలో ఉంచితే ప్రాణవాయువు లేని కారణంగా ఆ నీటిలో వాయురహిత బ్యాక్టీరియా వృద్ధి చెంది నీరు వాసన భరితం అవుతుంది. ఈ వాసన కుళ్లిపోయిన వాసనలాగా ఉంటుంది. కాశీ యాత్రకు వెళ్లినవారు గంగాజలాన్ని ఇంటికి తీసుకొని వస్తారు. అది ఎన్ని సంవత్సరాలు గడిచినా కుళ్లిపోదు, వాసన రాదన్న విషయం అందరికీ అనుభవమే.

కరోనాకు గంగా జలాన్ని ట్రిప్టెంట్ గా వాడడంపై క్షినికల్ బ్రయల్స్ నిర్వహించాలని కోరుతూ అత్యుత్తమ గంగా సంస్థ ప్రతిపాదనకు కేంద్రం సానుకూలంగా స్పందించడంతో నేడు సర్వతా ఆసక్తి నెలకొని ఉంది. అట్లాగే గంగానది పవిత్రత, ఔషధీలక్షణాలు మరోసారి వెలుగులోకి వచ్చాయి.

గిరిజనులు, వనవాసుల కోసం నిరంతరం తపిస్తూ, ఆ ప్రజల ఉన్నతే లక్ష్యంగా వనవాసి కళ్యాణ్ ఆశ్రమాన్ని దేశవ్యాప్తంగా విస్తరింపజేసిన ఆ సంస్థ జాతీయ అధ్యక్షులు జగదేవరాం ఉరాం (71) జూలై 15న చత్తీస్‌ఘడ్‌లోని జష్పూర్‌నగర్ కళ్యాణ్ ఆశ్రమ కేంద్ర కార్యాలయం వద్ద గుండెపోటుతో పరమపదించారు.

వనవాసీ జనహృదయ నేత జగదేవరాం అస్తమయం

జగదేవరాం ఉరాం చత్తీస్‌గఢ్‌లోని జష్పూర్‌నగర్‌కి మూడు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న కొమడోఉరాం గ్రామానికి చెందినవారు. బాల్యంలోనే స్వయంసేవక్ అవ్వడం ద్వారా వనవాసి కళ్యాణ్ ఆశ్రమంతో పరిచయం ఏర్పడింది.

కళ్యాణ్ ఆశ్రమం ద్వారా నిర్వహిస్తున్న మార్కెటింగ్ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయునిగా పనిచేసారు. 1975లో రాజనీతిశాస్త్రంలో ఎం.ఎ. పట్టా పొందారు. కళ్యాణ్ ఆశ్రమ వ్యవస్థాపకులు బాలాసాహెబ్ దేశ్‌పాండే కోరిక మేరకు ఆజన్మ బ్రహ్మచారిగా ఉంటూ ఆశ్రమ పనిలో పూర్తిగా లీనమయ్యారు. సంస్థ జాతీయ క్రియాశీలక నేతగా ఆయనను ఎమర్జెన్సీలో మీసా చట్టం క్రింద నిర్బంధించారు. జగదేవరాం సేవాతత్పరత, సంస్థపట్ల అంకితభావం కారణంగా 1969 నుండే కళ్యాణ్ ఆశ్రమం అఖిల భారతీయ కార్యకారిణీ సభ్యులుగా ఎంపికయ్యారు. 1978లో బాలాసాహెబ్ దేశ్‌పాండే వ్యక్తిగత కార్యదర్శిగా నియుక్తులై ఆయనతో కలిసి దేశవ్యాప్తంగా పర్యటన చేశారు. 1985లో కళ్యాణ్ ఆశ్రమం ఉపాధ్యక్షులుగా, 1993లో కార్యాధ్యక్షులుగా ఎన్నికయ్యారు. బాలాసాహెబ్ దేశ్‌పాండే మరణానంతరం జగదేవరాంజీ అఖిల భారత అధ్యక్షులుగా ఎంపికయ్యారు.

గిరిజన దృష్టిపత్రం (Tribal Vision Document) విడుదల, ప్రయాగరాజ్ వద్ద కుంభమేళా, శబరికుంభ, జిజ్ఞయినోలో సింహస్థ కుంభలో వనవాసి సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు,

2003లో మధ్యప్రదేశ్‌లోని జాబువాలో వనవాసి సమ్మేళనం, భోపాల్‌లో మాఖన్ లాల్ చతుర్వేది పత్రకారిత విశ్వవిద్యాలయంలో 'ఇమేజ్ అండ్ రియాలిటీ ఆఫ్ వనవాసిస్' అనే సదస్సు మొదలైన ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు ఆయన నాయకత్వంలో విజయవంతమయ్యాయి. వీరి కృషి, నేతృత్వం కారణంగా నేడు కళ్యాణ్ ఆశ్రమం దాదాపు ఐదువందల గిరిజనతెగలను కలుపుకొని దేశవ్యాప్త సంస్థగా ఎదిగింది. యాభైవేలకుపైగా గ్రామాలకు ఆశ్రమ కార్యక్రమాలు విస్తరించాయి. 14వేల గ్రామాలలో ఇరవైవేలకు పైగా సేవా ప్రకల్పాల (ప్రాజెక్టుల)ను నిర్వహిస్తోంది.

ముఖ్యంగా జగదేవ్‌రాంజీ ఉరాంతెగ ప్రసిద్ధ కేంద్రమైన రోహితాస్‌గఢ్ (హరిశ్చంద్రుని కుమారుడు లోహితాస్యుడు) చరిత్రను లోకానికి తెలియచేసేందుకు విశేషంగా ప్రయత్నం చేశారు. ఇది దేశంలోని ఉరాం తెగను ఒక్కతాటిపై తీసుకొచ్చేందుకు ఎంతగానో దోహదపడింది. గిరిజనులు జరిపే కర్కూ ఉత్సవాలని సామూహికంగా నిర్వహించి వారిలో స్వాభిమానాన్ని జాగృతం చేయడంలో ఆయన కృషి నిరుపమానమైంది. వనవాసుల సమస్యలను పరిష్కరిస్తూనే సంపూర్ణ సమాజవికాసానికి ఆయన అహోరాత్రులు శ్రమించారు. గిరిజన సమస్యల పరిష్కారం కోసం అనేకసార్లు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీతో చర్చించారు. జగదేవ్‌రాంజీ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో స్వర్గీయ శ్రీధర్‌జీతో కలిసి అనేకమార్లు పర్యటించారు. శ్రీశైలం పరిసరాల్లోని చెంచుల గ్రామాలు, ఆదిలాబాద్‌లోని ఉటూర్ కేంద్రంగా గోండ్ గ్రామాలు, విశాఖ జిల్లాలోని పాడేరు, మఠం కేంద్రంగా గిరిజన గ్రామాలను సందర్శించారు. మఠంలోని గిరిజన బాలర విద్యార్థి నిలయ ప్రారంభోత్సవం జగదేవ్‌జీ కరకమలముల ద్వారా జరిగింది.

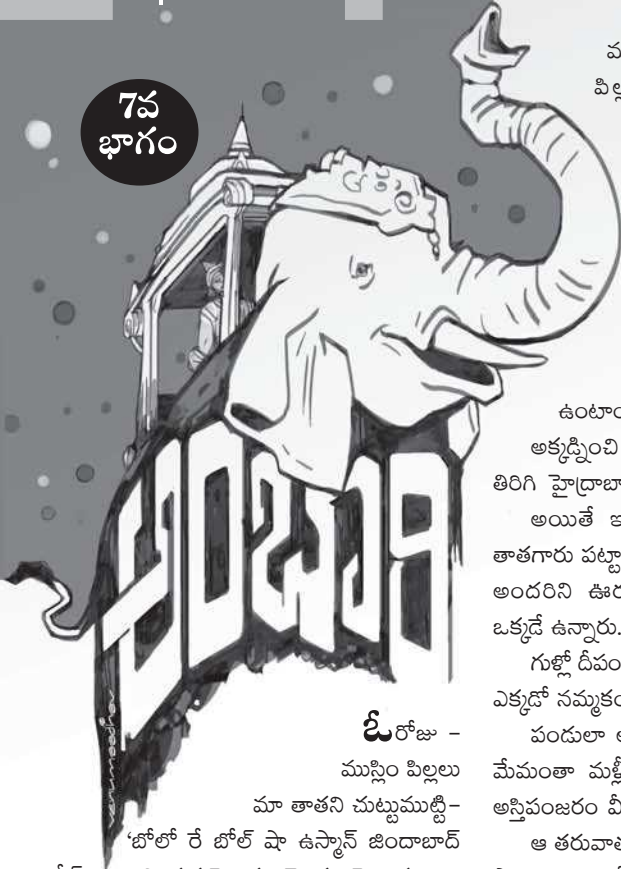
తుదిశ్వాస వరకు ఆయన దేశం, సమాజ కార్యంలోనే నిమగ్నమయ్యారు. సున్నితమైన మనసు,

స్నేహపూర్వక వ్యవహారం, ఆత్మీయ పలకరింపు, అందరిని ఆకట్టుకునే తత్వం, చురుకైన బుద్ధి వల్ల ఆయన కార్యకర్తల గౌరవార్థం పొందారు. తన కార్యకుశలతతో కళ్యాణ్ ఆశ్రమం పని ద్వారా సమాజంలో పెను మార్పులు తీసుకొచ్చారు. అన్నిదోట్లా గిరిజనుల వాణి బలంగా వినిపించడంలో ఆయన సఫలకృతులయ్యారు. అపూర్వమైన కార్యపద్ధతి, అవిరామమైన కృషి ద్వారా అందరికీ పెద్ద దిక్కుగా మారారు. ఆశ్రమ సైద్ధాంతిక భూమికను పటిష్ఠపరచడంతో పాటు కార్యకర్తలకు ఎల్లప్పుడూ అందుబాటులో ఉంటూ మార్గదర్శనం చేశారు. ఆయన హఠాన్మరణంతో కార్యకర్తలు, స్వయం సేవకులు ఒక పెద్ద దిక్కును, మార్గదర్శిని కోల్పోయారు.

జూలై 16న గిరిజన సాంప్రదాయ పద్ధతిలో జరిగిన అంత్యక్రియల్లో రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక సంఘ సహసర్ కార్యవాహ దత్తాత్రేయ హోసబల్, కళ్యాణ్ ఆశ్రమం అఖిల భారత పదాధికారులు కృపాప్రసాద్ సింగ్, యోగేష్ బాపట్, సోమయాజులు, అతుల్ జోగ్, రామలల్ సోనీ ఇంకా అనేక మంది పెద్దలతో పాటు వివిధ గిరిజన గ్రామాల ప్రజలు పాల్గొని నివాళులర్పించారు. జష్పూర్‌లోని మోక్షధామంలో జరిగిన అంత్యక్రియల్లో చత్తీస్‌గఢ్ అసెంబ్లీ ప్రతిపక్ష నాయకుడు ధర్మలాల్ కౌశిక్, మాజీ మంత్రి రామవిచార్ నేతాం, జాతీయ మహిళా కమిషన్ అధ్యక్షురాలు హర్షితా పాండే తదితరులు పాల్గొన్నారు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ, కేంద్రగృహమంత్రి అమిత్ షా, ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ సర్ సంఘచాలక్ మోహన్ భాగవత్, సర్ కార్యవాహ భయ్యజీ జోషి, బిజెపి అధ్యక్షులు జేపీ నడ్డా, ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ గవర్నర్ బండారు దత్తాత్రేయ తదితరులు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని సందేశం ద్వారా తెలియజేశారు.

జగదేవజీకి ముగ్గురు సోదరులు, ఇద్దరు సోదరిమణులు ఉన్నారు. ★

7వ
భాగం

ఓరోజు -

ముస్లిం పిల్లలు

మా తాతని చుట్టుముట్టి-

‘బోలో రే బోల్ షా ఉస్మాన్ జిందాబాద్ బోల్...’ అని భయపెట్టడం మొదలుపెట్టారు.

మా తాతకి వాళ్లు చెప్పమన్నట్టు చెప్పడం ఇబ్బందిగా అనిపించింది. వాళ్లందరిని తప్పించుకుని గుంపుని చీల్చుకుని దూరంగా పరిగెత్తాడు. వాళ్లు వెంటబడినా దొరకక పోయేసరికి, ఆ మర్నాడు ‘సంగతి తేలుద్దా’మనుకున్నాడు.

ఆ మర్నాడు -

అందరికన్న ముందే బడికి వెళ్లి -

“ముయ్యే డరయా?” అని ఖురేషిగారికి చెప్పే, ఆయన వార్నింగ్ ఇవ్వడంతో ఆ పిల్లలు అంతా వెనక్కి తగ్గారు.

ఈ సంఘటన ఎందుకు చెప్పేవారంటే అప్పట్లో రజాకార్ల ప్రభావం పిల్లలమీద కూడా ఎలా ఉందో చెప్పడానికే.

మరో సమస్య ఏమిటంటే - యూనిఫామ్ లో ఉండే రజాకార్లని గుర్తించొచ్చు. ‘మామూలు’ మనుషులలో కలిసిపోయి ఉండేవారిని గుర్తు పట్టడం కష్టంగా ఉండేది.

రజాకార్లు మగవాళ్లని, ఆడవాళ్లని చిత్రహింసలు పెట్టేవాళ్లు.

ఆడవాళ్లని నగ్నంగా బతుకమ్మ ఆడించి పైశాచిక ఆనందం పొందేవారు.

ఇష్టమొచ్చినట్లు హింసించేవాళ్లు.

ఆ బాధలు భరించలేక ఇక్కడించి కొన్ని కుటుంబాలవాళ్లు గాజుల పోచంపల్లి తదితర ప్రాంతాలకి వెళ్లిపోయేవాళ్లు.

మా కుటుంబంలో కూడా ఆడవాళ్లకి, పిల్లలకి రక్షణ ఉండదేమోనని ఓ బంధువు ఇచ్చిన సలహాతో విజయ వాడ బయలుదేరాం.

అప్పట్లో నిజాం కరెన్సీని ఇండియన్ కరెన్సీలోకి మార్చుకుని మరీ విజయవాడ వెళ్లాం. నిజాం కరెన్సీ కూడా ఇంట్లో ఉన్న వస్తువులు, నగలు అమ్మి సంపాదించింది.

కానీ విజయవాడలో ఎంతకాలం

ఉంటాం?

అక్కడించి తిరపతి వెళ్లి స్వామికి మొక్కుకుని తిరిగి హైదరాబాద్ చేరాం.

అయితే ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో కూడా మా తాతగారు పట్టాభిరామయ్య తన కుటుంబ సభ్యులు అందరిని ఊరు వంపించారు. గుడిలో తాను ఒక్కడే ఉన్నాడు.

గుళ్లో దీపం పెద్దే, ఆ దీపమే దారి చూపుతుందని ఎక్కడో నమ్మకం.

వండులా లావుగా అంత ఎత్తు ఉండే మనిషి, మేమంతా మళ్లీ హైదరాబాద్ చేరేసరికి - బక్కాగా అస్త్రవంజరం మీద చర్యం పరిచినట్టుగా ఉన్నారు.

ఆ తరువాత తెలిసింది, ఒక్కోసారి కొన్నిరోజుల పాటు బైటకి వస్తే తన ‘ఉనికి’ తెలుస్తుందని, దానివల్ల దేవాలయానికి ప్రమాదం ఏర్పడుతుందని భయపడ్డారు.

అందుకే తలుపులు వేసుకుని లోపలే ఉండి పోయారు.

ఏం తిన్నారో ఎలా ఉన్నారో ఎవరికీ తెలీదు.

మేమంతా ఇంటి ముందర చేరి పిలిస్తే, తలుపు పడేపడే కొద్దే - తలుపు తీశారు.

మా నాయనమ్మ తాతయ్యని పట్టుకుని ఏడ్చేసింది.

ఆరోజే భీష్మ ప్రతిజ్ఞ చేసింది. చచ్చినా బ్రతికినా ఇక వదిలి వెళ్లేది లేదని.

అప్పటికే మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. హైదరాబాద్ మాత్రం నిజాం పాలనలో ఉంది.

నిజాం పాలన నుండి బైట ఎప్పుడు పడతామో తెలిసేది కాదు.

నిజాం రేడియోలో-

“బచ్చే బచ్చే సే లడేగా...” అని పాటలు వినిపించేవి.

అలాంటి పరిస్థితుల్లో సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్

రక్షించాడు.

అయితే -

మరో రెండు రోజుల్లో భారతీయ సేన నిజాం రాజ్యాన్ని స్వాధీనం చేసుకుంటోందన్నప్పుడే -

ఓ రాత్రి -

రజాకార్ల గుంపు వచ్చి గుడిమీద పడింది.

అదీ రాత్రి పదిగంటలప్పుడు. ఆ రాత్రే భజన బృందం వాళ్లు మరికొందరు యువకులు తెగువతో, ధైర్యంతో, కర్రలతో, రాళ్లతో వాళ్లని ఎదుర్కొన్నారు.

వాళ్లు గుడిలోని దేవుడి విగ్రహాన్ని ఏమీ చేయలేక - ఆ కంచుగంటని బద్దలు కొట్టారు. పగులు కన్నీస్తున్న ఈ కంచుగంట అదే.

భారతసేన వచ్చి అడిగినప్పుడు “అయిందేదో అయ్యిందిలే” అనే ఉదార స్వభావంతో దురాగతాలకి పాల్పడిన వారి గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పలేదు.

బాలాపూర్ లో మాత్రం ఉండేవాళ్లు సేనకి ధైర్యంగా రజాకార్ల దురాగతాలు చెప్పేసరికి అప్పటి దాకా హింసించడమే ధ్యేయంగా బ్రతికిన వారికి కఠినశిక్ష పడింది.

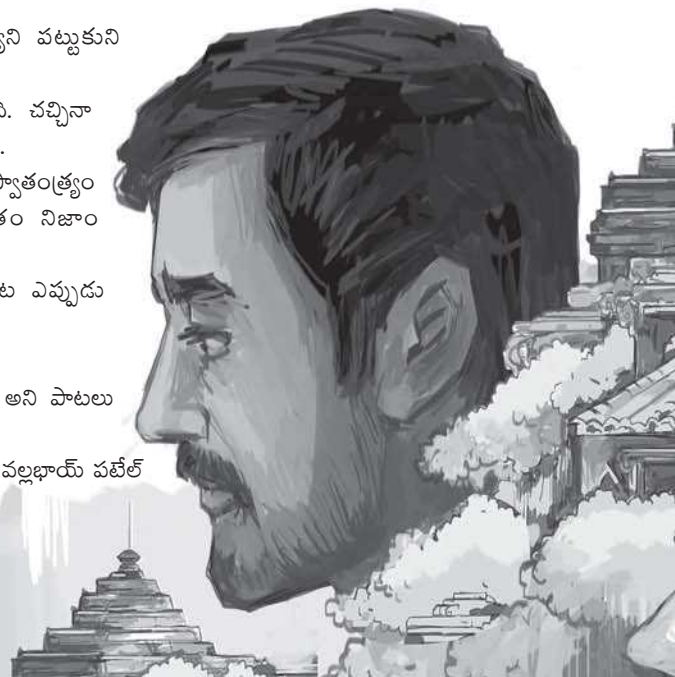
మా తాతగారి తెగువ, ధైర్యం, ఆ గుడిని నిలబెట్టింది. ఆయన స్ఫూర్తితోనే -

నేను మిలట్రీలో జేరాను. నాన్నగారు గుడిని చూసుకొనేవారు. ఆ తరువాత కాలంలో కొన్ని సందర్భాలలో ఇబ్బందికర పరిస్థితులు వచ్చినా ఊహించనంత పెనుప్రమాదాలు సంభవించలేదు.

ద్వైపం, దేశం ఒకటే అనే భావన కలిగేది నాలో.

‘సహస్ర శీర్షం’ అన్నట్టుగా దేశం కప్పించేది.

కశ్మీర్ నుండి కన్యా కుమారి వరకు అన్నిచోట్ల ద్వైపం కప్పించేది. చిన్నగుడిలో కావచ్చు. పెద్ద మందిరంలో కావచ్చు - మనిషి మనిషిలో కావచ్చు.

ఆకెళ్ల శివప్రసాద్

‘లోవాల్యూమ్’లో ఉన్న మైకెన్ ‘హైవాల్యూమ్’లోకి మార్చాడు.

యామిని శీర్షాననం వేస్తూ-

“... సరిగ్గా వచ్చిందా?” అనడిగింది లక్ష్మణ్ని.

“పర్ఫెక్ట్గా వచ్చింది....” అన్నాడు అభినందనగా చూస్తూ.

గుడి ఆవరణలో ప్రశాంతంగా ఉంది.

“నువ్వు బాగానే వేస్తావమ్మా... ఆ అంజిగాడే... బద్ధకంతో వేయిరా... అంటే పూలు కోస్తానని పరిగెత్తాడు...” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“ఇంకా చిన్నవాడు కదా!” అంది యామిని శవాననం పూర్తిచేసి ధ్యానానికి సిద్ధమవుతూ. లక్ష్మణ్, యామిని ధ్యానంలో కూచున్నప్పుడు పట్టాభి మరింత వాల్యూమ్ తగ్గించాడు.

శివరానికి ఇంకా పక్కమీద ఉండడం ఇబ్బంది అనిపించి లేచి బాత్రూమ్ వైపు నడిచాడు.

(సశేషం)

యామిని,
లక్ష్మణ్
యోగాసనాలు
వేస్తున్నాడు.
పట్టాభి గుడిలో
పూజా కార్యక్రమంలో
ఉన్నాడు.
పూలు కోస్తున్న
అంజి

స్వామి పాదాల చెంత సేవలు చేస్తున్నారే.

ఆ పాదాలే దేశం సరిహద్దులో రక్షణ కోసం నిలిచాయి.

ఆ పాదాల స్పర్శతో బ్రతుకు ధన్యత పొందినట్లు అనిపించింది.

“ఏయ్... శివరాం ... ఏమిటిది?” పట్టాభి భుజాలు పట్టుకుని లేపాడు.

శివరాం కళ్లలో అశ్రువులు, మాటలు కరువయ్యాయి. ఆ రాత్రి ఓ పట్టన నిద్ర పట్టలేదు.

వగిలిన కంచుగంట చరిత్రకి సాక్షిలా గంభీరంగా కన్పిస్తుంటే, ఎప్పటికో నిద్రలోకి జారుకున్నాడు శివరాం.

* * *

మైక్లో సుప్రభాతం పెద్దగా విన్పించేసరికి, తెల్లారిపోయిందని కంగారుగా లేచాడు శివరాం.

“ఓరేయ్.... అంత గట్టిగా పెట్టొద్దని చెప్పానుగా...”

సౌండ్ తగ్గించాడు పట్టాభి వచ్చి.

అప్పటికి ఆరున్న రవుతోంది.

అందరూ లేచేశారు.

కార్గిల్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నాను.

నాకు నేను సురక్షితంగా ఉండాలంటే దేశం సురక్షితంగా ఉండాలి. దేశం సురక్షితంగా ఉండాలంటే ప్రాణాలైన పణంగా పెట్టాలి.

మీరూ చూసే ఉంటారు, వాయుసేనల నినాదం, ‘సదా తయార్’. ఆ మాట నాకు సంజీవనిలా అనిపించేది.

మా ముతాత రక్షణకై ‘సదా తయార్’, మా తాత ‘సదా తయార్’. నేనూ అంతే-

ఈ బలం, ధైర్యం నా సంస్కృతే నాకు వారసత్వంగా ఇచ్చిందనిపిస్తుంది.

అందుకే ‘సంస్కృతి’ని రక్షించే ప్రయత్నంలో- మిలట్రీ సర్వీసు అయిపోయాకా మరో ఉద్యోగంలో జేరకుండా, వారసత్వ అస్త్రంగా అందిన ఈ గుడి నిర్మూలనవుతున్నాను.

ఈ గుడి గోడల్లోని ప్రాచీనతని సంజీవనిలా అనునిత్యం ఆస్వాదిస్తున్నాను.

* * *

చెప్పడం ముగించాడు పట్టాభి.

శివరాంకి కొత్త శ్వాస ఏదో గుండెలోకి సూటిగా ప్రవేశించినట్లు అనిపించింది.

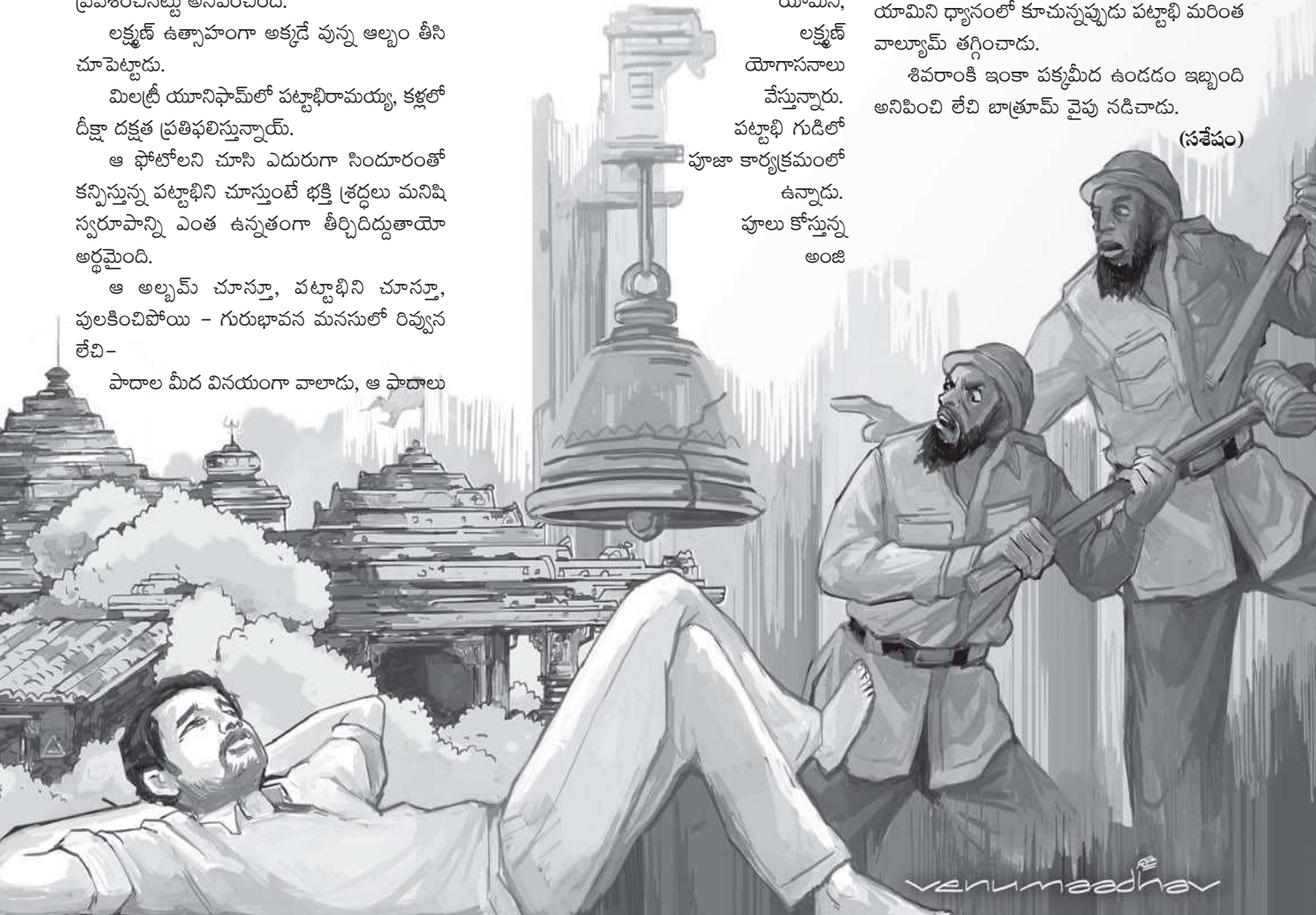
లక్ష్మణ్ ఉత్సాహంగా అక్కడే వున్న ఆల్బం తీసి చూపెట్టాడు.

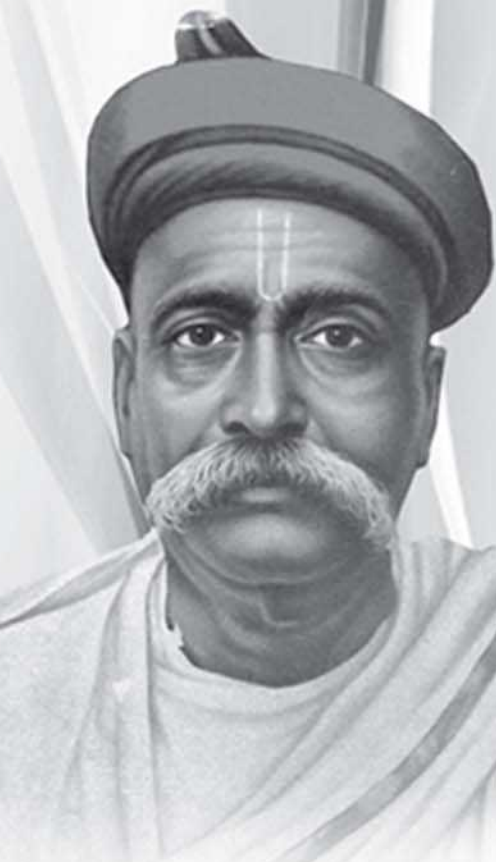
మిలట్రీ యూనిఫామ్లో పట్టాభిరామయ్య, కళ్లలో దీక్షా దృక్పథ ప్రతిఫలించుతున్నాడు.

ఆ ఫోటోలని చూసి ఎదురుగా సిందూరంతో కన్పిస్తున్న పట్టాభిని చూస్తుంటే భక్తి శ్రద్ధలు మనిషి స్వరూపాన్ని ఎంత ఉన్నతంగా తీర్చిదిద్దుతాయో అర్థమైంది.

ఆ అల్బమ్ చూస్తూ, పట్టాభిని చూస్తూ, పులకించిపోయి - గురుభావన మనసులో రివ్వన లేచి-

పాదాల మీద వినయంగా వాలాడు, ఆ పాదాలు

(జూలై 23, 1856 - ఆగస్టు 20, 1920) నినాదం. ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా ఆ నినాదం స్వరాజ్య ఉద్యమం మీద చూపిన ప్రభావం అంచనాకు అందనిది.

తిలక్ మహారాజ్ ఇంగ్లీష్ విద్యను అందుకున్న తొలి తరం భారతీయులలో అగ్రగణ్యులు. ఆంగ్ల విద్య ప్రభావంతో భారతీయులు అనుభవిస్తున్న బానిసత్వం గురించి తెలుసుకున్న వర్గంలో కూడా తిలక్ అగ్రగణ్యులే. ఇంగ్లీష్ విద్యతో ఆంగ్లేయులకు మరింత బానిసలుగా మారిపోయిన వర్గంలో ఆయన పడిపోలేదు. రాజారామ్మోహన్ రాయ్, దయా నందుడు, వివేకానందుడు వంటి వారి కృషి ఫలితంగా భారతదేశం సాంస్కృతిక పురుజ్జీవనం వైపు అడుగులు వేస్తున్న సమయంలో ఆ అడుగులలో అడుగు కలిపిన మహానుభావులు కొందరు ఉన్నారు. అందులో తిలక్ ఒకరు. ఇంగ్లీష్ చదువుకున్నా, మూలాలు ఇక్కడి మట్టిలోనే ఉండాలని భావించిన విజ్ఞులు తిలక్ కాలంలో కనిపిస్తారు. సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవనోద్యమ ఫలశ్రుతి తిలక్, ఆయన

సొసైటీని స్థాపించారు. యువతకు నాణ్యమైన విద్యను అందించడమే ఈ సంస్థ ధ్యేయం. భారతీయ చింతన ప్రాతిపదికగా జాతీయ భావాలను పెంపొందించడమే ఆ సొసైటీ ఆశయం. ఈ వ్యవస్థాపకులంతా సంవత్సరం పాటు ఉచితంగానే విధులు నిర్వహించారు. తిలక్ గణితం, సంస్కృతం బోధించేవారు. మేఘదూతం కూడా ఆయనే చెప్పేవారు. న్యూ ఇంగ్లీష్ స్కూలు, షెర్వుడన్ కళాశాల దక్కన్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీయే స్థాపించింది. పూనా కేంద్రంగా ఇవి పనిచేసేవి.

తిలక్ ఎంతటి ఆలోచనాపరుడో, అంతటి కార్యశీలి. మొదట ఆయన విద్యావేత్త. తరువాత పత్రికా రచయిత. గ్రంథకర్త. రైతాంగ ఉద్యమాలలో భాగస్వామ్యం ఉన్నవారు. పూనా సార్వజనిక్ సభ నాయకత్వం గోఖలే తరువాత తిలక్ చేతికి వచ్చింది. 1896లో మహారాష్ట్రలో తీవ్ర దుర్భిక్షం ఏర్పడింది. సార్వజనిక్ సభ కార్యకర్తలను ఆయా ప్రాంతాలకు పంపించి, వాస్తవాలను సేకరించి వాటిని తన పత్రిక కేసరిలో ప్రచురించి ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు

స్వాతంత్ర్య పిపాసి

‘స్వాతంత్ర్యం నా జన్మహక్కు అందుకు సంబంధించిన స్పృహ నాలో చైతన్యవంతంగా ఉన్నంతకాలం కూడా నేను వృద్ధుడిని కాను. ఆ స్ఫూర్తిని ఏ ఆయుధమూ ఖండించలేదు. ఏ నిప్పు దహించలేదు. ఏ నీరూ తడిపి ముద్ద చెయ్యలేదు. ఏ గాలి ఎండిపోయేటట్లు చేయలేదు. మనం స్వయంపాలన కోరాలి. సాధించుకోవాలి.’

హోంరూల్ లీగ్ తొలి వార్షికోత్సవం (1917) నాసిక్లో జరిగినప్పుడు లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ ఇచ్చిన ఉపన్యాసంలో కొన్ని మాటలవి. ఆ ఉపన్యాసం యువకుల కోసం చేశారు. తనది వృద్ధుడి శరీరమే అయినా ఆత్మ మాత్రం ఎప్పటికీ శిథిలం కాదని అన్నారు తిలక్. స్వాతంత్ర్యం అన్న భావనను ఆత్మతో అనుసంధానం చేసి, తరం తరువాత తరం దానిని అనుభవించాలని ఆయన ఆకాంక్షించారు.

‘స్వాతంత్ర్యం నా జన్మహక్కు. దానిని సాధించి తీరుతాను’ అంటూ బాలగంగాధర తిలక్ భారత జాతికి ఇచ్చిన నినాదం ఎన్నో రాజకీయ చింతనల సారాంశం. స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్ర భారతదేశ ప్రతిష్టను ఇనుమడింప చేసింది. అలాంటి భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్రకు తాత్విక భూమిక తిలక్

సమకాలికులు కొందరి ఆలోచనలలో కనిపిస్తుంది. మహాదేవ గోవింద రానడే, జ్యోతిరావ్ పూలే, లోక్ హితవాది, బాల్ శాస్త్రి జంబేకర్ అలాంటివారే. జాతీయవాదానికీ, భారతీయ సమాజ సంస్కరణకీ వీరు దేశీయమైన ఆలోచనలనే పునాదిగా స్వీకరించారు. తిలక్ కూడా అంతే. ఆయన సంస్కృత పండితుల కుటుంబం నుంచి వచ్చారు. స్వయంగా సంస్కృత పండితుడు. అయినా హెగెల్, కాంట్, స్పెన్సర్, మిల్, బెంథామ్, వాల్టర్, రూసోల సిద్ధాంతాలను శిరోధార్యంగా భావించారు. తండ్రి గంగాధర తిలక్ ఉపాధ్యాయుడు. సంస్కృత పండితుడు. తన పదహారవ ఏటనే తిలక్ తండ్రిని కోల్పోయారు. తిలక్ అసలు పేరు కేశవ్ గంగాధర తిలక్. అదే బాలగంగాధర తిలక్ అయింది. చదువంతా పుణేలో సాగింది. పూనా దక్కన్ కళాశాల నుంచి ఆయన గణితశాస్త్రం ప్రధానాంశంగా పట్టా తీసుకున్నారు. కెరనానా ఛాత్రే గణితశాస్త్రంలో తిలక్ అభిమాన గురువు. అలాగే ఆచార్య వర్ద్ వర్ద్ కూడా తిలక్ను అభిమానించేవారు. ఆయన మహాకవి వర్ద్వర్ద్ మనవడు. తరువాత తిలక్ న్యాయశాస్త్రం కూడా అభ్యసించారు.

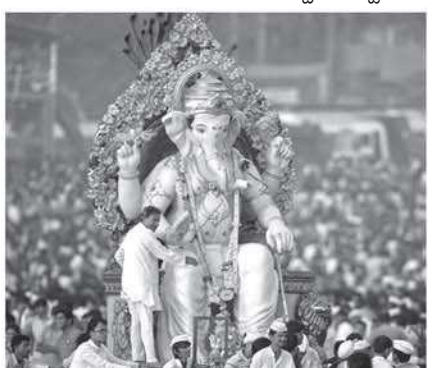
తన చిన్ననాటి స్నేహితుడు గోపాల్ గణేశ్ అగార్వల్, ఇంకా మహాదేవ బల్లాల్ నామ్ జోషి, విష్ణుశాస్త్రి చిహాంకర్ కలసి తిలక్ దక్కన్ ఎడ్యుకేషన్

వెళ్లేందుకు తిలక్ కృషి చేశారు. 1872లోనే రూపొందించిన ఫేమిన్ కోడ్ను బయటకు తీసి, మరాఠీ భాషలోకి అనువదించి రైతుల కోసం తిలక్ తన పత్రికలో వెలువరించారు. ఆ కోడ్ మేరకు ప్రభుత్వాన్ని రైతులు నిలదీయవచ్చునని తిలక్ ప్రబోధించారు. అయితే ప్రొఫెసర్ పరాంజపే అనే మేధావి కూడా రైతుల సభలు ఏర్పాటు చేసి ఫేమిన్ కోడ్లో ఏమి ఉందో, ప్రభుత్వాన్ని ఏ మేరకు నిలదీసే అవకాశం ఉందో ఉపన్యాసాలు ఇచ్చినందుకు పోలీసులు నిర్బంధించారు. దీనితో తిలక్ స్వయంగా ఆయా ప్రాంతాలకు వెళ్లి ఫేమిన్ కోడ్ను మరాఠీలోకి అనువదించి మరి ప్రచురించిన తనను మొదట అరెస్టు చేయాలని పట్టుపట్టారు. కానీ తిలక్ను అరెస్టు చేయకుండా ఉండడమే కాదు, ప్రొఫెసర్ పరాంజపేను కూడా ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది.

భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ను స్థాపించిన ఐదేళ్ల తరువాత తిలక్ మొదటిసారి సభలకు హాజరయ్యారు. చాలాకాలం ఆ సంస్థలో కొనసాగినా మితవాదుల ధోరణి ఆయనకు సమ్మతంగా ఉండేది కాదు. విన్నపాలు, వినతులు వలన ప్రభుత్వాన్ని లొంగదీయ లేవని తిలక్ సిద్ధాంతం. కానీ ఆయన కాంగ్రెస్లోని చాలామంది ప్రముఖులను విశేషంగా గౌరవించే వారు. దాదాభాయ్ నౌరోజీ అంటే ఎంతో గౌరవం. భారత పేదరికం బ్రిటిష్ పుణ్యమేనన్న నౌరోజీ

సిద్ధాంతాన్ని సమర్థించడమే కాకుండా, తన పత్రికలో ఎంతో ప్రాచుర్యం కల్పించారు. అలాగే గోఖలేతో చాలా అంశాలలో తిలక్ కు విభేదాలు ఉండేవి. ముఖ్యంగా వయో పరిమితి బిల్లు విషయంలో ఇద్దరికీ తీవ్ర విభేదాలు వచ్చాయి. అయినా గోఖలేను తిలక్ సగౌరవంగా చూసేవారు. కానీ 1907 నాటి సూరత్ కాంగ్రెస్ సభలు తిలక్ ను ఘోర అపమానానికి గురి చేశాయి. అదే ఆ సంస్థలో చీలికకు నాంది వాచకమైంది. ఆ సభలకు అధ్యక్షుడు అరవింద్ ఘోష్ కావడం మరొక విశేషం. కాంగ్రెస్ సాధారణ భారతీయుడికి చేరువ కావాలన్నదే తిలక్ ఆశయం. కానీ అప్పటికి ఆ సంస్థ మహారాష్ట్ర, బెంగాల్ సహా పలు ప్రాంతాలకు చెందిన న్యాయవాదులు, ఉపాధ్యాయుల ఆధీనంలో ఉండేది. ఇంగ్లీష్ తెలిసిన వారికే ప్రవేశం మరొక అటంకం. అయినా ఉదారవాదంలో ప్రజానీకం మనసును తాకే అంశాలు లేవన్నదే తిలక్ అభిప్రాయంగా కనిపిస్తుంది.

జాతీయ కాంగ్రెస్ లో పని చేస్తున్నప్పటికీ తిలక్ తనదైన మార్గం నుంచి తప్పుకోలేదు. ఇది కాంగ్రెస్ లోని మితవాదులకు రుచించేది కాదు. ఆయన 1893లో గణేష్ చతుర్థిని సామూహిక ఉత్సవంగా నిర్వహించే సంప్రదాయాన్ని పుణే, బొంబాయిలలో తీసుకువచ్చారు. అది దేశవ్యాప్త మైంది. తరువాత శివాజీ ఉత్సవాలను కూడా ప్రారంభించారు. శివాజీ పట్టాభిషేకం జరిగిన రాయగడ్ కోటలోనే ఆయన సమాధి కూడా ఉంది. కానీ అది శిథిలావస్థకు చేరింది. దీనిని పునరుద్ధరించేందుకు తిలక్ పెద్ద ఉద్యమమే నిర్వహించారు. మతం మనుషులను ఒక శక్తిగా నిలబెడుతుందని తిలక్ నమ్మకం. 'మతం, వాస్తవిక జీవనం వేర్వేరు కావు. నన్యానం స్వీకరించడమంటే జీవితాన్ని త్యజించడం కాదు. అందులో ఉన్న నిజమైన స్ఫూర్తి ఏదంటే - దేశం మొత్తాన్ని కూడా నీ కుటుంబంగానే భావించడం. నీ కుటుంబం కోసమే కాకుండా, ఈ ప్రపంచం కోసం కూడా పనిచేయడం. దీని తరువాత మెట్టు మానవ సేవ. ఆ తరువాతి అడుగు భగవంతుడి సేవ' అన్నారు తిలక్. అలా మతం ద్వారా ప్రజల మధ్య ఐక్యత సాధించాలన్నదే తిలక్ ఉద్దేశం. అలాగే శివాజీ జీవితానికి, పోరాటానికి తిలక్ ఇచ్చిన నిర్వచనం

ప్రత్యేకమైనది. హిందువుల హక్కులను హరిస్తూ, వారి మత విశ్వాసాలను దారుణంగా అపమానిస్తున్న మొగలుల మీద యుద్ధం చేసిన వీరునిగా తిలక్ శివాజీని విశ్లేషించేవారు. అలాగే అష్టల్ ఖాన్ మరణం గురించి కూడా. అష్టల్ ఖాన్ అనే బీజాపూర్ సైనికాధికారిని చంపడం వెనుక మత భావనను వెతక్కుడదని తిలక్ చెప్పారు. అభివృద్ధికి అటంకం కలిగిస్తున్నాడు కాబట్టే శివాజీ అష్టల్ ను చంపాడని చెప్పేవారు. ఆనాడు ఆంగ్లేయుల యాజమాన్యంలో ఉన్న బ్రైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా దీనినే వక్రీకరించి, తిలక్ హత్యను సమర్థిస్తున్నారని ప్రచారం ప్రారంభించింది. ఏప్రిల్ 15, 1896లో తిలక్ శివాజీ ఉత్సవాలను కూడా ప్రారంభించారు. దేశం కోసం మరణించడం అనే ఊహ మీద తిలక్ స్పందన కూడా ప్రత్యేకంగానే ఉంటుంది. ఒకసారి అభినవ్ భారత్ సభ్యులు ఒక అంశం మీద సలహా కోసం తిలక్ ను కలుసుకున్నారు. ఇది సావర్కర్ నాయకత్వంలో నడిచేది. అందులో ఎవరో 'తాము దేశం కోసం చనిపోవడానికి కూడా సిద్ధమ'ని అన్నారు. అందుకు తిలక్, 'అవసరమైతే మరణించడం సరే, కానీ దేశమాత సేవకు జీవించడం కూడా అవసరమే' అని చెప్పారు.

బ్రిటిష్ జాతి మీద జాతీయ కాంగ్రెస్ లోని మితవాదులు పెట్టుకున్న నమ్మకం ఒట్టి భ్రమ అన్నది మొదటి నుంచి తిలక్ వాదన. అదే బెంగాల్ విభజనతో రుజువైంది. బెంగాల్ విభజన వ్యతిరేకోద్యమంలో లాలా లజపతిరాయ్, బిపిన్ పాల్ తో కలిసి తిలక్ ముఖ్యమైన పాత్ర పోషించారు. నిజానికి ముస్లింలు, హిందువులకు మధ్య ఘర్షణలను నివారించడంలో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం దారుణంగా విఫలమైందని తిలక్ కేసరిలో వాదించేవారు. బెంగాల్ ను మత ప్రాతిపదికనే కర్ణన్ 1905లో విభజించాడు. లాల్, పాల్ తో పాటు చిత్తరంజన్ దాస్, రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ వంటి బెంగాలీ ప్రముఖులు కూడా ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. అప్పటికి యువతరంలో అరవింద్ ఘోష్ అంటే ఎంతో ఆకర్షణ ఉండేది. ఘోష్ తో తిలక్ అనుబంధం ప్రత్యేకమైనది. 1902లో ఆ ఇద్దరు మొదటిసారి అహమ్మదాబాద్ జాతీయ కాంగ్రెస్ సభలలో కలుసుకున్నారు. ఘోష్ ను కాంగ్రెస్ దేరా బయటకు తీసుకు వెళ్లి తిలక్ చాలాసేపు మాట్లాడారు. ఇద్దరి అభిప్రాయాలు దాదాపు ఒక్కటే. మితవాదుల పంథా సరికాదన్నది అందులో ఒకటి. అలాగే స్వాతంత్ర్యోద్యమం మరింత విస్తరించాలి. విప్లవాత్మకం కావాలి. బెంగాల్ విభజన వ్యతిరేకోద్యమం జాతీయ స్థాయికి వెళ్లడానికి నాలుగు సూత్రాలను ముందుకు తెచ్చారు. అవి-స్వరాజ్, జాతీయ విద్య, స్వదేశీ, విదేశీ వస్తు బహిష్కరణ. ఇవి తిలక్ అందించినవేనని కొందరు రాశారు. వీటితోనే ఉద్యమం భారతీయులందరికీ

చేరువ కాగలదని తిలక్ నమ్మారు. ఇవి ఆచరించ దగినవే అయినా, మరింత విప్లవ దృష్టితో ఉద్యమం రావాలన్నది ఘోష్ అభిప్రాయం.

ఇవన్నీ జరిగిన తరువాత బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం మౌనంగా ఉంటుందనీ, తిలక్ ని ఊరికే వదులుతుందని ఎవరూ అనుకోలేదు. అదే జరిగింది కూడా. అలాంటి అవకాశం కోసమే పొంచి ఉన్న పోలీసులకి ఏప్రిల్ 30, 1908న జరిగిన ముజఫర్ పూర్ బాంబుదాడి, తరువాతి పరిణామాలు అవకాశం కల్పించాయి. బొంబాయిలో ప్లేగు వ్యాధి వచ్చినప్పుడు భారతీయుల పట్ల అత్యంత నిర్ణయంగా వ్యవహరించినందుకు ప్రతీకారంగా ఆ రోజున ప్రపుల్ల చాకి, ఖుదీరాం బోస్ అనే యువకులు బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్ డగ్లస్ కింగ్స్ ఫోర్డ్ మీద బాంబు విసిరారు. అది గురి తప్పి ఇద్దరు స్త్రీలు మృతి చెందారు. ఆ ఇద్దరు యువకుల ఉద్దేశాన్ని మాత్రం తిలక్ కేసరి పత్రికలో శ్లాఘించారు. పైగా వెంటనే స్వరాజ్యం ఇవ్వాలని కోరారు కూడా. దీని మీదనే జూలై 3, 1908న దేశద్రోహ నేరం ఆరోపించి అరెస్టు చేశారు. ఈ కేసును తిలక్ కోసం బొంబాయి హైకోర్టులో మహమ్మదలీ జిన్నా వాదించారు. కానీ ఓడిపోయారు. అదంతా ఒక పథకం. తిలక్ కు ప్రవాస శిక్ష విధించినందుకు దావర్ అనే న్యాయ మూర్తికి ఆలస్యం లేకుండా సర్ బిరుదు వచ్చింది. జిన్నా తిలక్ వద్దకు వచ్చి చేతులు పట్టుకుని ఎంత బాధపడ్డారో ఎంసీ చాగ్లా తన ఆత్మకథ 'రోజెస్ ఇన్ ది సెంటిబల్'లో అద్భుతంగా వర్ణించారు. 1908 నుంచి 1914 వరకు తిలక్ బర్మాలోని (నేటి మైనమార్) మాండలే జైలులో శిక్ష అనుభవించారు. అక్కడే గీతా రహస్య పుస్తకం రచించారు.

బొంబాయిలోని సర్దార్ గృహ తిలక్ నివాసం. ఆగస్టు 1 (1920) వేకువన ఆయన మరణించినట్లు చెప్పే వార్త నగరంలో దావానలంలా వ్యాపించింది. ఆ ముందు రాత్రి అంతిమ క్షణాలు లెక్కిస్తున్న తిలక్ ను రక్షించేందుకు ప్రముఖ వైద్యులంతా శ్రమించారు. అలాంటి సమయంలో కూడా తిలక్ అన్నమాట ఒక్కటే, 'స్వరాజ్యాన్ని సాధించలేకపోతే భారతదేశానికి భవిష్యత్తు లేదు.'

- జాగృతి డెస్క్

రాణీ లక్ష్మీబాయి నడిచిన నేల ఝాన్సీకి పదిహేను కిలోమీటర్ల దూరంలోనే ఉంది, ఆ అడవి. ఊర్వాహి అడవులంటారు. ఆ అడవి గుండా సతారీ నది ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది. 1920 దశకం నాటి మాట.. ఆ నది ఒడ్డునే ఉన్న ఆంజనేయస్వామి ఆలయం దగ్గరగానే ఒక కుటీరం నిర్మించుకుని ఉండేవాడాయన. పేరు హరిశంకర్ బ్రహ్మచారి. ఆంజనేయస్వామికి వీరభక్తుడు. ఆ అడవులకు దగ్గరగా ఉన్న గ్రామం భిమార్పురా, దాని చుట్టుపక్కల ఉన్న పల్లెలలోని పిల్లలకు ఆయన చదువు చెప్పేవాడు. కానీ వారెవరికీ తెలియకుండా మరొక పని కూడా చేసేవాడు. కొండలలో తుపాకీ పేల్చడం నేర్చుకునేవాడాయన. అలాగే జబువా ప్రాంతంలో ఉన్న భిల్లుల దగ్గర విలువిద్య కూడా నేర్చుకునేవాడు. భిమార్పురా పేరును స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆజాద్ పురా అని మార్చింది. ఆ హరిశంకర్ బ్రహ్మచారి జ్ఞాపకార్థమే ఆ ఊరి పేరు అలా మార్చారు. ఆయన ఎవరో కాదు, భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ పోరాటంలో మహోన్నతంగా కనిపించే చంద్రశేఖర్ ఆజాద్.

జిలియన్ వాలాబాగ్ దురంతం ఆనాటి పలువురు యువకులని 'రక్తానికి రక్తం' అన్న సిద్ధాంతం గురించి ఆలోచించేటట్లు చేసింది. మూడేళ్ల తరువాత జరిగిన మరొక పరిణామం కూడా ఎందరో భారతీయ యువకులను అదే ఆలోచన వైపు అనూహ్యంగా నెట్టి వేసింది. గాంధీజీ 1921లో సహాయ నిరాకరణోద్యమానికి పిలుపునిచ్చారు. ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని చౌరీచౌరా ఉదంతంతో ఆయనే హతాశుగా నిలిపివేశారు. శాంతియుతంగా ఉద్యమం నిర్వహించ గలినంత మానసిక సంస్కారం భారతీయులకు లేదని ప్రకటించి, చౌరీచౌరాలో మరణించిన పోలీసుల ఆత్మశాంతి కోసం నిరాహార దీక్ష కూడా చేశారు. ఈ వైఖర్ నాటి యువతరాన్ని కొత్త వుంతలు తొక్కేటట్లు చేసింది. జిలియన్ వాలాబాగ్ ఉదంతం గురించి విన్న తరువాత విప్లవోద్యమం వైపు ఆకర్షితుడైన చంద్రశేఖర్ ఆజాద్, మొదట్లో గాంధీజీ పిలుపుతో సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో పాల్గొనాలని దృఢంగా ఆకాంక్షించారు. కానీ ఆ విప్లవ విధాత జీవితంలో అదొక చిన్న ఘట్టం. చిన్న దశ. నిజం చెప్పాలంటే ఆజాద్ అంతరంగమే ఒక విప్లవజ్ఞుల. బ్రిటిష్ జాతి మీద ద్వేషంతో ఆయన హృదయం దహించుకుపోతూ ఉండేదని చెప్పడానికి ఎన్నో ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. ఆయన తన పదిహేనవ

పరగణాలలోని (ఉత్తరప్రదేశ్) బదర్న గ్రామం. తండ్రి పండిట్ సీతారాం తివారీ, తల్లి జగరాణీదేవి. తల్లి పట్టుదల మేరకు చంద్రశేఖర్ ఆజాద్ సంస్కృత విద్య కోసం కాశీ విద్యాపీఠంలో చేరేందుకు వారణాసి వెళ్లారు. సంస్కృత విద్య వారి ఇంటి సంప్రదాయం. ఆయన మొదట హిందుస్తానీ రిపబ్లికన్ అసోసియేషన్ (హెచ్ఆర్ఎ) కార్యకలాపాలలో పాల్గొనడం ప్రారంభించారు. ఈ సంస్థను 1924లో రాంప్రసాద్ బిస్మిల్, యోగేశ్ చంద్ర చటర్జీ, సచీంద్రనాథ్ సన్యాల్, సచీంద్రనాథ్ బక్షి, నరేంద్ర మోహన్ సేన్, ప్రతుల్ గంగూలీ బెంగాల్ లోని బోలాచాంగ్ అనే గ్రామంలో ఆరంభించారు. ప్రణవేశ్ చటర్జీ అనే ఉద్యమకారుడి సాయంతో ఆజాద్ రాంప్రసాద్ ను కలుసుకుని, హెచ్ఆర్ఎలో సభ్యుడయ్యారు. భారతదేశంలోని ప్రాంతాలను కలిపి ఒక సమాఖ్య గణతంత్ర దేశంగా నిర్మించడం ఈ సంస్థ ఆశయం. ఈ ఆశయ సాధనలో మొదటి మెట్టు బ్రిటిష్ పాలనను నిర్మూలించడమే. ఇందుకు సాయుధ పోరాటమే శరణ్యమని నమ్మారు. అందుకు అవసరమైన ఆయుధాలను కొనుగోలు చేయడానికి ప్రభుత్వ ధనాన్ని లూటీ చేయాలి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత భారతావని సోషలిస్టు దేశంగా ఉండాలని వారు ఆనాడే స్పష్టించడం ఒక అద్భుతం. ఐరిష్ రిపబ్లికన్

ఇంటి పేరు స్వేచ్ఛ

ఏటనే తీవ్ర జాతీయవాదం వైపు మొగ్గారు. కానీ సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమం ఆరంభంలో అందుకు అనుకూలంగా కొన్ని ఊరేగింపులు జరిగాయి. వారణాసిలో జరిగిన అలాంటి ప్రదర్శనలో పాల్గొన్న ఆజాద్ ను పోలీసులు పట్టుకున్నారు. కోర్టులో ప్రవేశపెడితే న్యాయాధీశుడు అడిగాడు, 'నీ పేరు?' అని. మీసాలు కూడా సరిగా లేని ఆ కుర్రాడు చెప్పిన సమాధానానికి బహుశా ఆ నాయ్యాధీశుడు అదిరిపడి ఉండాలి. ఆ సమాధానమే - 'నా పేరు స్వేచ్ఛ' (ఆజాద్). నీ తండ్రి 'పేరేమిటి అంటే, 'స్వాతంత్ర్యం' అన్నాడు. న్యాయమూర్తి 15 కొరడా దెబ్బలు శిక్ష విధించాడు. అప్పటి నుంచి ఆజాద్ ఆయన ఇంటిపేరయింది. 'నీ రక్తం సలసల మరగక పోతే నీ నరాలలో ప్రవహిస్తున్నది నీరే అనుకోవాలి...' అని ఆనాటి పరిస్థితిని చూసి ఆజాద్ భావించారు. జిలియన్ వాలాబాగ్ దురంతం గురించి తెలిసిన తరువాత రక్తం మండక తప్పదు కూడా.

చంద్రశేఖర్ (తివారీ) ఆజాద్ (జూలై 23, 1906 - ఫిబ్రవరి 27, 1981) ప్రస్తుత మధ్యప్రదేశ్ లోని భవ్రాలో వుట్టారు. వారి స్వస్థలం ఉత్తర

ఆర్మీ వీరికి ప్రేరణ అని ఒక వాదన ఉంది. అలాగే హెచ్ఆర్ఎ అనాడు బెంగాల్ లో ఎంతో తీవ్రంగా పనిచేసిన తీవ్ర జాతీయవాద రహస్య సంస్థ అనుశీలన సమితికి అనుబంధ సంస్థే. గదర్ పార్టీ తరువాత బ్రిటిష్ పాలకులకు నిద్ర లేకుండా చేసిన సంస్థలలో ఇది కూడా ఒకటి. సహాయ నిరాకరణోద్యమాన్ని రద్దు చేస్తూ గాంధీజీ తీసుకున్న నిర్ణయం ఒక శరాఘాతం కాగా, ఆయన అహింస చాలామంది యువకులకు నిరుత్సాహం కలిగించింది. అలాంటి ఒక సందిగ్ధ దశలో జనించినదే హెచ్ఆర్ఎ. బ్రిటిష్ జాతి వంటి ఒక నిరంకుశ సమాహం నుంచి స్వాతంత్ర్యం పొందాలంటే అహింసా పథంలో సాగితే ఎంత మాత్రం సాధ్యంకాదని నమ్మినవారంతా తీవ్ర జాతీయవాద కార్యకలాపాలను ఆశ్రయించారు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తెచ్చుకోవడం ఒక్కటే వారికి కావాలి. బ్రిటిష్ జాతి నుంచి భారతదేశాన్ని ఎంత తొందరగా వీలైతే అంత తొందరగా విముక్తం చేయడం వారి ఆశయం. అది సాయుధ పోరుతోనే సాధ్యమని కూడా వారు నమ్మారు. పైగా నాటి ప్రపంచంలో చాలా చోట్ల ర్యాడికల్ ఉద్యమాలు కూడా వీరికి ప్రేరణ

ఇచ్చాయి.

తన ఉద్యమానికి ఆయుధాలు సమకూర్చుకోవడానికి అనవరతమైన నిధుల కోసం హెచ్ఆర్ఎ చేసిన ఒక ప్రయత్నం చరిత్రలో నిలిచిపోయింది. అదే కకోరి రైలు దోపిడీ. దీనినే కకోరి కుట్ర కేసుగా చెబుతారు. ఆగస్టు 9, 1925న ఈ ఘటన జరిగింది. షాజహాన్పూర్ నుంచి లక్నో వచ్చే ఎనిమిదో నెంబర్ డౌన్ రైలులో రూ. 8,000 తీసుకువెళుతున్న సంగతి వీరికి తెలిసింది. ఈ డబ్బును లూటీ చేయడానికి పథకం వన్నారు. ఈ పథకాన్ని రాంప్రసాద్ బిస్మిల్, అప్పకుల్లాఖాన్, రాజేంద్ర లాహిరి, చంద్రశేఖర ఆజాద్, సచింద్ర బక్షి, కేశవ్ చక్రవర్తి, మన్మథ్ నాథ్ గుప్తా, మురారీలాల్ (అసలు పేరు మురళీలాల్ ఖన్నా), ముకుందీలాల్ (ముకుందీలాల్ గుప్తా), భన్వర్తీలాల్ అమలు చేశారు. ఆ రైలు లక్నోకు

కమిషన్ కు వ్యతిరేకంగా నిరసన ప్రదర్శనలో పాల్గొన్న లాలా లజపతిరాయ్ మీద లాఠీని ప్రయోగించమని ఆదేశించిన స్కాట్ ను హత్య చేయాలని హెచ్ఎస్ఆర్ఎ నిర్ణయించింది. భగత్ సింగ్ తదితరులతో కలసి ఆజాద్ కూడా పాల్గొన్నారు. లాహోర్ లో అతడిని హత్య చేయదలుకుని స్కాట్ ఉన్నాడని భావించిన వాహనం మీద బాంబు విసిరారు. కానీ అందులో స్కాట్ లేడు. కానీ సాందర్స్ అనే మరొక పోలీసు అధికారి ఉన్నాడు. అతడు చనిపోయాడు. అంతకు ముందే వైస్రాయ్ ప్రయాణిస్తున్న రైలును పేల్చివేయడానికి కూడా ఆజాద్ నాయకత్వంలో ఒక ప్రయత్నం జరిగింది.

1931 ఫిబ్రవరిలో ఆజాద్ సీతాపూర్ కారాగారానికి వెళ్లారు. కకోరి కుట్ర కేసులో

1931 ఫిబ్రవరిలో ఆజాద్ సీతాపూర్ కారాగారానికి వెళ్లారు. కకోరి కుట్ర కేసులో ఉన్నవారితో పాటు, భగత్ సింగ్, రాజగురు, సుఖదేవ్ లను విడిపించడం గురించి గణేశ్ శంకర్ విద్యార్థితో మాట్లాడడానికి వెళ్లారాయన. గణేశ్ శంకర్ ఒక సలహా ఇచ్చారు. త్వరలోనే జరగబోయే గాంధీ-ఇర్విన్ చర్చలలో ఈ అంశం గురించి గాంధీ ద్వారా ఒత్తిడి తేవాలి. ఆ విషయం పండిట్ నెహ్రూ ద్వారా గాంధీకి చెప్పించాలి. ఇది గణేశ్ శంకర్ సలహా. ఆ మేరకే ఫిబ్రవరి 17వ తేదీ ఉదయం అలహాబాద్ వెళ్లి ఆనందభవన్ లో నెహ్రూను ఆజాద్ కలుసుకున్నారు. ఆజాద్ ప్రతిపాదనను నెహ్రూ అంగీకరించలేదు. అంతేకాదు, ఆనందభవన్ నుంచి వెంటనే వెళ్లిపొమ్మని కూడా చెప్పాడు.

సమీపంలోని కకోరి చేరగానే చైన్ లాగి, గార్డును బెదిరించి అతడి కేబిన్ లో ఉన్న డబ్బును తీసుకుని వారు అదృశ్యమయ్యారు. ఆ సమయంలో ప్రమాదవ శాస్త్ర ఒక ప్రయాణికుడు చనిపోయాడు. దీనితో లూటీ, హత్య కింద కేసు నమోదు చేసి, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం హెచ్ఆర్ఎ సభ్యుల కోసం పరమ క్రూరంగా వేట సాగించింది.

కకోరి కేసులో దేశమంతా వెతికి మొత్తం సలభయే మందిని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. తరువాత వారిలో పదిహేను మందిని వదిలి పెట్టారు. రాంప్రసాద్ బిస్మిల్, రాకూర్ రోషన్ సింగ్, రాజేంద్రనాథ్ లాహిరి, అప్పకుల్లాఖాన్ లకు న్యాయస్థానం ఉరి శిక్ష వేసింది. కొందరికి అండమాన్ ప్రవాసం విధించారు. ఇంకొందరికి యావజ్జీవం విధించారు. కానీ ఆజాద్ తో పాటు ఇంకొందరు దొరక లేదు. ఆ తరువాత హెచ్ఆర్ఎ చెల్లాచెదరయి పోయింది. అప్పుడే ఆజాద్ ఆ సంస్థనే హిందుస్తాన్ సోషలిస్టు రివల్యూషన్ అసోసియేషన్ పేరుతో పునరుద్ధరించారు. ఎన్నో కష్టాలు, అనేక ప్రయత్నాల తరువాత ఆజాద్ కాన్పూరును తన కార్యక్షేత్రంగా ఎంచుకున్నారు. 1928 నాటికి ఇది సాధ్యమైంది. అక్కడ ఉండగానే భగత్ సింగ్, రాజ్ గురు, సుఖదేవ్, గణేశ్ శంకర్ విద్యార్థి పండివారు ఆయన మార్గదర్శకత్వంలో నడిచారు. దీని తరువాత సైమన్

ఉన్నవారితో పాటు, భగత్ సింగ్, రాజగురు, సుఖదేవ్ లను విడిపించడం గురించి గణేశ్ శంకర్ విద్యార్థితో మాట్లాడడానికి వెళ్లారాయన. గణేశ్ శంకర్ ఒక సలహా ఇచ్చారు. త్వరలోనే జరగబోయే గాంధీ-ఇర్విన్ చర్చలలో ఈ అంశం గురించి గాంధీ ద్వారా ఒత్తిడి తేవాలి. ఆ విషయం పండిట్ నెహ్రూ ద్వారా గాంధీకి చెప్పించాలి. ఇది గణేశ్ శంకర్ సలహా. ఆ మేరకే ఫిబ్రవరి 17వ తేదీ ఉదయం అలహాబాద్ వెళ్లి ఆనందభవన్ లో నెహ్రూను ఆజాద్ కలుసుకున్నారు. ఆజాద్ ప్రతిపాదనను నెహ్రూ అంగీకరించలేదు. అంతేకాదు, ఆనందభవన్ నుంచి వెంటనే వెళ్లిపొమ్మని కూడా చెప్పాడు. ఉగ్రుడైన ఆజాద్ అర్పై పార్లెక్కు సైకిల్ మీద వచ్చారు. ఒక చెట్టు కింద తన సహచరులలో ఒకడైన సుఖదేవ్ రాజ్ తో (భగత్ సింగ్ తో కలసి సెంట్రల్ లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో బాంబులు వేసిన సుఖదేవ్ కాదు) చర్చిస్తున్నారు. ఆజాద్ అక్కడ ఉన్న సంగతి పోలీసులకు ఎవరో సమాచారం అందించారు. మొదట పోలీస్ సూపరింటెండెంట్ బిశ్వేశ్వర్ సింగ్, ఎస్ఎస్పి (సీబిడి) నాట్ బోవర్ పార్కులోకి పొరబడ్డారు. ఆజాద్ కేసీ తర్జుని చూపుతూ బిశ్వేశ్వర్ కి ఏదో చెబుతుండగానే ఆజాద్ గమనించారు. తన జేబులోని రివాల్వర్ తీసి కాల్చారు.

సరిగ్గా గుండు వెళ్లి బోవర్ కుడి మణికట్టులో దిగింది. దీనితో బిశ్వేశ్వర్ తిట్లు లంఘించుకున్నాడు. దీనితో అతడి నోటి కేసి గురి పెట్టి మళ్లీ కాల్చాడు ఆజాద్. అతడి పళ్లు పగిలి పోయాయి. అయితే అంతలోనే అక్కడకి బలగాలు చేరుకుని చుట్టూ మోహరించడం కనిపించింది. కాల్పులు మొదలయ్యాయి. ఒక గుండు వచ్చి ఆజాద్ తొడలో దిగిపోయింది. కదలడం సాధ్యకానంత గాయం. వెంటనే సుఖదేవ్ రాజ్ ను తప్పించుకోమని చెప్పి, అతడు తప్పించుకున్న సంగతి రూఢి అయిన తరువాత రివాల్వర్ కణతకు పెట్టుకుని కాల్చుకున్నాడాయన. తూటాలతో పోరాడతాం కానీ పోలీసులకు వట్టుబడే వ్రశ్నే లేదంటూ ఉద్యమకారునిగా జీవితం ఆరంభించిన నాడే ప్రతిజ్ఞ చేసిన ఆజాద్ అదేవిధంగా పోలీసులు తనను సమీపిస్తుండగానే బలవన్మరణానికి పాల్పడ్డారు. స్వేచ్ఛను ఇంటి పేరు చేసుకోగలిగిన స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు మరే దేశ చరిత్రలో అయినా కనిపిస్తాడా?

- జాగృతి డెస్క్

రాజగురువు

17వ భాగం

“జగజ్జేత కావాలనుకున్న అలగ్గాండర్ జీవితం ముప్పుయ్ రెండేళ్లకే అలా ముగిసి పోయిందన్న మాట” అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు.

“అవును. మనిషికి ఎన్ని కోర్కెలైనా ఉండవచ్చు. కానీ అవి తీర్చుకోవటానికి అవసరమైనంత కాలం మాత్రం అతని చేతుల్లో ఉండదు” చెప్పాడు చాణక్యుడు. “జగజ్జేత కావాలన్న అలగ్గాండర్ కోరికలోనే తప్పుంది. మనిషి పుట్టింది కేవలం గెలవటానికి కాదు” అన్నాడు మళ్లీ తనే.

“క్షమించండి ఆచార్యా! ఒక సందేహం. అఖండ భారతాన్ని స్థాపించాలన్న మన లక్ష్యం తప్పు కానప్పుడు ప్రపంచాన్ని జయించాలన్న అలగ్గాండర్ కోరిక తప్పేలా అవుతుంది?”

“నీ ప్రశ్నలోనే జవాబు ఉంది. మన లక్ష్యం స్థాపించటం. అతని లక్ష్యం గెలవటం. నేను అఖండ భారతం కావాలనుకుంటోంది, నిన్ను చక్రవర్తిని చేయటానికి కాదు. భారత ప్రజలకు మంచి పాలన అందాలని. పీడన తగ్గాలని. అందరూ సుఖంగా ఉండాలని. అలగ్గాండర్ దృష్టి అంతా గెలవటం మీద తప్ప పాలన మీద లేనే లేదు. అందుకే ఇప్పుడు అతని సామ్రాజ్యం ఇంత త్వరగా విచ్ఛిన్నం

కాబోతోంది.”

ఇంతలో “కోటలో ఏదో అలజడి వినిపిస్తోంది ప్రభూ!” అంటూ వచ్చాడు ఒక దశపతి.

చాణక్యుడు, చంద్రగుప్తుడు ఒక ఎత్తైన ప్రదేశానికి ఎక్కి చూశారు. నిజంగానే కోటలో హడావుడి ఎక్కువగా ఉంది.

“బహుశా కోటలో తినుబండారాలు పూర్తిగా నిండుకుని ఉంటాయి. ఇక నివసించటం వీలు కాదని నిర్ణయించుకున్న సైన్యం బయటకు వచ్చే ఏర్పాట్లు చేసుకుంటున్నట్లుంది” అన్నాడు చాణక్యుడు.

చంద్రగుప్తుడు తన దశపతులకు వడివడిగా అనుసరించాల్సిన వ్యూహం గురించి చెప్పాడు. “కోటలో నుండి బయటకు వచ్చే ప్రతి ఒక్కరికి లొంగి పోవటానికి అనుమతి ఇవ్వండి. అంగీకరించని వారి మీద కనికరం చూపవద్దు.” అప్పటి వరకు చుట్టూపక్కల గ్రామాల్లో తలదాచుకుంటున్న తన సైన్యాన్ని కూడా ఉన్న పళంగా రమ్మని కబురు చేశాడు.

పాటలీపుత్రం కోట చుట్టూ చంద్రగుప్తుని సేన చక్రబంధం పన్నింది. బయటకు రావటానికి కోటకి ఉన్న మార్గాలు రెండు. ఒకటి పడమటి మార్గం, రెండవది ఉత్తర మార్గం. రెండు మార్గాలను అష్ట దిగ్బంధనం చేస్తూ తన సైన్యాన్ని మోహరించాడు చంద్రగుప్తుడు.

ఉండటానికి పాటలీపుత్రం కోటలో చంద్రగుప్తుని సైన్యం కంటే ఆరురెట్లు ఎక్కువ ఉంది. కానీ బయటకు రావటానికి ఉన్న మార్గాలు చిన్నవి. ధనుర్ధారులు కోట గోడలకు ఎదురుగా నిలబడి బయటకు వచ్చే వారి మీద దాడి చేయటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

ఇంతలో పర్వతకుడు కూడా వచ్చి చంద్రగుప్తుడితో చేరాడు.

ముందు విడతల్లో కోటనుండి బయటకు వస్తున్న సైన్యం పోరాడటానికి ప్రయత్నించింది. కానీ ప్రతికూల పరిస్థితులలో చేయకుండానే అనువులు బాశారు.

ఇంతలోనే కోట నుండి ధననందుడు తప్పించుకున్నాడన్న అరుపులు.

అతని నైజం తెలిసిన సైన్యానికి అతను పారిపోయాడంటే ఏమీ ఆశ్చర్యం కలగలేదు. కానీ సైన్యంలో పోరాడాలన్న కాంక్ష పతనమై, నిరాశ ఆవరించింది.

ఇక ధననందుడి సైన్యం ముందు ఉన్న మార్గం ఒక్కటే ... లొంగుబాటు.

అంత నందంభంలోనూ చాణక్యుడు చంద్రగుప్తుడు దగ్గరకు వచ్చి, “శత్రు శేషం మిగల్పటం మంచిది కాదు. ఆ ధననందుడు, అతని కుటుంబం తప్పించుకుపోకూడదు.” అంటూ కర్తవ్యాన్ని బోధించాడు.

చంద్రగుప్తుడు తన గుర్రాన్ని కోటలోకి దూకించాడు.

సరాసరి అంత:పురం వైపు దూసుకు వెళ్లాడు. నిశ్చబ్దంగా ఉంది. పనివాళ్లు, పరిచారికలు భయంభయంగా కనిపిస్తున్నారు.

“ధననందుడు ఎక్కడ?” గర్జించినట్లు అడిగాడు చంద్రగుప్తుడు.

ఆ స్వరంలోని తీవ్రతకు గజగజ వణికారు వారు.

“చెప్పండి! లేకపోతే ఎవరూ ప్రాణాలతో మిగలరు.” అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు.

ఎట్టకేలకు ఒక పరిచారిక ముందుకు వచ్చి, “ఈ రోజు ఉదయాన్నే ధననందుడు తన మంత్రి రాక్షసుడినీ, గురువు సుబంధుడినీ అంత:పురానికి పిలిపించుకున్నాడు. ఇక సైన్యాన్ని ఎంతోకాలం పోషించలేమని వారు నిర్ధారించుకున్నారు. సైన్యం బయటకు వెళ్లి పోరాడే మార్గం కనపడలేదు. పరాజయం తప్పదన్న అంచనాకు వచ్చారు.

ఓటమి తప్పదనుకున్నప్పుడు కోటలో ఉండటం అర్థం లేనిదని పారిపోవటానికి నిర్ణయించుకున్నారు. సేవకులందరినీ బయటకు పంపారు. కోశాధికారిని పిలిపించి కోశాగారం నుండి ఎన్నో పేటికల నిండా సంపద తెప్పించుకున్నారు. ధననందుడు, ఆయన ఇద్దరు కొడుకులు, కుమార్తె దుర్దర, పాతిక మంది సైనికులు రహస్య మార్గం నుండి కోట బయటకు వెళ్లిపోయారు” అంటూ ఏం జరిగిందో చెప్పుకు వచ్చింది.

“రహస్య మార్గం ఎక్కడ ఉంది?”

తను ముందుండి,

పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

అంతఃపురంలోని రహస్య మార్గం ఎక్కడ మొదలవుతుందో చూపించింది.

మెనుక నుండి వారిస్తున్న అధికారుల మాట వినిపించుకోకుండా తను కూడా ఆ రహస్య మార్గంలోకి వెళ్లాడు చంద్రగుప్తుడు. తన మెనుక ఎవరినీ రావద్దని ముందుకు వెళ్లాడు.

కొద్దిగా ముందుకు వెళ్లాక పూర్తి చీకటి. గోడకు ఆనించి ఉంచిన ఒక కాగడా తీసుకుని, దానిని వెలిగించి ఆ వెలుతురులో ముందుకు వెళ్లాడతను. మార్గం పోను పోనూ సన్నగాబడింది. మెలికలు తిరుగుతూ ముందుకు సాగింది. వేగం ఏమాత్రం తగ్గించకుండా ముందుకు సాగాడు.

ఎట్టకేలకు రహస్య మార్గం చివరకు వచ్చినట్లు మార్గం చివర వెలుగు రేఖ కనిపించింది. బయటకు వచ్చిన చంద్రగుప్తునికి, ఆ మార్గం దట్టమైన అడవిలో అంతమైందని అర్థమైంది. పరుగెత్తుతూ వెళ్లి నాలుగు దిక్కులా చూశాడు. అక్కడ ధననందుడు కానీ, మరెవరైనా మనుషులు కానీ సంచరించిన ఆనవాళ్లే లేవు.

మరింత వరీక్షగా చూస్తే దూరంగా కనిపిస్తున్న కొండలు తనకు పరిచయమైనవిగా కనిపించాయి. అవును, అవే కొండలు. ఇది అదే అడవి. తను ఆడుకుంటూ పెరిగిన అడవి. కేవలం మూడేళ్ల క్రితం తను నివసించిన గూడెం ఈ పరిసరాల్లోనే ఉండాలి.

అదే నిజమైతే ధననందుడిని పట్టుకునే మార్గం దొరికినట్లే!

ఒక ఎత్తైన చెట్టు ఎక్కి తను ఏ దిక్కున ఉన్నాడో గమనించుకున్నాడు. ఆ తరువాత గూడెం ఎటు ఉంటుందో అవగాహనకు వచ్చింది. చెట్టు దిగి వేగంగా గూడెం వైపు అడుగులు వేశాడు.

గూడెం మనుషులు ఎప్పటిలా ఆప్యాయంగా చంద్రగుప్తుడిని ఆహ్వానించారు.

అతడు మాత్రం, “ఇప్పుడు ఇచ్చకాలు మాట్లాడటానికి సమయం లేదు. ధననందుడు కుటుంబంతో సహా ఈ ప్రాంతాల నుంచే ప్రయాణిస్తుంటాడు. అతడిని పట్టుకోవాలి. అందుకు మీ సహకారం కావాలి” అన్నాడు.

“అయితే, ఆ బాపనయ్య అన్నంత పనీ చేశాడన్న మాట. ఆ రాజుని అడవులు పట్టి పారిపోయేలా చేశాడన్న మాట” అన్నాడు గూడెం పెద్ద. ఆ మాట

అనటంతో ఊరుకోకుండా తమ యువకులను పరుగులు తీయించాడు.

* * *

చంద్రగుప్తుడు ధననందుడిని వెతుకుతూ వెళ్లగానే పాటలీపుత్రం దగ్గర పరిస్థితిని చాణక్యుని కనుసన్నల్లో తన చేతిలోకి తీసుకున్నాడు పర్వతకుడు.

లోంగిపోయిన సైనికులను ప్రస్తుతానికి ఒక ప్రదేశంలో ఉంచి, అక్కడ నుండి ఎవరూ బయటకు వెళ్లరాదని నిర్దేశించాడతను.

కోటలో పరిస్థితులు చక్కదిద్దటానికి చాలా

సమయం వట్టింది.

ఒకపక్క ప్రజలకు ఏ ఇబ్బందీ కలగకుండా చూస్తూనే, చంద్రగుప్తుడు ఏమయ్యాడా అని ఆరా తీస్తున్నాడు చాణక్యుడు. ఇంతవరకు అతని ఆచూకీ తెలియలేదు.

ఆ రాత్రి గడిచి తెల్లవారేటప్పటికి నగరంలో, కోటలో ప్రశాంతత నెలకొంది. తెలియందల్లా చంద్రగుప్తుడు ఏమయ్యాడన్న విషయమే.

ఇంతలో చాణక్యుడిని కలవటానికి పర్యవక్తుడు వచ్చాడు. పర్యవక్తుడి మనసులో ఏమిందో, అతను ఏమడుగుతాడో తెలుసు. అందుకే అతనికి ఆ అవకాశం ఇవ్వకుండా తనే ముందు మాట్లాడాడు చాణక్యుడు. “నీ మనుషులు మైదానాల మీద కంటే అడవుల్లో పోరాటం చేయటంలో ఆరితేరిన వీరులు. వారిని వినియోగించి చుట్టుపక్కల అడవులన్నీ గాలించండి. ముఖ్యంగా మిథిలా నగరానికి వెళ్లే మార్గాలనీ, ఆ పరిసరాలనీ వెతకండి. ధననందుడికి ఆశ్రయం ఇచ్చే వాళ్లు కొందరు ఆ నగరంలో ఉన్నారు. ధననందుడి ఆచూకీ తెలియకుండా వేరే పని ఏదీ మొదలవకూడదు” అని కఠినంగా చెప్పాడు.

మాట్లాడలేకపోయాడు పర్యవక్తుడు. సైన్యాన్ని తీసుకుని చాణక్యుడు చెప్పిన పద్ధతుల్లో ధననందుడిని వెతకటానికి బయలుదేరి వెళ్లాడు.

* * *

రెండురోజులు తరువాత చంద్రగుప్తునికి కావలసిన ఆచూకీ దొరికింది.

ఉత్తర దిక్కున ఉన్న అడవుల్లో వన్నెండు యోజనాల దూరంలో, ఒక శిథిలాలయంలో ధననందుని కుటుంబం దాక్కుని ఉందని అతనికి తెలిసింది.

ఆగమేఘాల మీద అక్కడకు చేరుకున్నాడు చంద్రగుప్తుడు.

అప్పటికే శిథిలాలయం దగ్గర పరిస్థితి బీభత్సంగా ఉంది. ధననందుడి దగ్గర ఉన్న డబ్బు గురించి తెలుసుకున్న దోపిడి దొంగలు దాడి చేశారు. ధననందుడిని, దుర్గరను అలయంలో పెట్టి తలుపులు మూసి ధననందుడి కొడుకులిద్దరు సైన్యం సాయంతో దోపిడి దొంగలతో తలబడ్డారు.

దొంగల సంఖ్య ఎక్కువ. ధననందుడి కొడుకులకు ఇలాంటి పోరాటాల్లో అనుభవం లేకపోవటంతో సైనికులు సహా వారిద్దరు ఆ దొంగల చేతుల్లో హతమయ్యారు.

చంద్రగుప్తుడు అక్కడకు చేరుకునేటప్పటికి ధననందుడు తన ఇద్దరు కొడుకుల శవాలను చూస్తూ రోదిస్తున్నాడు. చంద్రగుప్తుని చూడగానే ఆవేశంతో, “ఈ ఘాతుకాలన్నిటినీ నువ్వే కారణం. రాజ్యాలు ఏలవలసిన నా కొడుకులు ఇలా మట్టిపాలయ్యారు. నిన్ను ప్రాణాలతో ఉండనివ్వను” అంటూ ఆవేశంగా దూకబోయాడు.

తన తండ్రి తనకు మంచి వాడే కావచ్చు. కానీ లోకం అతన్ని ఎలా చూస్తుందో తనకు బాగా తెలుసు. సభలో కూర్చుని, అతను ఎంతో మందికి ఎన్నో శిక్షలు విధించటం తను కళ్లారా చూసింది. అందులో కొన్ని అన్యాయమని తనకే అనిపించాయి. ఆ మాటకొస్తే ఇవాళ తన తండ్రికి పడిన శిక్ష ఆయన కొని తెచ్చుకున్నాడే. తెగించి యుద్ధం చేసినట్లుయితే, ఓడినా గౌరవం మిగిలేది. ఇప్పుడు పరువు, ప్రతిష్ఠ, ధనం అన్నీ పోయి కేవలం ప్రాణాలు మాత్రం మిగిలాయి. ఆ ప్రాణాలు ఇక మగధకు కాబోయే రాజు ఆధీనం.

పక్కన ఉన్న దుర్గర తండ్రిని ఆపింది.

ఎప్పుడో సంవత్సరం క్రితం కోటలో దేవాలయానికి వెళ్తూ కనిపించిన దుర్గరకూ, ఇప్పుడు ఎదురుగా కనిపిస్తున్న దుర్గరకూ ఎంతో తేడా ఉంది. ఆనాటి దుర్గర చలాకీగా, చిలిపిగా, ముగ్ధత్వం మూర్తీభవించి ఉంటే, ఈనాటి దుర్గర ఒక వైపు ఓటమి భారంతో కుంగిపోయిన తండ్రిని, మరోవైపు ఆయువు తీరిన సోదరుల దేహాలను చూస్తూ నిస్సత్తువగా ఉంది. ఆమె బుగ్గల మీద కారిన కన్నీటి మరకలు అలానే ఉన్నాయి.

ఆమెను చూస్తూనే చంద్రగుప్తునికి తను జీవితంలో ఇష్టపడిన మొట్ట మొదటి యువతి అని గుర్తుకు వచ్చింది. అంతకు ముందు, ఆ తరువాత కూడా మరే యువతినీ చూసినా, చంద్రగుప్తునికి దుర్గర మీద కలిగిన ప్రేమ భావన కలగలేదు.

ధననందుని మాటలకు ఆవేశం తెచ్చుకోకుండా, “యుద్ధానికి సిద్ధమైన రాజు గెలుపునే కాదు ఓటమిని కూడా స్వీకరించటానికి సిద్ధంగా ఉండాలి. ఆ సుగుణం ఉంది కాబట్టే, శత్రువైన పురుషోత్తముడిని అంతగా గౌరవించాడు అలగణ్ధర్. యుద్ధం చేయటానికి సిద్ధమైంది నువ్వు. ఓటమిని అంగీకరించకుండా పారిపోవటానికి సిద్ధపడింది నువ్వు. పోనీ అందులో అయినా న్యాయంగా నడిచావా అంటే అదీ లేదు. పోతూ పోతూ ప్రజల సొమ్ము కూడా మాట కట్టుకుపోదలచావు. రాజ్యాలు ఏలవలసిన కొడుకులు చనిపోయారని బాధపడుతున్నావు. కొడుకులను అలా భీరువులుగా ఎందుకు పెంచావు? తండ్రినీ, చెల్లినీ దోపిడి దొంగల నుండి కాపాడుకోలేని వారు రేపు రాజ్యాన్ని శత్రువుల నుండి ఎలా కాపాడుకుంటారు? దారిన పోయే దొంగలు, నువు దోచుకున్న సొమ్ముతో పాటు నీ కొడుకుల ప్రాణాలు పట్టుకుపోతుంటే దిక్కుతోచక నా మీద నిందలు వేస్తున్నావు” అన్నాడు.

“ప్రజల సొమ్మా? అది నా సంపద. నా డబ్బు నేను తీసుకెళ్లటం తప్పిలా అవుతుంది?”

“నీ డబ్బా? ఎప్పుడు సంపాదించావు? ఎలా సంపాదించావు? ప్రజల మీద మోయలేని భారాన్ని వేసి పీల్చి పిప్పి చేసి వసూలు చేసిన డబ్బు అది. అది వారికే వెందాలి” అని చంద్రగుప్తుడు అంటుండగా వెనుక గుర్రపు డెక్కల శబ్దం వినిపించింది.

వెనుతిరిగి చూశాడు చంద్రగుప్తుడు. ముందు చాణక్యుడు, పర్యవక్తుడు దారి తీస్తుంటే వెనుక విశాల సేన వస్తోంది. “అదుగో, చంద్రగుప్తుడు!” అన్న మాటలు వినిపించాయి.

ఎదుటి మనిషి ఎవరో అప్పుడు అర్థమైంది దుర్గరకు. ఆ సేనను చూసి భయకంపితరూలైంది ఆమె. వారు తన తండ్రిని ప్రాణాలతో ఉంచరని భయపడిన ఆమె ముందుకు దూసుకు వచ్చి, “మిమ్మల్ని వేదుకుంటున్నాను. నా తండ్రికి ప్రాణభిక్ష పెట్టండి” అంది. అంతే కాకుండా అతని కాళ్ల మీద పడబోయింది. ఆమెను ఆ పని చేయకుండా ఆపాడు చంద్రగుప్తుడు. “మీరు యువరాణి. మీరు కాళ్ల మీద పడకూడదు. అజ్ఞాపించాలి” అని కేవలం ఆమెకు వినపడేటట్లు అన్నాడు.

అప్పుడు పరీక్షగా అతన్ని చూసింది దుర్గర. ఆ రోజు కోటలో తను ఆలయానికి వెళ్తున్నప్పుడు చాటుగా అనుసరించిన యువకుడు. ఎవరిని చూసి ఒక్కక్షణం తన మనసు లయ తప్పిందో ఆ యువకుడు. ఇతనేనా చంద్రగుప్తుడు. ఇంత యువకుడా? అంత ధైర్యంగా ఒంటరిగా కోటలోకి రావటమే కాకుండా తనను వెంటాడి తన మనసు దోచుకుని వెళ్లాడా?

ఇంతలో చాణక్యుడు, పర్యవక్తుడు అక్కడకు చేరుకున్నారు. వారు వచ్చేటప్పటికి చంద్రగుప్తుడు దుర్గరతో, “నీ తండ్రికి ఏ ప్రాణహానీ లేదు. భయపడవద్దు.” అని వాగ్దానం చేస్తున్నాడు.

ఆ మాటలు విని చాణక్యుడు నిర్విణ్ణుడయ్యాడు. ధననందుడి లాంటి శత్రువును ప్రాణాలతో ఉంచటం అంటే పాముకు పాలు పోసి పెంచినట్లే. ఒక్కక్షణం కూడా ఆలోచించకుండా, తమనెవరిని సంప్రదించకుండా చంద్రగుప్తుడు అలాంటి వాగ్దానం ఎలా చేశాడో చాణక్యుడికి అర్థం కాలేదు.

చాణక్యుడు నెమ్మదిగా, ఎవరికీ వినిపించకుండా కేవలం చంద్రగుప్తునికి మాత్రం వినిపించే విధంగా, “ఇక చాలు ఎక్కువ మాట్లాడవద్దు.” అన్నాడు.

“గురువు అనుమతి లేకుండా ఆయన ముందు మాట్లాడటం తప్ప! కానీ నేను మీరు రాకముందే మాట్లాడటం మొదలు పెట్టాను. కాబట్టి మరో విషయం చెప్పి నా మాటలు ముగిస్తాను” అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు.

“కోటకు వెళ్లి ప్రశాంతంగా మాట్లాడుకుందాం” అతన్ని అడ్డుకుంటూ అన్నాడు చాణక్యుడు.

చంద్రగుప్తుడు ఆ మాటలు విననట్లే, “దుర్గరా! నేను ఎవరో నీకు తెలుసనే అనుకుంటున్నాను. నా పేరు చంద్రగుప్తుడు. నీకు ఇష్టమైతే నిన్ను నేను

వివాహం చేసుకుంటాను. నీ తండ్రికి ప్రాణహాని కలగదని వాగ్దానం చేశాను. దానికి ఇప్పటికీ కట్టుబడి ఉన్నాను. కానీ, అతను ఇక్కడే ఈ శిథిలాలయంలోనే శాశ్వత బంధిగా ఉంటాడు. తిరిగి కోటకు రాదు. ఇప్పుడే కాదు, ఎప్పుటికీ అతను ఇక్కడ బందీ. అతను చేసిన తప్పులకు అది అతి తక్కువ దండన. అతను నీ తండ్రి అన్న విషయం పక్కన పెట్టి ఆలోచిస్తే అతను ఆ దండనకు అర్హుడో, కాదో నీకే అర్థమవుతుంది. లేదూ నేను ఇష్టం లేదంటావా, నిన్ను ఎవరూ బలవంతం చేయరు. నువ్వు ఎక్కడకు వెళ్ళానంటే అక్కడకు వంపిస్తాను. ఏ సంగతి ఇప్పుడే చెప్పు” అన్నాడు.

దుర్గర కంటే ఆ మాటలు చాణక్యుడి మీద పెను ప్రభావం చూపాయి.

తన ప్రియ శిష్యుడు-

‘తను ఏరికోరి భావి భారత చక్రవర్తిగా తీర్చిదిద్దిన తన చంద్రగుప్తుడు’

‘తనకు మాట మాత్రం చెప్పకుండా ధననందుడికి క్షమాభిక్ష పెట్టటమా? వివాహం లాంటి పెద్ద నిర్ణయం తనను సంప్రదించకుండా తీసుకోవటమా? అది కూడా శత్రు రాజు ధననందుడి కూతురిని వివాహమాడాలనుకోవటమా? ఎందుకు చేస్తున్నాడు ఇలా?’

చాణక్యుడి ఆలోచనలు ముగింపుకు రాకముందే దుర్గర ఆలోచనలు ఒక కొలిక్కి వచ్చాయి.

నిర్ణయం తీసుకోవటానికి దుర్గరకు పెద్దగా ఆలోచించాల్సింది ఏమీ కనపడలేదు.

‘తన తండ్రి తనకు మంచి వాడే కావచ్చు. కానీ లోకం అతన్ని ఎలా చూస్తుందో తనకు బాగా తెలుసు. సభలో కూర్చుని, అతను ఎంతో మందికి ఎన్నో శిక్షలు విధించటం తను కళ్ళారా చూసింది. అందులో కొన్ని అన్యాయమని తనకే అనిపించాయి. ఆ మాటకొస్తే ఇవాళ తన తండ్రికి వడిన శిక్ష ఆయన కొని తెచ్చుకున్నాడే. తెగించి యుద్ధం చేసినట్లుయితే, ఓడినా గౌరవం మిగిలేది. ఇప్పుడు పరువు, ప్రతిష్ఠ, ధనం అన్నీ పోయి కేవలం ప్రాణాలు మాత్రం మిగిలాయి. ఆ ప్రాణాలు ఇక మగధకు కాబోయే రాజు ఆధీనం.

చంద్రగుప్తుడు లాంటి వీరుడు తనను పరిస్తాననటం తన అదృష్టమే. కాకపోతే ఒక పక్క ఇద్దరు సోదరుల ప్రాణాలు కోల్పోయి, మరోపక్క తండ్రి బందీ అయిన పరిస్థితుల్లో వివాహానికి ఒప్పుకోవలసి రావటమే విధి. అలా అని ఈ అవకాశం కోల్పోతే కోరి పరిస్థితున్న చంద్రగుప్తుడి లాంటి వ్యక్తి తిరిగి తనకు భర్తగా దొరకడు’ అని ఆలోచించిన ఆమె వచ్చి, చంద్రగుప్తుని పక్కన నిలబడింది.

దానినే అంగీకారంగా భావించిన చంద్రగుప్తుడు ఆమె భుజం చుట్టూ చేతిని వేసి నడిపించుకుంటూ తనతో తీసుకెళ్ళాడు.

(సశేషం)

ఆందోళన వద్దు!

దేశంలో కరోనా ఉధృతి నానాటికీ పెరుగుతూనే ఉంది. కొవిడ్ 19 కేసుల్లో ప్రథమ స్థానంలో ఉన్న ఆమెరికాలో రోజుకు సగటున 3.5 శాతం మేర కేసులు వృద్ధి చెందుతుండగా.. భారత్‌లో ఈ వృద్ధిరేటు 1.8 శాతంగా ఉంది. ఇది నిజంగా ప్రమాదకరం. వ్యాక్సిన్ వచ్చే వరకు కొవిడ్‌ని నివారించే మార్గం- స్వీయ నియంత్రణ, జాగరూకత, భౌతికదూరం పాటించడం మాత్రమే. తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ ఉంటే కొవిడ్ నుంచి ఉపశమనం పొందవచ్చు.

కరోనా మహమ్మారి నుంచి కోలుకున్న వారు ప్రతిరోజూ సామాజిక మాధ్యమాల్లో తాము తీసుకున్న జాగ్రత్తలు, తమ అనుభవాలను పంచుకుంటున్నారు. వారి సూచనలను ప్రతిఒక్కరూ పరిగణనలోకి తీసుకోవడం చాలా ముఖ్యం. దీనివలన తమను తాము కాపాడుకోవడమే కాకుండా ఇతరుల ప్రాణాలను కాపాడిన వారవుతారు. కరోనా గురించి ఆందోళన పడకుండా సరైన అవగాహనతో ఉండడమే మన ముందున్న ఏకైక మార్గం. మన శరీరానికి కావలసిన రోగ నిరోధకశక్తిని పెంచే అమూల్యమైన సుగంధ ద్రవ్యాలు, పండ్లు, ఆకు కూరలు, అల్లం, పసుపు వంటి పదార్థాలను మన నిత్యాహారంలో భాగంగా చేసుకోవాలి. కొవిడ్ సోకిన తరువాత తీసుకునే చికిత్స కంటే, రాకముందే ముందుజాగ్రత్త చర్యగా చక్కటి ఆహార నియమాలు, శారీరక వ్యాయామాలు నిత్యకృత్యంగా మార్చుకుని మన ఆరోగ్యాన్ని మనమే రక్షించుకోవాలి.

- ఉమారత్‌న్ పాల్వే, నిజామాబాద్

ఏదీ చిత్తశుద్ధి?

తెలంగాణ రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్ మహానగరంలో కొవిడ్-19 కేసులు రోజురోజుకీ పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. హైదరాబాద్‌లో కరోనా తీవ్రత దృష్ట్యా మరోసారి లాక్‌డౌన్ దిశగా ప్రభుత్వం కాస్త హడావుడి సృష్టించినా పలువురు ఆర్థిక నిపుణుల సూచనల మేరకు వెనక్కి తగ్గినట్లుగా కనిపిస్తోంది. మరోవైపు కరోనా నివారణకు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు పూర్తిస్థాయిలో సంతుష్టికరంగా లేవనే ఆరోపణలు

కూడా వినిస్తున్నాయి. ఒక్క రాజధానిలోనే ఏకకాలంలో యాభై వేల కరోనా టెస్టులు చేస్తామని ప్రకటించిన ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ప్రస్తుతం ఆ ఊసే ఎత్తడం లేదు. గత వంద రోజుల క్రితమే తెలంగాణ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్ (టిమ్స్)ను ప్రారంభిస్తున్నట్లు చెప్పిన సీఎం తీవ్ర ఆరోపణల మధ్య ఎట్టకేలకు ఇటీవల ఆ అనుపత్తిని ప్రారంభించారు. గాంధీలో కరోనా రోగులకు అందిస్తున్న చికిత్స విషయంలో వచ్చిన తీవ్ర ఆరోపణల నేపథ్యంలో టిమ్స్ రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి ఎలాంటి సేవలందిస్తుందో వేచి చూడాలి.

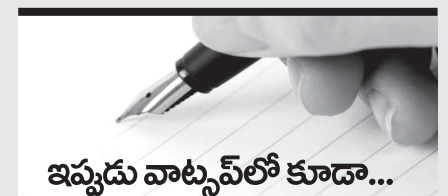
- వెంకటరమణ, సంతోషనగర్

క్షిప్త పరిస్థితుల్లో

కొత్త సచివాలయం అవసరమా?

యావత్ ప్రపంచమంతా కరోనాతో పోరాటం చేస్తుంటే తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం నిశ్శబ్దంగా తన పని తాను చేసుకుంటూ పోతోంది. ఇటీవల హైకోర్టు అనుమతి పొంది సచివాలయం కూల్చివేత పనులను ముమ్మరం చేసింది. అయితే అంతలోనే మళ్లీ హైకోర్టు రూపంలో టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వానికి బ్రేక్ పడింది. మరోవైపు ఈ అంశం జాతీయ చానెళ్లలో సైతం చర్చనీయాంశంగా మారింది. దేశమంతా కరోనాతో యుద్ధం చేస్తుంటే తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ రూ. 500 కోట్లతో కొత్త సెక్రటేరియట్ నిర్మాణానికి పూనుకోవడం ఎంతమాత్రం సరైన చర్య కాదని ప్రముఖ టైమ్స్ నౌ చానల్ పేర్కొంది. అంతేకాదు రాష్ట్రంలోని ప్రతివక్షాలు కాంగ్రెస్, బీజేపీలు సైతం ఈ విషయంలో అధికార టీఆర్ఎస్‌ను తీవ్రంగా విమర్శిస్తున్నాయి. అయితే హైకోర్టులో తదుపరి విచారణల తర్వాత ప్రభుత్వం ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకుంటుందో వేచి చూడాలి.

- జాహ్నవి, ఆర్మూర్

‘జనజాగృతి’ శీర్షిక కోసం పాఠకులు చక్కని దస్తూరితో కార్డుపై రాసి పోస్ట్ చేయండి. లేదా తెలుగులో డిజిపి చేసి jagritiweekly@gmail.com కు మెయిల్ చేయండి. లేదా 9441433188 నంబర్‌కు వాట్సప్ ద్వారా పంపండి. కార్డు, వాట్సప్ లేదా మెయిల్ సబ్జెక్టులో ‘జనజాగృతి’ అని రాయాలి.

- సంపాదకుడు

‘స్నేహ’ కవితా పయోగి

దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు... ఆ పేరు విన్నవెంటనే స్ఫురించే వాక్యం జన్మభూమి కీర్తిని ఎలుగెత్తిన ‘నా తెలంగాణ కోటి రతనాల వీణ’. నిజాం నిరంకుశ పాలనపై అక్షర శరాలు సంధించి ధిక్కార స్వరం వినిపించిన ఉద్యమ వైతాళికుడు. అభ్యుదయ కవిగా ఆవిర్భవించి భావకవితా గీతాలకు పట్టం కట్టిన కవి కుమారుడు. ఆయనలో ఎంత ఉద్యమ తీవ్రత ఉందో అంతే శృంగార కవితా ప్రియత్వం ఉంది. అందుకే కవిత్వంలో అంగారాన్ని, శృంగారాన్ని సమస్థాయిలో పండించారు. పాతికేళ్లలోపు వయసులోనే ‘మహాకవి’గా ప్రశంసలు అందుకున్నారు. అందరికీ తెలిసిన మంచి చలనచిత్ర గీతకర్త. అన్నిటికీ మించి ఉన్నత వ్యక్తిత్వం, స్నేహశీలుడు. ఆచరణవాదేకాని అవకాశవాది కాదని, ‘హార్దిక’ సంబంధికుడే కాని ‘ఆర్థిక’ సంబంధికుడు కారని ఆయనను ఎరిగిన వారందరికీ తెలుసు. అంకితభావ పోరాటం విషయంలో దాశరథి ఎంత నిబద్ధుడో తెలిపేందుకు ఒక ఉదాహరణ. దాశరథి సహా ముప్పయ్యే మందిశైలిలను అరవై మంది సాయుధ రక్తకభటుల ఆధ్వర్యంలో మరో జైలుకు తరలించే సందర్భంలో జంగారెడ్డి అనే ఖైదీ మిత్రుడు, ‘అయ్యో మనల్ని చంపేస్తారేమో’ అని బేలగా పలికినప్పుడు ‘మనం బతకడానికి కాదు ఉద్యమంలో దూకింది? నీకు ఇంటికి వెళ్లే ఆశలేదు కదా? అయినప్పుడు చచ్చి. భయపడకు. పదిమందితో చావు పెళ్లితో సమానం’ అని తాపీగా చెప్పారట. అలా జన్మభూమి అన్నా, దానిపై రచనలన్నా ఆయనకు తగని మక్కువ. అందుకే దేవులపల్లి రామానుజరావుగారు

‘దాశరథి గీతాలు వినని రసకులు తెలంగాణ ముందుండరు దాశరథిని ప్రేమించని సాహిత్యకులు తెలంగాణలో లేరు దాశరథి స్వీకరింపని కావ్య వస్తువు తెలంగాణలో లేదు దాశరథియే తెలంగాణము, తెలంగాణమే దాశరథి’ అని ‘అగ్నిధార కావ్యం ముందుమాటలో ప్రశంసించారు. అయినా కొందరు, ఆయన సొంతగడ్డపై మమకారంతో చేసిన త్యాగాలను, మహోన్నతమైన కవిత్వాన్ని విస్మరించి లోటుపాట్లను ఎత్తిచూపేందుకే ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. ఉదాహరణకు, అప్పట్లో ఆయన సమైక్యవాదాన్ని సమర్థించారు. అలా అని ఆయన జన్మభూమిని నిరాదరించలేదు. తెలంగాణ విమోచనం కోసం నిజాం నవాబుపైనే తిరుగుబాటు చేసిన సంగతి జగద్విశేషం. ‘నా తెలంగాణ కోటి రతనాల వీణ; నా తెలంగాణ కంజాతవల్లి’ అని శ్లాఘించారు. తెలంగాణ విమోచనం తరువాత తన కృతిని ‘ఆ తల్లి’ కి అంకితమిచ్చారు.

పేదరికంలోనూ ధైర్యంగా, నిశ్చలంగా, నిశ్చింతగా ఉండేవారు. పేదరికం ఒక భావన మాత్రమే. కూడు, గూడు, గుడ్డ కొరతే దారిద్ర్యం కాదని, సమాజంలో తాను ప్రేమించే వారు, తనను ప్రేమించేవారు లేకపోవడమే నిజమైన దారిద్ర్యమని భావించిన వ్యక్తి. స్వాభిమానం కల ఆయనకు విద్యార్థి దశ నుంచీ ఉద్యోగం వరకు అర్థించే తత్వం లేకపోవడం, లేనిదాని కోసం తాపత్రయపడకపోవడం, ఉన్నదానితో తృప్తి పడడం, అందివచ్చిన అవకాశాలను సద్వినియోగం చేసుకోవడం, కష్టించి అర్జించడం లాంటి గుణాలను చివరికంటా కొనసాగించారు. ‘సంపాదినైనా విద్యను అభ్యసించే’ సూత్రాన్ని పాఠశాల దశలోనే పాటించి చూపారు దాశరథి. తోటి విద్యార్థులకు వ్యాకరణం, ఉర్దూ ట్యూషన్లు చెప్పి అలా వచ్చిన ప్రతిఫలంతో ఆర్థిక అవసరాలు తీర్చుకునేవారు. పుస్తకాలు కొనుగోలు చేసి సాహిత్య అధ్యయన అభిలాషను తీర్చుకున్నారు. పేదరికంలోనూ ధైర్యంగా, నిశ్చలంగా, నిశ్చింతగా ఉండేవారు. కష్టాలకు కుంగక, సుఖాలకు పొంగక స్థితప్రజ్ఞత్వం చూపిన వ్యక్తిగా చెబుతారు. మనిషి బలహీనుడు కాదన్నది ఆయన దృఢ విశ్వాసం. కాలం

విలువ తెలిసిన వారు. ‘జీవితంలో ప్రతి క్షణం నాకు అమూల్యం’ అనే వారు. ‘ఆయన ఉద్రేకి. అన్యాయాన్ని నహించలేదు. దిగజారే పనిచేసేరకం కాదు’ అని ఆయన మిత్రుడు హీరాలాల్ మోరియా ఒక ముఖాముఖీలో పేర్కొన్నారు. దానిని ఎదుర్కోవడంలో వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలను నష్టపోయారు.

పాతికేళ్ల వయసుకే ‘మహాకవి’ అనిపించుకున్నా ఎదిగిన కొద్దీ ఒదిగి ఉండాలనే తత్వానికి నిలువెత్తు నిదర్శనం దాశరథి. అందుకే తనను ఆదరించిన వారిని, మూలాలను మరువలేదు. చిన్నపాటి సహాయం చేసిన వారిని విస్మరించకపోవడం, వారితో స్నేహసంబంధాలు కొనసాగించడం, సందర్భం వచ్చినప్పుడల్లా వారిని గుర్తు చేసుకోవడం ఆయన సంస్కారానికి నిదర్శనం.

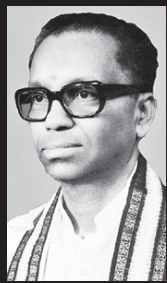
నచ్చిన రచనను మెచ్చి ప్రోత్సహించడం, అభినందించడం ఆయన నైజం. వర్తమాన కవులను ప్రోత్సహించడంలో ముందుంటూ వారి రచనలకు ‘ముందుమాట’ రాసేవారు. ‘మనం చేయవలసినదల్లా రచయితను, ఆయన రచనను ఆస్వాదించడం, ఆస్వాదించినప్పుడు దానిని నాలుగు వాక్యాల్లో వ్రాసి పంపడం. దానికి వారెంతో సంతోషిస్తారు గదా? నేనేదో మహాకవిని, ఆస్థానకవిని మిగతా వారిని అభినందించకూడదని లేదుగా’ అనేవారని ఆయనతో తొలిపలుకులు రాయించుకున్నవారు మననం చేసుకోవడం తెలుసు.

ఇతరుల ప్రతిభను ప్రోత్సహించడంతో పాటు తనలోని లోపాలను గుర్తించి చక్కదిద్దుకొనే వ్యక్తిత్వం ఆయన సొంతం. ‘స్వీయలోపంబు నెరుగుట పెద్ద విద్య’

అనే గాలిబ్ రచన అనువాదాన్ని తమకే తామే అన్వయించుకున్న వ్యక్తిత్వం. వృత్తిపరంగా ఇతరుల సలహా సహకారాలు తీసుకోవడంలో భేషజాలకు పోని వినయశీలి.

స్నేహమంటే మక్కువ. 'చెంపపై నిశ్శబ్దంగా జారే కన్నీటి చుక్కను తుడవడానికి మరో హృదయం పడే తపనే ప్రేమ. అదే చుక్కను రానివ్వకుండా ఆరాటపడే హృదయమే స్నేహం' అన్నారు దాశరథి. స్నేహం గురించి విస్తృతంగా నిర్వచించిన ఆయన వ్యక్తిగతంగానూ, వృత్తిగతంగానూ దానిని ఆచరించి చూపారు. అందరికీ ఆయన మిత్రులే. ఆయనకు అందరూ మిత్రులే. వారిలోనూ మరికొందరు అత్యంత ఆప్తులు. 'మా అన్నయ్య కల్లా కపటం ఎరుగనివాడు. స్నేహం అంటే ప్రాణం ఇచ్చేవాడు. ఆయనకి వేల సంఖ్యలో మిత్రులున్నారు. ఆయనకు హెచ్చు తగ్గులు లేవు. ప్రధానమంత్రితోనూ, పసిపాపతోనూ ఒకేలా మాట్లాడేవాడు. ఎవరు ఉత్తరం రాసినా వెంటనే జవాబు రాసేవాడు. అసలు... ఆయనకు మిత్రులు కాని వారెవరు? ఒక్క నిజాం ప్రభువు తప్ప' అన్నారు ఆయన సోదరులు డాక్టర్ రంగా చార్యులు. ఒక సోదరుడిగా ఆయన అలా కితాబుఇవ్వడం సహజమను కున్నా... 'స్నేహం కోసం, తన అభిమానించే వ్యక్తి కోసం ప్రాణాలు ఇచ్చే మనిషి దాశరథి. అలాంటి వ్యక్తులు అరుదుగా తారసపడతారు' అని ఆయనకు అత్యంత సన్నిహితుడు, రచయిత, నటుడు, ఇటీవల దివంగతులైన గొల్లపూడి మారుతీరావు అనేవారు. 'ఆయన సాహిత్యం ఎంత సరళమో అంత ఆవేశపూరితం. మనిషి, మనసు అంత మృదులం. బొత్తిగా లొక్కం తెలియని మనిషి. తనను తాను రక్షించుకోవడం తెలియని అమాయకుడు. కనిపించిన ప్రతి ఒక్కరిని నిండు మనసుతో ఆహ్వానించి హృదయానికి హత్తుకునే అద్భుత స్నేహితుడు. ఆయన చల్లటి స్నేహహస్తం అందుకున్నవారికి ఆయన వ్యక్తిత్వంలోని విశాలత్వం కనిపిస్తుంది. ఒక నిజాన్ని నమ్మడమే తప్ప ఇచ్చుకాలు, ముఖప్రీతి మాటలు తెలిని మనిషి. ఎంత మృదుభాషో అంత కటువుగా ఉండేవారు. చాలా మందితో కటువుగా తగదాపడేవారు. అది ఆయన లోపమనుకోను. ఎదుటి వారి స్పందన బట్టి

స్నేహమంటే మక్కువ. 'చెంపపై నిశ్శబ్దంగా జారే కన్నీటి చుక్కను తుడవడానికి మరో హృదయం పడే తపనే ప్రేమ. అదే చుక్కను రానివ్వకుండా ఆరాటపడే హృదయమే స్నేహం' అన్నారు దాశరథి. స్నేహం గురించి విస్తృతంగా నిర్వచించిన ఆయన వ్యక్తిగతంగానూ, వృత్తిగతంగానూ దానిని ఆచరించి చూపారు. అందరికీ ఆయన మిత్రులే. ఆయనకు అందరూ మిత్రులే.

లేదు. 'పట్టు' పరిశ్రమలో పట్టా పుచ్చుకున్నవాడు కాదు. కదుపులో కల్పవం లేకుండా ఘటం వాయించినట్లు, కుండబద్దలు కొట్టినట్లు మాట్లాడే స్వభావం. కొన్ని తరాల ప్రతిభా పాటవాలకు, అవి పొందవలసిన అవకాశాలకు అడ్డుతగిలి దొరవారి సత్రపు వారసత్వ దూలాలకు, పొగచూరిన చూరులకు వ్రేలాడిన దివాంధాల జాబితాలో అతను చేరలేదు. కాని యోగ్యత ఉంది. ఆ విధంగానే ఆస్థానకవి కాగలిగాడు'. అయితే అలా అందివచ్చిన 'ఆస్థానకవి' పదవి అప్పటి ప్రభుత్వ విధానంతో దూరమైంది. ఆ పదవి అస్థిత్వానికే ముప్పు ఏర్పడింది. అది ఆయనను తీవ్రంగా కలచి వేసింది. పేదరికాన్ని, నిజాం నిరంకుశత్వాన్ని సయితం ధైర్యంగా ఎదిరించి నిలిచిన ఆయన మనసు ఆ చేదు అనుభవాన్ని తట్టుకోలేక పోయింది. 'నేనిక్కడ ఆస్థానకవిగా నియమింపబడిన కొద్ది రోజులకే నా మిత్రుడు కణ్ణదాసన్ అక్కడ (తమిళనాడు) ఆస్థానకవి అయ్యాడు. ఇప్పుడతను చనిపోయాడు... ఆస్థానపదవి అక్కడ ఉంది. వాల్ యాన్ ఐరస్' అనే మాటలు ఆయన కలత పడిన తీరును వివరిస్తాయి. ఈ ఆవేదన మెనుక సాహిత్యాభిమానమే కానీ పదవీ వ్యామోహం అనిపించదు.

'అతను బుడుగైనా ఆర్తి పొడుగు. మూర్తి చిన్నదైనా కీర్తి దొడ్డది. అతను నాటు తెలుగు గూటిలో గుట్టుగా దాగి ఒక్కపెట్టున గుక్కపట్టి గొంతువిప్పిన కవితల గిజిగాడు... రాక్షసత్వపు రజాకారులకు మానవత్వపు ప్రజాకారుడై తిరగబడ్డ తెలుగుబిడ్డ. కవిగా పుట్టి కవిగా ఎదిగి కవిగా కన్నుమూసిన తెలుగుజాతి వైతాళికుడు. మరపురాని మధురమూర్తి' అన్నారు వేటూరి. ★

...ది... దాశరథి

ఇవతలి వారి ప్రతిస్పందన ఉంటుందని గమనించాలి. ఆ నిక్కబిత్తనంతోనే డబ్బును అంతగా కూడబెట్టలేకపోయాడు. జీవితంలో వెనక్కి తిరిగి చూడ్డం అలవాటులేని కారణంగా చాలా నష్టపోయిన మనిషి' అని వ్యాఖ్యానించారు.

'స్నేహాన్ని ఇచ్చిపుచ్చుకోవడంలో ముందుండే అరుదైన కవి దాశరథి' అన్నారు ప్రఖ్యాత గీత రచయిత వేటూరి సుందరరామమూర్తి.

'కవితాశరధికి సవయవ

కవి దాశరథి నిత్య కళ్యాణమగున్

రవికుల దాశరధికి వలె మా

కవికుల దాశరధి పరిధి కడలు కొను నిలన్' అని వేటూరి చెప్పిన పద్యానికి బదులుగా...

'ఎందరు లేరు మిత్రులు మరెందరు లేరట సాహిత్య హితుల్

చందురు పంటి చల్లనయ సాహిత సౌహితీ గుత్తకొన్నవా

రెందరు అందరన్ దిగిచి ఈ కవి డెందము హత్తుకొన్న మా

సుందరరామమూర్తికి పసుంధరలో సుపమానమున్నదే' అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన సరసకవి.

దాశరథి వ్యక్తిత్వాన్ని వేటూరి వారి మాటల్లోనే చెప్పాలంటే 'తాను సమగ్రాంధ్ర సంస్కృతికి పట్టుగొమ్మగా నిలిచినా పట్టుకొమ్మల పట్టు చిక్కించుకుని ప్రభుత్వ కరుణా కటాక్షాలకై ప్రాకులాడలేదు. సినిమా రంగంలో 'గ్లామర్' కోసం వాలనూ

ఎన్నో సంవత్సరాల తరువాత భవనం వెనక తలుపులు తీసుకుని భానవ్వు పెరటి వైపు వచ్చింది. పచ్చగా నిలువెత్తు ఒత్తుగా పెరిగిన తులసికోట దగ్గర నిలబడి తల పైకెత్తి ఆకాశాన్నందుతున్న బదంస్తుల భవంతిని ఒకసారి తేరిపార చూసింది. భవంతి గోడలన్నీ పాచిపట్టి నల్లబడిపోయి పెచ్చులు ఊడిపోయి ఉన్నాయి. 'ఏదన్నా శుభకార్యం జరిగితే భవంతి కంతా రంగులు వేయిద్దామనుకున్నా. జరక్కేం.. జరిగాయి శుభకార్యాల.. పెద్దాడి పెళ్లి, చిన్నాడి పెళ్లి.. కానైతే ఇక్కడ కాదు. ఎక్కడో నగరాల్లో.' భానవ్వు స్వగతం చెప్పుకొని నిట్టూర్చింది. ఇంకాస్త ముందుకెళ్లి ఎడం వైపు బావి దగ్గరకెళ్లింది. పెద్ద.. ఊరంత బావి, పైన నీళ్లు చేదుకోవటానికి బలమైన రాతిస్తంభానికి అమర్చిన గిలకలు.. తుప్పు

కనిపిస్తుంది. ఒకప్పుడు ఇదంతా పశుసంపదతో కళకళలాడిపోయేది' అంటుంటే శశి మాటల్లోను ఏదో వెలితి ధ్వనిస్తోంది. బోసిపోయిన గత వైభవానికి ఆనవాళ్లుగా మిగిలిన ఈ కొట్లాన్ని ఎక్కడో వీటి పరిచయం కూడా లేని ఈ కుర్రాడికి చూపించాల్సి వచ్చిందేనని చిన్నపోయింది భానవ్వు మనస్సు. సగం విరిగిన గొడ్లచావడిలో ఒక పక్కగా వనికి రాకుండాపోయిన మడత మంచాలు, వాలు కుర్చీలు, పాతకాలపు నులక మంచాలు మేటగా పడి వున్నాయి. ఈ కొట్టంలో ఒకప్పుడు పొడవుకూ పశువులు భద్రంగా కట్టి వుండేవి. కొట్టంలో అక్కడ ఒక పక్కగా నేలలో పాతి వుంచిన పెద్ద పెద్ద సిమెంటు తొట్టిలు-మట్టి బానలు వున్నాయి. అవి కూడా పగిలి మట్టి పేరుకుని వున్నాయి. వాటిలో ఎద్దులు, గిత్తలకు

గుమ్మంవైపు నడుస్తుంటే ఆపి.... 'అది పశువుల్ని బయటికి తోలుకెళ్లే మార్గం... అక్కడ కక్కసు లుంటాయి.... బోర్ హాల్స్ అంటారు....' అన్నాడు శశిధర్ స్నేహితుడితో. అతను ఆశ్చర్యపోతూ 'ఇంత దూరంలోనా ఇంటి నుండి! ఈ రోజుల్లో నగరాల్లో పడక గదికి పక్కనే వుంటున్నాయి.' భానవ్వు నవ్వింది. 'అవునబ్బాయి ఈ రోజుల్లో అన్నీ బెత్తెడు జాగాలోనే కదా! కోట్లు కోట్లు పోసి కొనుక్కుంటున్నారు. ముంబై.. మా పెద్దబ్బాయిగారింటికి వెళ్లాల్సి ఒకసారి..! అదేం వ్యవస్థా.. శుచి, శుభ్రం లేకుండా.. మైలలేదు.. మిడిలేదు.. వంటశాల నానుకుని కక్కసు....!'

'రోజులలా వున్నాయి అబ్బా.. మీ స్థలంలో ఒక పెద్ద కాలనీనే నిర్మించవచ్చు. వృద్ధంగా వదిలేసారు. అసలు పల్లెలక్కడ మిగిలున్నాయి చెప్పండి.'

ప్రపంచ ప్రాముఖ్యత

యర్రమిల్లి విజయలక్ష్మి

పట్టి విరిగి ఉన్నాయి. దారి చుట్టూ గట్టు పగుళ్లు తీసి పిచ్చిమొక్కలతో గలిజుగా ఉంది. వాస్తు దోషముందని చెప్పటం వల్ల ఆ పెద్దబావిని ఏనాడో పూడ్చేసారు. ఇప్పుడు ఒక పక్క కూలిపోయి వుంది. అక్కడించి ఒక వంద గజాలు నడిస్తే పశువుల కొట్టం వస్తుంది. కొట్టానికి ఈ పెరడుకి మధ్య విభజన గోడ వుంది. తలుపులకున్న గొళ్లెం వేసి వుంది. అడ్డబద్ధిలు ఊడి వేలాడుతున్నాయి. పూర్వం రాత్తుళ్లు పశువుల కొట్టం తలుపులు పాలేర్చు గొళ్లెం పెట్టి వుంచేవారు. దానికి కాస్త ఎడంలో అవతలివైపు సరిహద్దు గోడకి ఆనుకుని దంపుళ్ల కొట్టు వుంది. ధాన్యం వగైరాలు పనివాళ్లు అక్కడ దంచేవారు. అదీ మూతపడి వుంది. పశువుల కొట్టం కాస్త లోతున వుంది. తలుపు తీసుకుని నాలుగైదు బీడలు దిగి వెళ్లాల్సి. అది కూడా గుమ్మంలోనే ఏమీ లేదు. అటు ఇటు మేతకు గడ్డి మేటలున్నాయి. గడ్డివాములు వున్న ప్రాంతమంతా వరిగడ్డి వానకు నాని, ఎండకు ఎండి, కుళ్లి ఇంత లోతున పేరుకుని వుంది "జీవాల్లే లేవు. ఇక మేత ఆవసరమేమింది?" గుండెలో ఏదో కదలగా నిస్పృహగా నవ్వుకుంది భానవ్వు.

ఆవిడ వెనకాలే శిథిల వైభవాన్ని ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ వస్తున్నాడు భానవ్వు మనవడు శశిధర్, అతని మిత్రుడు. 'ఓ శశి..... ఎంత స్థలం వృథాగా వుంది!' అన్నాడు ఆశ్చర్యపోతూ మిత్రుడు. 'ఇప్పుడంటే నీకలా

జొన్నరాగి నంకటి పోసి తావినస్తా వుండేవారు. ఉలవలు, తెలకపిండి నంకటి నిలిపి వుంచేవారు. మూగ జీవాలు వాటిని ఆలగా తిని బానలలో నింపిన నీళ్లు నాలుకతో జుర్రుకునేవి తప తప శబ్దం చేస్తూ. భానవ్వు ఎంత వద్దనుకున్నా ఏదో బాధ మనసును తొలుస్తోంది. పాలేర్చు ఎద్దుల్ని, బిల్లిల్ని, గిత్తల్ని రకరకాల పేర్లతో రాముడనీ, కృష్ణుడనీ పిలుచుకునేవారు. పిలుపు వినపడగానే అవి మోరలుసాచి ప్రేమగా చూసేవి. విశాలమైన వెన్ను, మిలమిల మంచుకొండలా బలంగా వెరిసిపోయే శరీరాలు ఉలవలు, కొబ్బరిపిండి వంటి బలమైన తిండి వల్ల బలిష్ఠమైన కొవ్వుపట్టిన కాళ్లు వుండే వందెం గిత్తలూ వుండేవి. ఆ ప్రాంతంలో జరిగే ఎద్ద పండేలలో అవి పేరు పొందాయి. శశిధర్, అతని మిత్రుడి మూలంగా నిన్న మొన్నటి సంగతులన్నట్లు భానవ్వు మదిలో ఏవేవో గుర్తుకు వస్తున్నాయి. 'ఈ మార్గం ఎటు' పశువుల పాకలు దాటాక వచ్చిన

తిరిగి వస్తూ 'ఇదేమిటి?' చూరుకు వేలాడదీసి వున్న కాడి, గోడకు అన్ని వుంచిన తుప్పుపట్టి వున్న నాగలి కొయ్యలు, కొడవళ్లు, గొడ్డళ్లు, విరిగిన నాగలి కొయ్యలు, వ్యవసాయ పనిముట్లు ఒక్కటొక్కటిగా అన్నీ పరిచయం చేసింది. 'ఈ కాలపు పిల్లలకి అన్నీ చిత్రాలే! ఇవన్నీ వ్యవసాయానికి ఉపయోగించే వస్తువులబ్బాయి!' పిచ్చిపిచ్చిగా పెరిగిన ఉమ్మెత్త, జిల్లేడు చెట్లు, దుబ్బుగడ్డి పొదలు, పిచ్చికాకర దొండపాదులు..

'మరి పిల్లల పాలు, పెరుగు బయటి నుంచి వచ్చేవా?' అన్నాడబ్బాయి చుట్టూ చూస్తూ.

'బయటి నుంచా'

భానవ్వ నవ్వింది. రెండు గవిడి గేదెలు, ఆవులు వుండేవి. ఆ పాలు, పెరుగు తాగి పెరిగారంటో పిల్లలు. మా పిల్లలే కాదు

ఊళ్లో పాడి లేనివారి పిల్లలందరికీ సరఫరా అయ్యేవి. పొద్దున్నే పెద్దవ్యాన్లో పాలు పోసుకొని పాలేరు తలవాకిట్లో కూర్చునేవాడు. ఎండ పడేంత వరకూ వచ్చిన వాళ్లందరికీ పాలు పంచుతూనే వుండేవాడు. గౌరి, లక్ష్మి ముపూరాలతో మెత్తని గంగడోలుతో తెల్లని పూలకొండల్లా వుండేవి. ఇక లేగదూడల అందం చెప్పనే అక్కరలేదు. మా అమ్మకి గౌరి అంటే ఎంతో ఇష్టం. దానికీ అంతే. ఎన్ని పనులున్నా రోజూ ఉదయం, సాయంత్రం గొడ్డసావిట్లోకెళ్లి ప్రేమగా దగ్గరికి తీసుకుని ముద్దాడి రావల్సిందే! అమ్మ కనపడకపోతే రంకెలేసి నేలగిట్టలతో తోడిపోసి

గోలగోల చేసేది. పలుపులు తెంచుకోవాలని తెగ గుంజుకునేది. 'అలాంటిది' భానవ్వ ఉసూరుమని నిట్టూర్చింది. కళ్లలో గౌరి జ్ఞాపకం తడితడిగా కదిలింది. 'అలాంటిది.... మా నాన్నగారు పోయినప్పుడు మా అమ్మని మా మావయ్య తన దగ్గరికి తీసుకెళ్లాడు. గౌరి అమ్మకోసం బెంగ పెట్టుకుంది. దాణా, నీరు మానేసి ఇంతింత కళ్లతో అమ్మ వచ్చే గుమ్మం వంక చూస్తుండేది. రోజులు గడిచేకొద్దీ దాని బెంగ పెరిగిపోయింది. దాన్ని సముదాయంచాలని నాకు. అప్పుడు నేను చిన్నదాన్ని. మా అమ్మ చీర కట్టి వంపేవారు. అది మూగ జంతువు. మాట్లాడటం రాదు... కానీ దానికి మనసుంటుంది, గ్రహింపు వుంటుంది. దాన్ని మభ్యపెట్టటం ఎవరి వల్లవుతుంది. నన్ను జాలిగా చూస్తూ మూగగా కన్నీరు కార్చేది. గౌరి విషయం తెలిసి అమ్మ వెంటనే వచ్చేసింది. తన దుఃఖాన్ని మరచి గౌరిని రక్షించుకోవాలని తాపత్రయపడింది. పశువే కావచ్చు. మనిషిని మించిన... మనిషికి వల్ల కాని అమాయక ప్రేమతో మా అందర్ని ఆనందపరచిన గౌరి వెళ్లిపోయింది. అమ్మ గౌరిని బయటికి పంపటానికి ఇష్టపడలేదు. ఇక్కడే బిచ్చాల కొద్దీ ఉప్పు, పసుపు పోసి గౌరిని వుంచేసింది.' భానవ్వ కళ్లు తుడుచుకుని కర్రపుల్లతో అక్కడున్న గడ్డి గాదం తొలగించింది. సమాధి మీద 'గౌరి' అని చెక్కిన అక్షరాలు చేతో ప్రేమగా తడిమింది. సమాధి మీద సున్నం రాబోయింది. రాళ్లు కూడా ఊడిపోయాయి. 'పద బామ్మా లోపలికి వెడదాం' అన్నాడు బరువుగా శశిధర్ అక్కర్చించి. అంతకుపూర్వం కూడా ఈ దివాణంలోకి అనేకం వచ్చాయి. వెళ్లిపోయాయి. వచ్చింది పోక తప్పుడు కదా... ఆ గుర్తులు మాత్రం గుండెల్లో ఎప్పుటికీ నిలిచే వున్నాయి.

'ఏమిటి బామ్మా... పరిణామక్రమంలో... ఇవన్నీ తప్పుడు కదా... మీరింకా అవన్నీ ఆలోచిస్తున్నారా?' అన్నాడు శశిధర్ స్నేహితుడు ఓదార్పుగా. శశిధర్ బామ్మని చూసి 'అందుకే అన్నాడు ముసలోళ్లకి గతం తప్ప భవిష్యత్ వుండదని.... ఎప్పుడూ అప్పుడలా.. ఇప్పుడిలా కదా అన్నాడు నవ్వుతూ.

'గతం లేకుండా భవిష్యత్తెక్కుడుందిరా మనవడా! విత్తనం కళ్లితేనే కొత్త మొలక వచ్చేది.'

రాజుల దర్బారు హాలు భవంతి పడసాల తలుపులు తీయించింది భానవ్వ. వెంకటి వచ్చి బలమైన ఇసుప గడియలు తీస్తుంటే.... కిర్రుమని పెద్ద శబ్దం చేస్తూ ద్వారం తెరుచుకుంది. 'ఇదేదో కొలుపు కూటమిలా వుంది' అన్నాడు శశి మిత్రుడు. 'కాదు.... కాదు ఏదో ప్రదర్శనశాలలా వుంది అవ్వా....' ఆశ్చర్యపోతూ.

గోడలపై ఎత్తుగా మోకులకు తగిలించిన నిలువెత్త తైలవర్ణ చిత్రపటాలు మూడుతరాల వంశవృక్షాన్ని తెలియజేస్తున్నాయి. ఘనమైన ఆ వంశ

వైభవమంతా అక్కడ కనిపిస్తోంది. గది మధ్యలో పైనుంచి బలమైన గాలుసులతో వ్రేలాడుతున్న అందమైన షాండ్లీయర్లు, నాలుగు మూలల దంతపు సాలభంజికలు- ఒకవైపు గోడ పొడవునా మెత్తని ముఖమల్ పరుపుల దివానా- మధ్యలో అతిపెద్ద మహాగని తిరుగుడుబల్ల- పెద్దపెద్ద కుర్చీలు ముచ్చటైన నిలువెత్త బెల్లెయిం అద్దాలు- పాలరాతి విగ్రహాలు - చైనా బొమ్మలు.

‘ఏమీ ప్రశ్నలు వెయ్యకు... వేనావో మా బామ్మ బొమ్మకో కథ వినిపిస్తుంది’ మిత్రుడి కుతూహలం చూసి సరదాగా అన్నాడు శశి. అంతసేపు వెంకటి అక్కడే వుండి మెత్తటి ముఖమల్ బట్టతో అన్నింటిని నిగనిగ నీడలు తేలేటట్లు తుడుస్తున్నాడు.

‘ఇతనెవరు?’ ‘అడిగావా...’ భానవ్వు అందు కుంది ‘ఇతను వెంకట్... తాతముత్తాతల కాలం నుంచి ఈ భవంతిని నమ్ముకుని వున్నవాళ్లు, మీ పెదనాన్న, నాన్న, అత్త మహానగరంలో స్థిరపడి పోయాక వీడు, వీడి పెళ్లాం దుర్గే నాకు తోడు....’

‘ఎందుకు బామ్మా.... మీరిలా ఇక్కడ ఒంటరిగా బాధపడటం.... పనివాళ్లున్నారంటున్నారు.. అయితే పనివాళ్లు జీతం తీసుకుంటారు, సేవలందిస్తారు. అందులో బాధ్యత, అంకితభావం వుండవచ్చు. అయితే చనువు, ప్రేమ, ఆప్యాయత వుంటాయా? మనవాళ్లైతే...’

భానవ్వు నిర్లిప్తంగా నవ్వింది. ‘పుట్టి పెరిగిన ఊరు, నేల, ఈ గాలి, ఇక్కడి వాతావరణం, ఇక్కడి ప్రజలు, వారితో తరతరాలుగా పెనవేసుకున్న అనుబంధం.. ఈ భవంతి, దీనితో ముడిపడి వున్న అనుబంధం వీటిని వదిలేసి ఎక్కడెక్కడికో ఎగిరి పోయినవారికి ప్రేమంటే ఏమిటో అర్థమవుతుందా’ అంది.

‘మీరిలా అనుకోకూడదు. కాలంతోపాటు మనిషి ఎదగాలి. నిజమే మీరన్నది ఇక్కడ ఎంతో వుంది ఆనందించటానికి, ప్రేమించటానికి.... కానీ ఇప్పుడు అది సరిపోతుందా? కాలంతో మారక తప్పదు. ఎన్ని వున్నా యువతకు భవిష్యత్తు లేదు కదమ్మా ఇక్కడ! వాళ్లు జీవితంలో ఎదగాలంటే ప్రపంచంలోకి వెళ్లక తప్పదు!’ ఇటువంటి మాటలు ఇటీవలి కాలంలో ఎన్నో విన్నది భానవ్వు.

‘సరే మేం చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలన్నీ చూసి వస్తాం...’ వాళ్లిద్దరూ అక్కడ్నించి వెళ్లిపోయారు.

భానవ్వు అక్కడే పెద్ద వడక కుర్చీలో వాలిపోయింది. మనవడు శశి తనని చూడటానికి వచ్చిన ఆనందంతోపాటు ఏవేవో స్మృతులు ఆవిడ మదిలో చెలరేగాయి.

‘ఎవరికి కావాలమ్మా ఈ పొలాలు.. మడులు.. దండగమారి చాకిరీ.. కాడి, నాగలి మోసుకుంటూ ఎండనక వాననక 360 రోజులు లంగోటి బిగించి మడిగట్టు మీద ఎద్దుచాకిరీ చేస్తే మిగలేది ఏమిటి?!

తేలికగా సునాయాసంగా ఒళ్లు కదలకుండా కోట్లు ఆర్జించే మార్గాలెన్నో వున్నాయి. ఇక్కడే పడి వుండి బావిలో కప్పలా ఇదే గొప్ప ప్రపంచమను కుంటున్నాం. బయటపడితే తెలుస్తుంది మనమెక్కడ మునిగిపోతున్నామో. ఈ భవంతి మహాద్వారం దాటి కాస్త బయటికి వచ్చి చూడు. ఈ ఊరు వద్దు వాడా వద్దని జనం పట్టణాలకు ఎట్లా వలస వెడుతున్నారో. నేలను నమ్ముకున్న వారికేం మిగిలింది మట్టి తప్ప.’ పెద్దవాడు ఆనంద్ పోరాడి పెద్ద చదువులకని ప్రపంచంలోకి వెళ్లిపోయాడు. ఆయన గారికి కూడా వాడి వాదన సరేనిపించిందేమో అడ్డుకోలేదు. ఇక వాడు విశ్వమానవుడైపోయాడు.

‘నేను దూరదేశం వెడుతున్నాను. అమ్మకు ఆ వాతావరణం, ఆ గాలి పడదు. పెద్ద వయసు కదా. తరుచూ రావటం కూడా కష్టం నాకు. అమ్మని జాగ్రత్తగా నువ్వే చూసుకోవాలి.’ తమ్ముడు సుధాకరానికి అప్పచెప్పి వెళ్లాడు. అప్పట్లో సుధాకరం చిన్నవాడు. బాగా చదువుకున్నాడు. ఈ కాలపు జ్ఞానాన్ని సంపాదించాడు. త్వరలోనే అన్నలా ఎదిగిపోయాడు. అదే మాట.... ‘ఇప్పుడివన్నీ మనకెందుకూ పనికిరావు. ఈ పొలాలు, స్థలాలు నాకు వద్దే వద్దు.’ తను పనిచేస్తున్న అంతర్జాతీయ సాంకేతిక సంస్థలో పనిచేస్తున్న అమ్మాయిని పెళ్లి చేసుకున్నాడు. పిల్లల వివాహాలు ఈ ప్రాంగణంలోనే వైభవోపేతంగా జరగాలని ఆశపడింది భానవ్వు. మగపిల్లలిద్దరూ వారి వారి ఇష్టానికి తగిన పిల్లల్ని ఎంపికచేసుకున్నారు. వంశ ఘనతను చాటుకునే లగ్న పత్రికలు లేవు. ఆహ్వానాలు లేవు. కుటుంబ సభ్యులనందరినీ.... బంధు మిత్రాదులందరినీ కలుపుకుని ఆనందంగా పెళ్లి చేసుకోవాలన్న తలంపే లేదు. కేవలం వ్యక్తిగతమేననుకున్నారు. ‘మన కాలం కాదు. వదిలేయ్. వాళ్ల ఇష్టమే మన ఇష్టమని పెద్దరికం నిలబెట్టుకోవలసిన కాలమిది.’ తేలికగానే సముదాయించారు కానీ తొమ్మిది నెలలు కడుపులో మోసి, కనిపించిన తల్లి సంబంధమే లేదన్నట్లు సంతానం నడుచుకుంటుంటే ఎలా భరించగలదు? అందమైన బంగారు పత్రం మీద వధూవరులిద్దరి ఫోటోలు ముద్రించి ‘ఒక్కొంటివారిమయ్యాము. విందుకు రండి’ అని లోకుల్ని ఆహ్వానించినట్లే తనకూ చెప్పే మరింత బాధపడింది. నాలుగక్షంతలు వేసి... ఆశీర్వాదించే భాగ్యం లేదు కాని విందు భోజనానికి రమ్మని పిలుస్తాడు.. ఏమనుకుంటున్నాడు తల్లింటే. ‘ఏమనుకున్నా తప్పదు. కాలప్రభావం. ఇది నీదే కాదు, ఇంటింటి కథే. ఒకప్రాయం వరకే తల్లి తండ్రి పిల్లలు.. తరవాత ఎవరికి వారే..!’ అన్నల ఒరవడి లోనే కూతురా నడిచింది. ముంబైలోని ఐదు నక్షత్రాల హోటల్ మేనేజర్ ను అంతర్జాలంలో కోరి చేసుకుంది. ఆమె చిన్నాన్న సూచన మేరకు హోటల్ మేనేజ్మెంట్ చదివింది. ఇప్పుడు వాళ్లు విదేశాలలో శాఖలు

ఏర్పాటుచేసి భారతీయ సాంప్రదాయ వంటకాల రుచుల్ని అక్కడివారికి అందిస్తున్నారు. అక్కడ వున్నది మాత్రం ఎవరు? గనపోసుకుంటూ అవిశ్రాంతంగా పరుగులు తీసే, వండుకోవటానికి కూడా సమయం లేని మనవాళ్లే కదా. సేవాయుగం ప్రతీ పనికి సేవా కేంద్రాలే. కమ్మరి, కుమ్మరి, చాకలి, మంగలి.. అన్ని సేవలకూ గిరాకీ అక్కడ. వర్జాశ్రమ ధర్మాన్ని తెలియచేస్తూ పల్లెల్లో వుండే వాడలన్నీ ఖాళీ. వలస పక్షుల్లా ఎగిరిపోయారు. ఇప్పుడు ఇక్కడా చిన్న చిత్తకా ఏ పని కావల్సినా బొత్తం నొక్కి సేవాకేంద్రా న్నించి తెప్పించుకోవల్సిందే! 15-20 సంవత్సరాల కాలంలో ఉప్పెనలా ముంచుకొచ్చిన మార్పులు.. ‘ప్రపంచంలో ప్రతి ఒక్కరూ ఈ అభివృద్ధి ప్రణాళికలో పాలుపంచు కోక తప్పదు. కాలంచెల్లిన భావాలను వదిలి కొత్తదారి తొక్కాలి. ఈయన పెద్ద పారిశ్రామిక వేత్త. సాఫ్ట్వేర్ రంగాన్ని ప్రజలకు మరింత చేరువచేసే ప్రయత్నంలో వున్నారు. ఈ చుట్టుపక్కల పది గ్రామాలలో కనీసం 500 చ.కి.లో మీటర్ల స్థలాన్ని సేకరించి 30 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడితో ఇ.టి.సి.టి. ఏర్పాటు కోసం కొత్త ప్రణాళిక వేస్తున్నారు. ప్రపంచం నలుమూలల నుంచి ఎన్నో పెద్ద కంపెనీలు ఇక్కడికి చేరుకుంటాయి. ఇరవై లక్షలమందికి పైగా ఉద్యోగావ కాశాలు వారి, వారి అర్హతనుబట్టి లభిస్తాయి. మనవాళ్లెవరూ విదేశాలకు పోవలసిన పని వుండదు. అక్కడి మేధావులే ఇక్కడికి వస్తారు.

అమ్మా! మనిషి లాగానే ఈ కట్టడాలకీ కాలపరిమితి వుంటుంది. పేరు ఊరు లేకుండా కాలగర్భంలో కలిసిపోవటం నీకు సమృతమా? మన భవంతికి కూడా తగిన మరమ్మత్తులు చేయించి, పారిశ్రామిక వాడ ప్రధాన కార్యాలయంగా తీర్చిదిద్దుతారు. అంతేకాదు నీ పేరు, నాన్నగారి పేరు శాశ్వతంగా నిలిచిపోయేలా ‘కృష్ణారావు భానుమతీ దేవి పారిశ్రామిక వాడ’ అని నామకరణం చేస్తారు అమ్మా.. సమాజంలో నేడు దూరాలు... అంతరాలు తరిగిపోయాయి/ప్రతి మనిషీ తన స్థాయిలో ప్రపంచ పౌరుడే! ప్రపంచమంతా ఒకే ఒక కుగ్రామంగా మారిపోతున్న కాలంలో ప్రతి వ్యక్తి తన పరిమితులను దాటి ముందుకే సాగాలి! విశ్వమానవ శ్రేయస్సుకు తనవంతు సహకారాన్ని అందించాలి....’ ఆనంద్, సుధాకర్, అల్లుడుగారు ఇదే మళ్లీ మళ్లీ భానవ్వుకు బోధించారు. గొప్ప మార్పుకు అంకురార్పణ జరిగింది.

ఆ రోజు ఆ ప్రాంతమంతా గొప్ప పండుగ సంబరం నెలకొని వుంది. సందడి, సందడిగా వస్తున్న జనాలకు పచ్చ పచ్చని మావిడాకు తోరణాలు శుభ స్వాగతం పలుకుతున్నాయి. మంగళవాద్యఘోష ఆశీర్వాదాలు ఆలవిస్తున్నాయి. ఎందరో ప్రముఖుల మధ్య చిరునవ్వుతో భానవ్వు పారిశ్రామికవాడ ప్రారంభిస్తున్న రృశ్యం క్షణాలమీద ప్రపంచానికంతా చేరుకుంది.

జూలై 1న చైనా వార్తాపత్రిక 'గ్లోబల్ టైమ్స్'

ప్రచురించిన వ్యాసం చదివితే ఆ దేశం ఆలోచనా ధోరణి, వైఖరి అర్థమవుతాయి. గతంలో ఆ పత్రిక ప్రతినీటిగా భారత్ లో పని చేసిన యాన్ జిరోంగ్ రాసిన వ్యాసమిది. పత్రిక చైనా కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వానిది. భారతదేశంలో హిందూత్వ జాతీయ వాదుల నాయకత్వంలోని ప్రభుత్వం ప్రబలశక్తిగా అవతరిస్తూ, చైనా సైనికశక్తితో, ఆర్థికశక్తితో పోటీపడుతు ప్రపంచశక్తిగా అవతరించాలని కలలు కంటున్నదని ఆయన రాశాడు. ఇదేదో అంతర్జాతీయ నిబంధనలకు, మర్యాదలకు వ్యతిరేకమన్న రీతిలో చెప్పడమే వింత.

ఈ వ్యాసంలోని కొంత వ్యక్తీకరణకీ, భారతదేశంలో కొందరు వామపక్ష మేధావుల వ్యక్తీకరణకీ చాలా సాన్నిహిత్యం కనిపిస్తుంది. భారతదేశంలోని బహుళత్వాన్ని కూడా ఇప్పటి జాతీయ ప్రభుత్వం దెబ్బతీస్తున్నదనీ, సెక్యులర్ భావాలను చేరిపేస్తున్నదనీ వ్యాసకర్త ఆరోపించాడు. చైనా మీద భారత జాతీయవాదుల ప్రభుత్వం జరుపుతున్న వ్యతిరేక ప్రచారం దానిలో భాగమేనట. భారతీయ జనతా పార్టీ కూడా చైనా వ్యతిరేక నినాదాలు చేయస్తూ, కొన్ని ప్రత్యేక అంశాలపై దాడికి పాల్పడుతున్నదని ఆక్రోశించాడు. అంతర్జాతీయంగా కీలకశక్తిగా ఎదిగి రాజకీయ ప్రయోజనాలను సాధించుకోవాలని భారత్ ప్రయత్నిస్తున్నదని కూడా జోస్యం చెప్పాడు. చైనా వ్యతిరేక భావాలను నిర్మించి, 1962 పరాజయానికి చైనాకే పాఠం నేర్పాలని భారత్ కలలు గంటున్నది... అంటూ తన పైత్యాన్ని వెళ్లగక్కాడు. భారత్, అక్కడి మీడియా చైనాతో కంటే అమెరికాతో సంబంధాలకే మొగ్గు చూపుతున్నాయట. భారత్ అమెరికాతో కలసి ప్రపంచ శక్తిగా ఎదగాలని కోరుకుంటున్నదట. ఇట్లా కొన్ని విషయాలు రాశాడు. వ్యాసం చదివితే ఒక విషయం స్పష్టమవుతున్నది. భారత్ ఎప్పుడూ బలహీనంగా ఉండాలన్నదే చైనా ఆకాంక్ష. భారత్ కి ఇరుగు పొరుగు దేశాల ద్వారా సమస్యలు సృష్టిస్తూ సుస్థిరత లేకుండా చేయాలన్నదే ద్రాగన్ ఆశయంగా కనిపిస్తుంది. అది సాధ్యం కాకపోతే సైనిక వత్తిడి తేవాలి. దానితో రాయబారాలకు ఒప్పించాలని చైనా వ్యూహం. కానీ ఎదురు దెబ్బతిన్నది.

జూలై ఆరు నుంచి గల్వాన్ లోయ నుండి చైనా తన సైన్యాలను వెనక్కి మళ్లించడం, తాత్కాలిక నిర్మాణాలను తొలగించటం తెలిసిందే. జాతీయ భద్రతా సలహాదారు అజిత్ ధోవల్, చైనా విదేశాంగ మంత్రి వాంగ్ యీ మధ్య జరిగిన చర్చలలో సరిహద్దులలో శాంతియుత వాతావరణం, అందుకు అవసరమైన

వెనకడుగుగా వ్యూహమేనా?

చర్చల కోసం అనుకూలత ఉండాలని నిర్ణయించారు. దీని పరిణామమే సైన్యాల ఉపసంహరణ.

ఇటీవలి పలు పరిణామాలతో చైనా ఒంటరి అవుతున్న వాస్తవంతో పాటు కొన్ని ఇతర అంశాలను పరిశీలించడం ఇప్పుడు అవసరం. భారత్, చైనాల మధ్య 3,488 కిలోమీటర్ల మేర సరిహద్దు ఉన్నది. భారత దేశానికి చెందిన 38,000 చదరపు కిలోమీటర్ల భూభాగం చైనా ఆక్రమణలో ఉన్నది. చైనాకు చెందిన 90,000 చదరపు కిలోమీటర్లు భారత్ ఆక్రమణలో ఉన్నదని చైనా ఆరోపణ. కొద్ది సంవత్సరాల నుండి భారత్ తన సరిహద్దులలో సైనిక, రక్షణ అవసరాల కోసం మౌలిక వసతుల కల్పనలో శ్రద్ధ పెడుతున్నది. చైనాకు తీవ్ర అసహనం కలిగిస్తున్న విషయాలలో ఇదే మొదటిది. 370వ అధికరణం రద్దు గురించి పాకిస్తాన్ తో కలసి చైనా ఐక్యరాజ్య సమితి భద్రతాసమితి సమావేశాలలో నిరసన తెలియ జేసింది. ఇందుకు భారత్ తన అభ్యంతరం తెలిపింది. ఈ నేపథ్యంలో భారత్ ను కట్టిడి చేసే పని ఎక్కడో ఒక చోట ఆరంభం కావాలని చైనా ఆలోచించింది. దీని ఫలితమే గల్వాన్ లో యుద్ధ వాతావరణం.

పాకిస్తాన్ పట్ల కూడా భారత్ కొద్దికాలంగా కఠినంగా వ్యవహరించింది. ఇదంతా పాకిస్తాన్ ఆక్రమణలోని కశ్మీర్ ను స్వాధీనం చేసుకోవడానికేనన్న వార్తలు అప్పుడు వచ్చాయి. భారతదేశంలో స్వతంత్రం వచ్చిననాటి నుండి వామపక్ష భావజాలం ప్రబలంగా ఉండేది. ఆ సిద్ధాంతమే దేశాన్ని సరిగా నడిపిస్తుందని చాలామంది నమ్మకం. చైనా మీద ప్రచ్ఛన్న అభిమానం అందుకే. ఇలాంటి వాళ్లు నేటికీ మిగిలి ఉన్నారు. కానీ నేడు కేంద్రంలో శక్తిమంతమైన ప్రభుత్వం ఉన్నదన్న వాస్తవం వీరు గమనించడానికి ఇష్టపడరు.

ఆసియా దిగ్విజయ భారత్, చైనా పురాతన దేశాలు. నహజువైన సాంస్కృతిక, వాణిజ్య సంబంధాలు నెరపినవే. చైనా కమ్యూనిస్టు దేశంగా అవతరించినప్పటి నుండి భారత భూభాగాలను ఆక్రమించుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూనే ఉన్నది.

1962లో అకస్మిక యుద్ధం ప్రకటించి కొన్ని భూభాగాలు కబ్జా చేసింది. సరిహద్దులు చెరిపేసి భూభాగాలు ఆక్రమించుకోవడంలో చైనాది అందెవేసిన చెయ్యి. టీబెట్ ను ఆక్రమించుకున్న తర్వాత చైనా దృష్టి భారత్ లోని అరుణాచల్ ప్రదేశ్ మీద పడింది దానికోసం కర్మానికి కాలు దువ్వుతున్నది. చైనాను నిలువరించ గల శక్తి కేవలం భారత్ కే ఉంది. చరిత్రలో చైనాతో భారతదేశం జరిపిన యుద్ధంలో శైలేంద్ర అనే రాజు చైనా కోలుకోలేని దెబ్బకొట్టాడు. ఆ తరువాతి 1962 సంవత్సరంలో చైనా మళ్లీ మన దేశం జోలికి వచ్చింది. సరిహద్దుల్లో హడావిడి నిరంతర చర్య. జూన్ 15న చైనా భారత్ సైనికులపై దాడి చేసి ఎదురు దెబ్బతిన్నది. యుద్ధ వాతావరణం నిర్మాణం చేసింది. దానికి కారణం భారత్ అని బుకాయించటం మరొక కోణం. ఇప్పుడు చైనా పైన ఒత్తిడి పెరిగింది. బలప్రయోగం, బెదిరింపు ధోరణితో తూర్పు లద్దాఖ్ లో యథాతథ స్థితిని మార్చడానికి ప్రయత్నించడం సరికాదు. ఈ విషయాన్ని చైనా గుర్తించడమే ప్రస్తుత సైనిక ప్రతిష్టంభన తొలగింపునకు ఏకైక మార్గం. ద్వైపాక్షిక బంధంతో పురోగతి కోసం సరిహద్దుల్లో శాంతిని పరిరక్షించడం అవసరం. భారత బలగాల సాధారణ గస్తీకి అవరోధాలు సృష్టించడం ఆపాలి. భారత్-చైనా సరిహద్దుల్లో ఉద్రిక్త పరిస్థితుల నెలకొన్న వేళ ప్రధాని నరేంద్రమోదీ అకస్మికంగా లద్దాఖ్ లో పర్యటించారు. చైనాకు గట్టి సందేశం ఇవ్వడానికే ప్రధాని పర్యటించారన్నది సుస్పష్టం. ప్రధాని పర్యటన ద్వారా సైన్యానికి దేశం మొత్తం మద్దతుగా ఉందనే సంకేతాన్ని మోదీ ఇచ్చారని రక్షణ నిపుణులు అభిప్రాయపడ్డారు. ఇట్లా దేశం ఏ పరిస్థితులచైనా ఎదుర్కొనేందుకు సంసిద్ధం అవుతున్నది. ఇది గమనించే చైనా ప్రస్తుతం దురాక్రమణ ధోరణికి విరామం ప్రకటించి ఉండవచ్చు. కానీ ద్రాగన్ వెనుకడుగుగా వ్యూహమేమోనన్న అనుమానం చాలామందికే ఉంది.

సంఘానికి జీవితం

జీవితాంతం ఒక సంస్థకు అంకితమైన వారికి వ్యక్తిగత, సంస్థాగత జీవితాలంటూ వేరుగా ఉండవు. ఆ సంస్థ చరిత్ర, గమనమే వారి జీవితం. అలాంటి కోవకు చెందిన వారే సోమేపల్లి సోమయ్యగారు.

కమ్యూనిస్టు పార్టీ జవనత్వాలు అమాంతంగా పెరిగి పోయాయి. ఆ పార్టీ ప్రభావం కేవలం రాజకీయ రంగానికే పరిమితం కాలేదు. కవులు, రచయితలు, కళాకారులు ఎర్రజెండా ఎత్తుకొన్నారు. గ్రాంథిక భాషపై తిరుగుబాటు బావుటా ఎగురవేసిన గురజాడ అప్పారావు, గిడుగు రామ్మూర్తి వంటి వారు బోల్షివిక్ విప్లవం ముందుతరాల వారైనా, తమవారేనని కమ్యూనిస్టులు ప్రచారం చేశారు. వారి గ్రంథాలను పునర్ముద్రించటం, వారి చిత్రాలతో క్యాలండర్లు వంచడం వంటి ప్రచార కార్యక్రమాలతో, ఆ మహనీయులంతా కమ్యూనిస్టులనే భ్రమ కలిగించారు. శ్రీశ్రీ, ఆరుద్ర వంటి ప్రతిభావంతులైన కవులు, కమ్యూనిజం బాటపట్టారు. 'ప్రజానాట్యమండలి' పేరుతో కళాకారులు, 'అభ్యుదయ రచయితల సంఘం' పేరుతో సాహిత్యకారులు వేదికలు సమకూర్చారు. తెనాలికి చెందిన నాజర్ బుర్రకథ దళం కమ్యూనిస్టు పార్టీకి విశేష సేవలందించింది.

1943లోనే 'ఆర్.ఎస్.ఎస్. నిజ స్వరూపం' అనే చిన్న పుస్తకాన్ని చంద్ర రాజేశ్వరరావు రాశాడు. దాన్ని మైపాడు (నెల్లూరు జిల్లా) వంటి కుగ్రామంలోని గ్రంథాలయంలో నేనూ చూచాను.

అంతర్జాతీయ పరిణామాలు కూడా కమ్యూనిస్టులకు ఎనలేని ప్రాబల్యాన్ని సంతరించి పెట్టాయి. రెండవ ప్రపంచయుద్ధానంతరం ఎర్రజెండా ప్రతిష్ఠ నింగినంటింది. ఎర్రజెండాల సైనిక శక్తులు బెర్లిన్ ను ఆక్రమించడాన్ని చూపించే 'ఫాల్ ఆఫ్ బెర్లిన్' డాక్యుమెంటరీ చిత్రాన్ని సిపిఐ గ్రామగ్రామాన ప్రదర్శించింది. మన దేశం కమ్యూనిస్టు వ్యవస్థలోకి వెళ్లే రోజులు ఎంతో దూరంలో లేవనే భ్రాంతిని భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ కోస్తా జిల్లాల్లో కల్పించింది.

మరొకటి రాడికల్ హ్యూమనిజమ్. తెనాలి వారే ఆవుల గోపాలకృష్ణమూర్తి, త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి రాడికల్ హ్యూమనిజం పేరుతో, నాస్తికవాదం పేరుతో హిందూధర్మంపై విరుచుకుపడ్డారు.

ఎంత వ్యతిరేక పవనాలున్నప్పటికీ కోస్తాలోని జిల్లా కేంద్రాల్లో, ముఖ్య పట్టణాల్లో శాఖలు మొదలైనాయి. క్రమంగా సంఘానికి వచ్చే యువకుల సంఖ్య పెరిగింది. అలాంటి ముఖ్య కేంద్రాలలో తెనాలి ఒకటి.

సోమయ్య గారిది తెనాలి. పాత గుంటూరు జిల్లాలో ఒంగోలు సమీపంలోని చీమకుర్తి దగ్గరి పల్లామిల్లి వుట్టిన ఊరు. పేద కుటుంబం. సోమయ్య గారి చిన్న తనంలో వారి కుటుంబం బ్రతుకుదెరువు కోసం తెనాలి వచ్చి స్థిరపడింది. సోమయ్యగారికి 9 సంవత్సరాలున్నప్పుడే తండ్రి చనిపోయారు. తల్లి కట్టెల అడితి నడుపుకొంటూ కుమారుడిని చదివిస్తుండే వారు.

"సంఘంలో మీరు ఎలా చేరారని" నేను వారినే అడిగాను. ఆ సందర్భాన్ని వివరించడం అవసరమే. 1989 సెప్టెంబర్ లో ఇద్దరం ఒక రోజుంతా హైదరాబాదు శివార్లలోని ఒక టోటలో గడిపాం. వారు చాలా ప్రశాంతంగా ఉన్నారు. 1989 వారి జీవితంలో చాలా ముఖ్యమైన సంవత్సరం. 30 సంవత్సరాలపాటు ప్రాంత ప్రచారకర్తగా అవిభక్త ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సంఘ విస్తరణకు కృషిచేసి ప్రక్కకు తప్పుకుంటున్న తరుణమది. అప్పుడావిషయం నాకు తెలియదు.

మా ఇద్దరి మధ్య ఆత్మీయతకు మూలాధారం సిద్ధాంతమే కాబట్టి, సంభాషణంతా దాని చుట్టూ తిరిగింది. "మీ బాల్యం, స్కూలు, కాలేజీ రోజుల గురించి తెలిసిన కంభంపాటి నారాయణ అలాంటివారు లేరు. భావితరాలకు ఆ వివరాలు తెలియాలి. కొన్ని ప్రశ్నలడుగుతాను. జ్ఞాపకాల్లోకి వెళ్లండి!" అన్నాను. పైన ఉదహరించింది ఆ క్రమంలోనే వేసిన మొదటి ప్రశ్న.

వారం ఆలస్యమైతే...

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం రోజులు. తెనాలిలో కాల్పులు జరిగాయి. 9 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఉద్రిక్త వాతావరణం ఉండేది. సోమయ్యగారు ఫిఫ్త్ ఫారం (ఇప్పటి 10వ తరగతి)లో ఉన్నారు. రామానుజం అనే క్లాస్ మేట్ సంఘానికి తీసుకెళ్లాడు. సంఘంలో చేరడం ఒకవారం ఆలస్యమైతే కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరి ఉండేవాడిని అని చెప్పారు. తనకు మంచి మార్కులు వస్తుండేవనీ, ముఖ్యంగా గణితంలో క్లాసులో టాపర్ గా ఉండేవాడిననీ చెప్పారు.

గుంటూరులో ఇంటర్మీడియట్ చదువుతున్నప్పుడు, బ్రాడీపేటలో వారు వెళ్లిన శాఖకు నాడు వచ్చిన విద్యార్థుల్లో ఇద్దరు అవిభక్త ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్య

1940, 50 దశకాలు అటు ప్రపంచంలో, ఇటు భారతదేశ చరిత్రలో అత్యంత క్లిష్టమైనవి. ఒకవైపు రెండవ ప్రపంచయుద్ధం, మరొకవైపు క్విట్ ఇండియా నినాదంతో స్వాతంత్ర్య పోరాటం అంతిమ ఘట్టానికి చేరిన రోజులు. ఇస్లామిక్ వేర్పాటువాదం దేశమంతటా రక్తపాతాన్ని సృష్టిస్తున్న రోజులు కూడా. కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం ఉవ్వెత్తున్న లేచి మేధావివర్గాన్నీ, యువతనూ విశేషంగా ఆకర్షిస్తున్న కాలం. ఈ తరుణంలో ఆంధ్రలో రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక సంఘానికి బీజారోపణ జరిగింది. ఈ సేవధ్యానికి సోమయ్య గారితో పాటు నేనూ ప్రత్యక్ష సాక్షి.

ముందుగా నాటి కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాన్ని గురించి ప్రస్తావించాలి. అది 1935-45 దశకంలో కోస్తా జిల్లాల్లో గ్రామగ్రామానికి విస్తరించింది. ఎంతగా అంటే, ప్రార్థున్న వాకిళ్ల ముందు ముగ్గుల్లో సైతం సుత్తి - కొడవలి దర్శనమిచ్చేవి. బెజవాడను 'ఆంధ్రా మాస్కో' అనేవారు. రాజకీయాల్లోకి కులతత్వం ప్రవేశించింది. ఒక సామాజిక వర్గం పెద్ద అత్తున కమ్యూనిస్టు విషకొగిలిలోకి వెళ్లిపోయింది. దాంతో

0.. స్ఫూర్తి శాశ్వతం

ప్రాఫెసర్ యస్.వి.శేషగిరిరావు

మంత్రియైనారు. ఒకరు భవనం వెంకట్రామ్, మరొకరు యస్.టి.రామారావు. సుప్రసిద్ధ పాత్రికేయులు పొత్తూరి వెంకటేశ్వరరావు కూడా ఆ శాఖకు వస్తుండేవారట.

“తర్వాత కాలంలో వీరిని కలుసుకొన్న సందర్భాలున్నాయా?” అని అడిగాను. యస్.టి.ఆర్.ను మాత్రం ఒకసారి కలిశానని చెప్పారు. 1970వ దశకంలో సూర్యాపేట వాస్తవ్యులు, నల్లగొండ జిల్లా సంఘచాలక్ డాక్టర్ పుల్లయ్యగారు కొత్తగా నిర్మించిన హాస్పిటల్ ప్రారంభోత్సవానికి రామారావు వచ్చారని, ఆ ఒక్కసారి కలిశామని చెప్పారు. “దత్తాత్రేయ దండోపంత్ బందిష్టే” ఎలా ఉన్నారని రామారావు వాకలు చేశారని చెప్పారు. వారు చదువుకొనే రోజుల్లో గుంటూరులో బందిష్టే ప్రచారక్.

నెల్లూరు జిల్లాతో అనుబంధం

నంపుంపై నిషేధాన్ని జూలై 1949లో తొలగించిన తర్వాత, 1950 వేసవిలో అవిభక్త మద్రాసు రాష్ట్ర సంఘ శిక్షావర్గ నెల్లూరులో జరిగింది. ఆంధ్రలో జరిగిన మొదటి ఒటిసి అది. ఆ రోజుల్లో

ఒలుకుతుండేది.

దేశపాండే పర్యవేక్షణల సుంచి వేగంగా దుమికే జలపాతం లాంటి వారైతే, అదే ప్రవాహం మైదాన ప్రాంతంలో నిశ్శబ్దంగా సాగే నది లాంటివారు సోమయ్యగారు. ప్రతి నది గమనంలోను ఈ రెండు పార్శ్వాలంటాయి. దేశపాండేగారు హరిద్వార్ దగ్గరి గంగ అయితే, సోమయ్యగారు వారణాసి దగ్గరి గంగ లాంటివారు.

1952లో దేశపాండే గారు గుంటూరు జిల్లాకు వెళ్లగా, సోమయ్యగారు నెల్లూరు జిల్లా ప్రచారక్ అయినారు. క్రమంగా సోమయ్యగారు కార్యకర్తలను తీర్చిదిద్దే శైలితో ఫలితాలు కనిపించటం ప్రారంభమైంది. వారి సంపర్కంలోకి వచ్చిన యువకుల్లో భవిష్యత్తులో కార్యకర్తలుగా ఎదుగగలిగిన వారిని ముందుగానే గుర్తించి, స్నేహ మాధుర్యంతో వారిపై చెరగని ముద్రవేశారు. అవిభక్త ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సంఘవ్యాప్తికి నెల్లూరు జిల్లా నుంచి వెళ్లిన వారి కృషి గణనీయంగా ఉందంటే కారణం సోమయ్యగారు.

నెల్లూరు శాఖకు చెందిన ‘శిశుగణ’ స్వయంసేవకులు చందాల కోసం ట్రంకు రోడ్డు మీద క్రమశిక్షణతో పాటలు పాడుతూ నడుస్తున్నప్పుడు ఎందరి కళ్ళో చెమర్తాయి. అంత శ్రమించి స్వయంసేవకులు చిత్తూరు జిల్లాకు జయ్యం పంపడానికి సిద్ధం చేస్తే, నెల్లూరు తాసిల్దార్ అన్నదాత మార్కండేయులు పర్లిట్ ఇవ్వకుండా జాప్యం చేశాడు. ప్రజలు ప్రాణాలు నిలబెట్టడానికి ఆర్.ఎస్.ఎస్. పూనుకుంటే అది కూడా జరగనియ్యకుండా అధికార యంత్రాంగం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని మెప్పించడానికి చేసిన అమానవీయ చర్య అది. సోమయ్యగారికి ఆగ్రహం వచ్చింది. తాలూకాఫీసుకు వెళ్లి మార్కండేయులను దులిపేశారు. అదే రోజు పర్లిట్ వచ్చింది.

యస్.యం.దేశపాండే నెల్లూరు జిల్లా ప్రచారక్. వారొక ఫైర్ బ్రాండ్. మూర్తిభవించిన చైతన్యం. 16 ఏండ్ల వయసులో యస్.యస్.ఎల్.ఎస్. తర్వాత, నేరుగా నాగపూర్ నుంచి 1946లో ప్రచారక్ గా నెల్లూరికి వచ్చారు. వి.ఆర్.కాలేజీలో ఇంటర్మీడియేట్ లో చేరారు. చిన్న చదువైనా ఇంగ్లీషులో అనర్గళంగా ఉపన్యసించేవారు. వారి ఇంగ్లీషు వాగ్దాటికి లెక్కరల్లు సైతం ఆశ్చర్యపోయేవారు. నెల్లూరు జిల్లాలో సంఘానికి బలమైన పునాదులు పడ్డాయంటే కారణం వారే. ఒటిసి వి.ఆర్. కాలేజీలో జరిగింది. గురూజీ మూడురోజులున్నారు.

ఆ ఒటిసిలో సోమయ్యగారు శిక్షక్. ఒటిసి తర్వాత నెల్లూరు నగర ప్రచారక్ గా ఉండిపోయారు. అప్పుడు వారి వయసు 22-23. నాకు 14 ఏండ్లు. అప్పటి నుంచి 1995లో వారు తుదిశ్వాస విడిచేవరకు మా అనుబంధం కొనసాగింది. నన్ను ఆప్యాయంగా “శేషూ!” అని పిలిచేవారు. ఆ పిలుపులో అమృతధార

వ్యక్తిగత సంభాషణల్లో, పలకరింపుల్లో సౌమ్యత, సహజత్వం ఒలుకుతుండేది. తద్వారా వారిపై ఎనలేని గౌరవం ఏర్పడేది. ఇండ్లకు వచ్చినప్పుడు వారు వ్యవహరించే తీరు, పాటించే మర్యాద, కుటుంబాల్లో వారికి అభిమానాన్ని నంతరించి పెట్టాయి. సోమయ్యగారు హైదరాబాదులో మా ఇంటికి వచ్చినప్పుడల్లా పండగ వాతావరణం ఉండేది.

రాయలసీమలో భీకర క్షామం

1951లో రాయలసీమ, నెల్లూరు జిల్లా మెట్ట ప్రాంతాలైన ఉదయగిరి రాపూరులలో భీకర క్షామం ఏర్పడింది. బావులు, చెరువులు ఎండిపోయాయి. ఎండకి రాలిపోతున్న పక్షుల చిత్రాలను దినపత్రికల్లో చూడటం నాకీనాటికీ జ్ఞాపకం. ఆ ప్రాంతంలో ఆర్.ఎస్.ఎస్. సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టింది. నెల్లూరు జిల్లా డెల్టా ప్రాంతంలోని స్వయంసేవకులు సోమయ్యగారి నేతృత్వంలో చిత్తూరు జిల్లాలో, నెల్లూరు మెట్ట ప్రాంతాలలో గంజి కేంద్రాలు నిర్వహించారు.

ఆ కేంద్రాలను నిర్వహించిన స్వయంసేవకులు మామూలు భోజనం ఏర్పాటు చేసుకునే వీలున్నా గంజితోనే సరిపెట్టుకునేవారు. వారి నిష్ఠ అలాంటిది.

గంజి కేంద్రాలకు పంపేందుకు డెల్టా ప్రాంతంలో స్వయంసేవకులు బియ్యం, వడ్లూ సేకరించేవారు. నెల్లూరు శాఖకు చెందిన ‘శిశుగణ’ స్వయంసేవకులు చందాల కోసం ట్రంకు రోడ్డు మీద క్రమశిక్షణతో పాటలు పాడుతూ నడుస్తున్నప్పుడు ఎందరి కళ్ళో చెమర్తాయి. అంత శ్రమించి స్వయంసేవకులు చిత్తూరు జిల్లాకు బియ్యం పంపడానికి సిద్ధం చేస్తే, నెల్లూరు తాసిల్దార్ అన్నదాత మార్కండేయులు పర్లిట్ ఇవ్వకుండా జాప్యం చేశాడు. ప్రజలు ప్రాణాలు నిలబెట్టడానికి ఆర్.ఎస్.ఎస్. పూనుకుంటే అది కూడా జరగనియ్యకుండా అధికార యంత్రాంగం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని మెప్పించడానికి చేసిన అమానవీయ చర్య అది. సోమయ్యగారికి ఆగ్రహం వచ్చింది. తాలూకాఫీసుకు వెళ్లి మార్కండేయులను దులిపేశారు. అదే రోజు పర్లిట్ వచ్చింది.

ఆ రోజుల్లో ప్రచారక్ ల కేవలం 30 రూపాయలతో నెలంతా సర్దుకోవలసి ఉండేది. ఉత్తరాలు కార్డుల మీదనే రాసేవారు. పోస్టల్ ఖర్చుల కోసం సోమయ్యగారు అప్పుడప్పుడూ రాత్రిపూట భోజనం మానెయ్యడం నాకు బాగా గుర్తుంది. నగర ప్రచారక్ గా కాలినడకనే తిరుగుతుండేవారు. జిల్లా ప్రచారక్ అయిన తర్వాత వారి దగ్గర ఒక సైకిలుండేది.

కోవూరు తాలుకా కమ్యూనిస్టుల కంచుకోట. సిఐఐ నాయకుడు పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య స్వగ్రామం కోవూరికి దగ్గరే. ముఖ్యంగా చేనేత వర్గం కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంలో చేరిపోయింది. అయినప్పటికీ, కోవూరు పట్టణశాఖ (పెన్నా నది ఉత్తరం) చాలా పటిష్టంగా ఉండేది. మెరికల్లాంటి స్వయంసేవకులు ఉండేవారు. వారంతా జీవితంలో ఉన్నత స్థానాలలోకి వెళ్లారు. ఆ శాఖ ముఖ్యశిక్షక్ గా రమణయ్య అనే ఫైర్ బ్రాండ్ కార్యకర్త ఉండేవారు. అతను టైఫాయిడ్ తో చనిపోయాడు. అంత్యక్రియలకు నెల్లూరు నుంచి చాలా మంది స్వయంసేవకులు సైకిళ్ళమీద కోవూరు వెళ్లారు. అన్నీ పూర్తయ్యేసరికి రాత్రి 10 దాటింది. నాకు సైకిలు లేదు. నా అవస్థ చూచి సోమయ్యగారే నన్ను తన సైకిల్ మీద తానే తొక్కుతూ నెల్లూరు దాకా తీసు

అవనిగడ్డలో ఆంధ్రప్రదేశ్ తుపాను బాధితుల సహాయ సమితి కార్యదర్శి ఆర్. నాగరాజ్ను సోమయ్య గారు ప్రముఖ సర్వోదయ నాయకులు గోపరాజు లవణం గారికి పరిచయం చేస్తున్నప్పటి ఛాటో. పక్కన జి. పుల్లారెడ్డి, హేమలత లవణం, బందారు దత్తాత్రేయ, జిఎస్కె ఆచార్య, వేదాంతం సంగమేశ్వరశాస్త్రి, డా॥ పద్మి విజయసారథి.

కొచ్చారు. ఆ సంఘటన నేనెన్నడూ మరచిపోలేదు.

1952 సాధారణ ఎన్నికలు

1952 సాధారణ ఎన్నికల్లో భారతీయ జనసంఘం ఆంధ్ర జిల్లాల్లో పోటీ చేయలేదు. కొందరు స్వతంత్ర అభ్యర్థులకు మద్దతు ఇచ్చింది. నెల్లూరు పార్లమెంటుకు బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిని, నెల్లూరు టౌన్ అసెంబ్లీ స్థానానికి పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డిని సమర్ధించింది. సోమయ్యగారి నేతృత్వంలో స్వయం సేవకులు ప్రచారంలో పాల్గొన్నారు. అసెంబ్లీ స్థానంలో బల పరిచిన అభ్యర్థి ఓడిపోయినా, బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి లోక్సభకు గెలిచారు. జాతీయ శక్తులు ఆంధ్రలో తొలి విజయాన్ని నమోదు చేసింది నెల్లూరులోనే. లోక్సభలో డాక్టర్ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ ఏర్పరచిన నేషనల్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్కు బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి ఉపనాయకుడుగా వ్యవహరించారు.

1955 మధ్యంతర ఎన్నికలు

1953లో ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడింది. 1952లో మద్రాసు శాసనసభకు జరిగిన సాధారణ ఎన్నికల్లో ఆంధ్ర జిల్లాల్లో కాంగ్రెసుకు మెజారిటీ రాలేదు. కమ్యూనిస్టులు గణనీయంగా గెలిచారు. 1953లో, గౌతు లచ్చన్న కృషికార్లోక్ పార్టీ మద్దతుతో టంగుటూరు ప్రకాశం ముఖ్యమంత్రిగా కర్నూలులో మొదటి ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొలువుదీరింది. ఏడాది తిరగకముందే లచ్చన్న మద్దతు ఉపసంహరించి ఆ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టాడు. 1955లో మధ్యంతర ఎన్నికలు అవసరమైనాయి. రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత జరిగిన తొలి మధ్యంతర ఎన్నికలవి.

కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టుల మధ్య నువ్వా-నేనా అన్నట్లుగా పోటీ నడిచింది. భారతీయ జనసంఘం తొలిసారి ఆంధ్రలో ఎన్నికల బరిలో దిగింది. అయిదువోట్ల అభ్యర్థులను నిలబెట్టింది. వాటిలో నెల్లూరు ఒకటి. అభ్యర్థి హిందూమహాసభ మాజీ నాయకుడు, వ్యాపారవేత్త పైదా సుబ్బరామయ్య.

ప్రచారానికి నీలం సంజీవరెడ్డి నెల్లూరు వచ్చి బహిరంగ సభలో “మహాత్మా గాంధీని చంపి, ఆ చితిలో నుంచి ఈ దీపాన్ని వెలిగించారని” విషం కక్కాడు. జనసంఘం ఎన్నికల గుర్తు ‘దీపం’. ఈ ఎన్నికలలోనే మొదటిసారి పండిట్ దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయ, దత్తోపంత్ రేంగ్డే నెల్లూరు వచ్చారు. ఎన్నికల ప్రచారం పూర్తిగా సోమయ్యగారి నేతృత్వంలో నడిచింది. ప్రచారకులతో సహా నెల్లూరు పిలిపించారు. పకడ్బందీ వ్యూహం అమలైంది. గెలవకపోయినా జనసంఘం గణనీయంగా ఓట్లు వచ్చాయి. కమ్యూనిస్టులను అధికారంలోకి రానియ్యకూడదనే ఉద్దేశంతో ఓటర్లు కాంగ్రెసు వైపు మొగ్గుచూపారు.

వాడరేవు సమావేశాలు

1954లో సంఘ వ్యవస్థలో తెలంగాణ జిల్లాలు, ఆంధ్ర కలిపి ఒకే ప్రాంతమైంది. అంతకుముందు హైదరాబాదు రాష్ట్రం కర్ణాటకతో కలిసి ఉండేది. 1954లో బందరులో అవిభక్త ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి ఒటిసి జరిగింది. ఈ మార్పుల కారణంగా ఆంధ్ర నుంచి ప్రచారకులను తెలంగాణకు పంపడం ప్రారంభమైంది. నెల్లూరు నుంచి కొచ్చి కృష్ణమూర్తి

ప్రచారానికి నీలం సంజీవరెడ్డి నెల్లూరు వచ్చి బహిరంగ సభలో “మహాత్మా గాంధీని చంపి, ఆ చితిలో నుంచి ఈ దీపాన్ని వెలిగించారని” విషం కక్కాడు. జనసంఘం ఎన్నికల గుర్తు ‘దీపం’. ఈ ఎన్నికలలోనే మొదటిసారి పండిట్ దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయ, దత్తోపంత్ రేంగ్డే నెల్లూరు వచ్చారు. ఎన్నికల ప్రచారం పూర్తిగా సోమయ్యగారి నేతృత్వంలో నడిచింది. ప్రచారకులతో సహా నెల్లూరు పిలిపించారు. పకడ్బందీ వ్యూహం అమలైంది. గెలవకపోయినా జనసంఘం గణనీయంగా ఓట్లు వచ్చాయి. కమ్యూనిస్టులను అధికారంలోకి రానియ్యకూడదనే ఉద్దేశంతో ఓటర్లు కాంగ్రెసు వైపు మొగ్గు చూపారు.

వరంగల్లో ప్రచారక్ గా వెళ్లారు. కొచ్చి కృష్ణమూర్తి నా క్లాసుమేట్. దేశ్పాండేగారికి ఖమ్మం జిల్లా కూడా అప్పగించారు. ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాలు కమ్యూనిస్టుల కంచుకోటలు. ఖమ్మం శాఖపై కమ్యూనిస్టులు దాడిచేశారు. దేశ్పాండే గారికి కూడా దెబ్బలు తగిలాయి.

1957లో సోమయ్యగారి క్షేత్రాన్ని విస్తరించారు. నెల్లూరుతో పాటు గుంటూరు కూడా అప్పగించారు.

అవిభక్త ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్.ఎస్.ఎస్. చరిత్రలో 1958 అక్టోబరులో చీరాల దగ్గరి వాడరేవులో జరిగిన రాష్ట్రస్థాయి సమావేశాలు ఎంతో ప్రాధాన్యత కలిగినవి. 10 రోజులపాటు జరిగాయి. 100-120 మంది పాల్గొని ఉంటారు. సర్కార్యవాహ (జనరల్ సెక్రటరీ) ఏకనాథ్ రానడే 10 రోజులు ఉండి మార్గదర్శనం చేశారు. కాకినాడ కార్యవాహగా నేను కూడా పాల్గొన్నాను. ఎవరెవరు ఏమి మాట్లాడారో మినిట్స్ తయారు చేసేపని నాకప్పగించారు.

1959 వేసవిలో బందరులో జరిగిన ఒటిసి నిర్వహణను సోమయ్యగారే పర్యవేక్షించారు. ఆ ఒటిసిలో నేను బొద్దిక్ విభాగ్లో ప్రబంధక్ గా ఉన్నాను. 1959 సెప్టెంబర్లో హైదరాబాద్లో జరిగిన రాష్ట్ర స్థాయి సమావేశాల్లో సోమయ్యగారిని ప్రాంత ప్రచారక్ గా ప్రకటించారు. ఆ తర్వాత జాగృతి సంపాదక విభాగంలో పనిచేసేందుకు నేను విజయవాడలోనే ఉండిపోయాను.

సోమయ్యగారికి ప్రాంత ప్రచారక్ బాధ్యత అప్పగించడం వెనుక వారి ప్రజ్ఞాపాటవాలు, సామర్థ్యం ప్రధాన కారణం. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అయితే ఇక్కడ మరొక కోణాన్ని గుర్తించాలి. ఆర్.ఎస్.ఎస్.లో ఒకవర్గానిదే ఆధిపత్యమని ఒక అవవాదు ఉంది. ఆ అవవాదును

తొలగించడం మంచిదని కేంద్ర నాయకత్వం భావించి ఉండవచ్చు.

గోదావరిలో లాంచీ ప్రయాణం

సోమయ్యగారు నేనూ కలిసి రోజంతా గడిపిన సందర్భాల్లో రెండవది ముందే ప్రస్తావించాను. అది వారు ప్రాంత ప్రచారక బాధ్యత నుంచి తప్పుకొంటున్న సంవత్సరం - 1989. మొదట సందర్భం సరిగ్గా 30 ఏండ్ల ముందు. వారు ప్రాంత ప్రచారకగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన సంవత్సరం - 1959. ఇలా కాకతాళీయంగానే జరిగింది. అప్పుడు నేను కాకినాడలో లెక్చరర్గా ఉన్నాను. పాపి కొండల మధ్య గోదావరి ఎంతో రమణీయంగా ఉంటుందని, ఆ దృశ్యం చూడాలనే కోరిక నాకు హైస్కూలు రోజులనుంచి ఉండేది. సోమయ్యగారిని కూడా పురమాయించాను. 1959 మార్చిలో రైల్వేలో ఇద్దరం భద్రాచలం చేరుకున్నాం. సాయంకాలమైంది. భద్రాద్రి దేవాలయం సత్రంలో ఆ రాత్రి గడిపాం. మరుసటి రోజు ఉదయం గుడికి వెళ్లి దర్శనం చేసుకొన్నాం. వారు ఎక్కువగా గుళ్లకు వెళ్లేవారుకాదు. పూజ్య గురూజీ కూడా అంతే. మార్చి నెలయినా ఆ రోజుల్లో గోదావరిలో ప్రవాహం ఎక్కువగా ఉండేది. ఎగువన ప్రాజెక్టులేవీ అప్పటికి నిర్మాణం కాలేదు. ఉదయం 11 గంటలకు లాంచీలో బయలుదేరాం. సాయం కాలానికి రాజమండ్రి చేరగలమనుకొన్నాం. కాని పోలవరం చేరేసరికి బాగా చీకటిపడింది. లాంచీ ఆపేశారు. ఆ రాత్రి గోదావరి ఇసుక దిబ్బలమీద పడుకున్నాం. అదొక మధురానుభూతి. ఈ రెండు రోజుల్లోను ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడుకొంటూ వచ్చాం. నేను పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ పూర్తిచేసిన మొదటి సంవత్సరం అది. మాథమాటిక్స్లో రిసెర్చి చెయ్యాలనే కోరిక నాకు బలంగా ఉండేది. జీవితం యాంత్రికంగా గడపాలని లేదు. జర్నలిజం వైపు వెళ్ళితే ఎలా ఉంటుందని కూడా ఉండేది. ఈ మానసిక సంఘర్షణను వారి ముందు ప్రస్తావించాను. “మనం జీవితం ఎలా గడపాలో సంఘం చెప్పింది కదా! నీలో ఈ సంఘర్షణ ఎందుకు వచ్చింది?” అంటూ

“జీవితంలో ఏదో పెద్దగా సాధించాలనుకోవడం అహంకారమౌతుంది” అన్నారు. నాకా వ్యాఖ్య నచ్చలేదు. మౌనంగా ఉండిపోయాను. ఇద్దరిదీ చిన్న వయసే. ఏది అహంకారమో కాదో నిర్ణయించే వయసులు కావు.

ఇద్దరం కలిసి ప్రయాణం చేసిన ఒకటి రెండు సందర్భాలు ప్రస్తావిస్తాను. నేను విజయవాడ నుంచి హైదరాబాదుకు వస్తున్నాను. పగటి పూట ప్రయాణం. రైలు పేరు జ్ఞాపకం లేదు. అదే బోగీలో ఖమ్మంలో సోమయ్యగారు ఎక్కారు. ఖమ్మం స్టేషన్ నుంచి రైలు బయలుదేరగానే వారు జేబు తడుముకొని “అరె, టికెట్ ఇవ్వడం మర్చిపోయాను” అన్నారు. అది స్లీపర్ కోచ్. రైలు స్టేషన్కు వారి వెంబడి వచ్చిన స్థానిక ప్రచారక టికెట్ ఇవ్వడం మర్చిపోయాడు. అది ఎన్టీటిలు సెల్ ఫోన్లు లేని రోజులు. “టికెట్ ఇతో మాట్లాడతాను. అవసరమైతే పెనాల్టీ కడతాను లెండి” అని చెప్పి ప్రక్కబోగీలో ఉన్న టిటిఇ దగ్గరకు వెళ్లి జరిగిన పొరపాటును గురించి, వారిని గురించి చెప్పాను. పెనాల్టీ కట్టమంటే కడుతానన్నాను. అందుకు ఆ టిటిఇ ఇచ్చిన సమాధానం ఒకవైపు ఆశ్చర్యాన్ని, మరొకవైపు ఆనందాన్ని కలిగించాయి. “ఏం సార్, నీతి నిజాయితీకి అర్. ఎస్.ఎస్. మారుపేరు. అర్.ఎస్.ఎస్. వారు అబద్ధం చెబుతారా? మీరెళ్ళి కూర్చోండి. నేను వస్తాను” అన్నాడు. కాసేపటికి మా దగ్గరకు వచ్చి సోమయ్యగారికి నమస్కారం పెట్టాడు. తనను పరిచయం చేసుకొన్నాడు. “నేనూ కొన్నాళ్లు శాఖకు వచ్చానని” చెప్పాడు. వారిస్తున్నా వినకుండా స్వాక్ష్, కాఫీ తెప్పించాడు. సికిందరాబాదు చేరిన తర్వాత, వెంట ఉండి, వారి బ్రీఫ్ కేసు తానే మోస్తూ, ‘ఎక్సిట్’ ద్వారంవరకు వచ్చి సాగనంపారు. సమాజంలో సర్వేసర్వత్రా అంతటి అభిమానాన్ని, గౌరవాన్ని, విశ్వాసాన్ని నిర్మించుకోడానికి ఎంత తపస్సు చేసి ఉండాలి?

1973 జూన్ 6న పూజ్య గురూజీ తుదిశ్వాస విడిచారు. సర్కార్యవాహ బాలాసాహెబ్ దేవరస్ అప్పుడు హైదరాబాదులో ఉన్నారు. 7వ తేదీ

డాక్టర్ శతజయంతి ఉత్సవాల్లో సోమయ్యగారు (ఎడమ నుంచి మొదటి వ్యక్తి)

ఉదయం 7గంటలకు ఫ్లైట్లో వారు, సోమయ్యగారు నాగపూర్ వెళ్లారు. వారితోపాటు ఏడేనిమిది మంది స్వయంసేవకులు కూడా వెళ్లారు. నేనూ వెళ్లాను. విమానాశ్రయంలో, విమానంలో ఎవ్వరు ఏమి మాట్లాడుకోలేదు. అందరి గుండెలు బరువెక్కి పోయాయి. మహాద్రష్ట అస్తమించారు. అందరం కలిసి హెడ్వార్ భవన్కు వెళ్లాం. పూజ్యగురూజీ పార్థివ దేహం చూచేసరికి అందరి కండ్లు చెమ్మగిల్లాయి. నమాజాన్ని తట్టిలేపిన ఒక చైతన్యమూర్తి అచేతనంగా ఉన్నాడు. భారత చరిత్రలో సువర్ణాధ్యాయానికి తెరలేపిన మహానేత ఇక లేడనే వాస్తవాన్ని స్వయంసేవకులు జీర్ణించుకోలేని క్షణాలవి.

సోమయ్యగారు ప్రాంత ప్రచారకగా బాధ్యతలు చేపట్టిన తొలి సంవత్సరంలో ఒక రకమైన సవాళ్లను ఎదుర్కొనవలసి వస్తే, తర్వాతి సంవత్సరాలలో మరొక రకమైన సమస్యలు ఎదురైనాయి.

1959లో మొట్టమొదటగా వారికి ఎదురైన సమస్య సంఘ ఆర్థిక పరిస్థితి. ఏమీ బాగాలేదు. దయనీయంగా ఉండేది. సంస్థను నడుపుకోడానికి కనీసపు ఆర్థిక వనరులు కూడా లేవు. గురుదక్షిణ ఎంతమాత్రం సరిపోయేది కాదు. అప్పులు చెయ్యవలసి వచ్చేది. వారు ముందుగా చిన్న చిన్న “చేబదుళ్ల”ను తీర్చి వేయదలచుకొన్నారు. మద్రాసు వెళ్లారు. కావలి స్వయంసేవక రామరాఘవరెడ్డి మద్రాసులో స్థిరపడ్డాడు. ఆయనది మైకా గనులున్న ఒక సంపన్న కుటుంబం. అతని వద్ద రూ. 10,000 అప్పుగా తీసుకొని, చిన్న చిన్న బాకీలు తీర్చేశారు. కొన్నాళ్ల తర్వాత రామరాఘవరెడ్డి అప్పుకూడా తీర్చేశారు. రాష్ట్రశాఖ ఆర్థిక పరిస్థితిని చక్కదిద్ది, గాడినపెట్టడం వారు ఎదుర్కొన్న మొదటి సవాలు.

ప్రాంతప్రచారకగా సోమయ్యగారి ముందుకొచ్చిన మరొక సమస్య తెలంగాణలో సంఘ విస్తరణ. పోలీసు చర్య తర్వాత పాత హైదరాబాదు సంస్థానంలో శాఖలు ప్రారంభమైనాయి. కోస్తా జిల్లాలనుంచి చాలామంది ప్రచారకులను వారు తెలంగాణకు జిల్లా ప్రచారకులుగా పంపారు. మెదక్కు భాన్సింగ్, మహబూబ్ నగర్కు పి.సి. రమణయ్య, నల్లగొండకు

ప్రాంతప్రచారకగా సోమయ్యగారి ముందుకొచ్చిన మరొక సమస్య తెలంగాణలో సంఘ విస్తరణ. పోలీసు చర్య తర్వాత పాత హైదరాబాదు సంస్థానంలో శాఖలు ప్రారంభమైనాయి. కోస్తా జిల్లాలనుంచి చాలామంది ప్రచారకులను వారు తెలంగాణకు జిల్లా ప్రచారకులుగా పంపారు. మెదక్కు భాన్సింగ్, మహబూబ్ నగర్కు పి.సి. రమణయ్య, నల్లగొండకు మొదట నందిగాం రామ్మూర్తి, తర్వాత ఇ.సి. రామ్మూర్తి ఆవిధంగా పంపించిన వారిలో కొందరు. ప్రచారకులు కాని కొందరు కార్యకర్తలను కూడా తెలంగాణకు వెళ్లి సిబిల్ కావలసిందిగా ప్రోత్సహించారు. నేను పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ చెయ్యడానికి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో చేరడానికి వారి ప్రోత్సాహమే కారణం.

మొదట నందిగాం రామూర్తి, తర్వాత ఇ.సి. రామూర్తి ఆవిధంగా పంపించిన వారిలో కొందరు. ప్రచారకులు కాని కొందరు కార్యకర్తలను కూడా తెలంగాణాకు వెళ్లి సిటిల్ కావలసిందిగా ప్రోత్సహించారు. నేను పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ చెయ్యడానికి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో చేరడానికి వారి ప్రోత్సాహమే కారణం.

ముఖ్యంగా ఖమ్మం, నల్లగొండ జిల్లాలు కమ్యూనిస్టుల కంచుకోటలుగా ఉండేవి. శాఖలు ప్రారంభించడం ఎంతో కష్టంగా ఉండేది. కమ్యూనిస్టు గుండాలు స్వయంసేవకులపై భౌతిక దాడులు జరిపేవారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చూసిచూడనట్లు వ్యవహరించేది. అలాంటి భౌతిక దాడి సోమయ్య గారిపై కూడా జరిగింది. నల్లగొండ జిల్లా తిరుమల గిరిలో శాఖ ప్రారంభమైంది. స్వయంసేవకుల సంఖ్య వృద్ధి చెందింది. 1963లో తొండగ్రామంలో జరిగిన ఒక కార్యక్రమానికి సోమయ్యగారు వెళ్లారు. సోమయ్యగారు వస్తున్నారని ముందే తెలుసుకున్న కమ్యూనిస్టులు ఒక జిల్లా స్థాయి నాయకుడి ఆధ్వర్యంలో శాఖపై కల్లలతో, ఇసుపరాడ్లతో దాడిచేశారు. సంఘస్థాన్లో సోమయ్యగారు ఒక్కరే మిగిలిపోయారు. క్రిందపడిపోయారు. చేతులతో తలను కాపాడుకొంటున్నా విపరీతంగా కొట్టారు. చనిపోయాడని భావించి వదిలేసి వెళ్లిపోయారు. ఆ సందర్భంలో తను అనుభవించిన వేదనను గురించి సోమయ్యగారు ఎన్నడూ ఎక్కడా ప్రస్తావించలేదు.

“విశాఖ ఉక్కు” ఉద్యమం సంఘాన్ని ఇబ్బంది పెట్టలేదు. 1969 తెలంగాణ ఉద్యమం కూడా అంత పెద్దగా సంఘానికి నష్టం కలిగించలేదు. కాని 1971-72 జై ఆంధ్ర ఉద్యమం సంఘాన్ని ఇర కాటంలో పెట్టింది. సమర్థుడైన భీగాది దుర్గాప్రసాద్ (విభాగ్ ప్రచారక) లాంటి వారిని కోల్పోయింది.

1967లో నాకు సోమయ్యగారు విద్యార్థి పరిషత్ బాధ్యత అప్పగించారు. అప్పటికి నా పిహెచ్డి పూర్తయింది. ఐఐటి నుంచి వెనక్కు వచ్చేశాను. అదే సమయంలో రాష్ట్రంలోని కొన్ని ముఖ్యమైన ఇంజనీరింగ్, మెడికల్ కాలేజీల్లో నక్సలైటు ఉద్యమం కూడా ప్రారంభమైంది. దాదాపు 25 సంవత్సరాల పాటు విద్యార్థి పరిషత్, రాడికల్స్ తో నిత్యసంఘర్షణ చేయవలసి వచ్చింది. నేనంతో ఒత్తిడికి గురౌతుండే వాడిని. వ్యక్తిగతంగా నాకేమైన అవుతుండేమోననే భయం వారికి ఉండేది. వ్యక్తిగత భద్రతపై నేను దృష్టి పెట్టలేదు. అలాంటి భావం వస్తే సంస్థను నడవడం సాధ్యం కాదు. విద్యార్థి పరిషత్ కు సంబంధించినంత వరకు నిర్ణయం పూర్తి బాధ్యత నాదే. కాని వారికి విషయాలు తెలియజేస్తుండే వాడిని. 1975 జనవరిలో ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీ హాస్టల్ లో ఎబివిసి కార్యకర్త యం. పుల్లారెడ్డిపై ఒక దళం కాల్పులు జరిపింది. గురి తప్పి బుల్లెట్

చెవి ప్రక్క భాగాన్ని తాకుతూ వెళ్లింది. అంతకుముందు ఒకసారి పుల్లారెడ్డిపై హాకిస్టిక్స్ తో దాడి చేశారు. గాయపడ్డాయి. అలాంటి సంఘటనలు జరిగినప్పుడు కార్యకర్తల్లో మనోనిబ్బరానికి భంగం కలుగకుండా చూడటం సామాన్యమైన విషయం కాదు. క్రమంగా వారికి సమస్య తీవ్రత అర్థమౌతూ వచ్చింది. 1981 నుంచి విద్యార్థి పరిషత్ కార్యకర్తలు బలైపోవడం ప్రారంభమైంది. 1987లో ప్రాంత కార్యవాహ ముదుగంటి మల్లారెడ్డిగారి కుమారుడు జితేందర్ ను నక్కల్స్ జగిత్యాల సమీపంలో కాల్చి చంపారు. జగిత్యాలలో జరిగిన సంతాపసభలో సోమయ్యగారు ఉత్తేజపూరిత ప్రసంగం ద్వారా కార్యకర్తలలో మనోధైర్యాన్ని నింపారు.

తల్లి అంత్యక్రియలు

సోమయ్యగారు తల్లిని చూడటానికి సంవత్సరాని కొకసారి కూడా వెళ్లేవారు కాదు. తల్లిని గురించి నాతో ఒక్కసారి కూడా ఏమీ చెప్పలేదు. ఆమె చనిపోయిన తర్వాత తెనాలి వెళ్లి అంత్యక్రియలు నిర్వహించారు. ఆమెది రూ. 40,000 నగదు ఉంది. ఆమె బాగోగులు చూసిన కార్యకర్తకు ఆ డబ్బు నుంచి ఒక పంచలు కొనిచ్చానని చెప్పారు. మిగిలినది నూతక్కి స్కూలుకు విరాళంగా ఇచ్చేశారు.

“మంచాన పడకుండా వెళ్లిపోవాలని ఉంది శేషా!” అని నాతో అంటుండేవారు. “ఏమిటండి ఆ మాటలు” అని వారిస్తుండేవాడిని. చివరి సంవత్సరాలలో వారిలో ఏదో ఆవేదన. నాతో ఎక్కువగా గడపడానికి ఇష్టపడేవారు. వారితో నేను గడిపిన క్షణాలు ఎన్నెన్నో!

ఏం పాపం చేశాడని ఆ మహాసంభావుడి జీవితాన్ని విధి అకస్మాత్తుగా తీసుకెళ్లింది? ఆ సమయంలో ఆత్మీయులెవరూ లేకుండా ఎందుకలా జరిగింది?

1995 జూలై 25 మద్రాసు నుంచి కేరళకు రైళ్లలో ప్రయాణం చేస్తూ ప్రమాదవస్తూ మరణించారు. జూలై 26 ఉదయం కేరళ పత్రికలు గుర్తు తెలియని వ్యక్తి శవం ఆల్యాయ్ స్పేషల్ ప్లాట్ ఫారం మీద పడి ఉందని ఒక ఫోటో ప్రచురించాయి. అది సోమయ్యగారిదని గుర్తుపట్టిన స్వయంసేవకులు హుటాహుటిన అక్కడికి చేరుకున్నారు. 27వ తేది రాత్రికి విమానంలో వారి పార్థివదేహం హైదరాబాద్ కు చేరింది. అంబరుపేట సృశానవాటికలో అంత్యక్రియలు జరిగాయి.

మేరుశిఖరమంత ఎత్తు ఎదిగిన త్యాగమూర్తికి, తపోధనుడికి, ధన్యజీవికి ఏమి నివాళినిర్పించగలం?

వ్యాసకర్త : విశ్రాంత ఆచార్యులు. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విద్యార్థి పరిషత్ ప్రారంభకుల్లో ఒకరు. ఏబీవీసీ జాతీయ ఉపాధ్యక్షులు, రచయిత, ప్రస్తుతం కేరళ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ చాన్సలర్.

పూ

ర్వపు నల్లగొండ జిల్లా మొత్తం కమ్యూనిస్టుల కంచుకోట అని ప్రతీతి. సి.పి.ఐ.; సి.పి.ఐ.(ఎం)లుగా చీలిపోయినప్పటికీ వారి గూండాలుజానికి ఎదురుండేది కాదు. నేటి సూర్యాపేట జిల్లాలోని తిరుమలగిరిలో 1960లో సంఘశాఖ ప్రారంభమైంది. కమ్యూనిస్టులు, కాంగ్రెసు వారు కలసి శాఖ నడవకుండా చేయాలని కక్ష కట్టారు. బెదిరింపులకు దిగారు. ఆ సమయంలో జనగామలో జనసంఘ పూర్తి సమయ కార్యకర్తగా ఉన్న నన్ను తిరుమలగిరికి సంఘ విస్తారక్ గా పంపించారు. కమ్యూనిస్టుల కేంద్రమైన ఇప్పుగూడెం గ్రామంలో పుట్టి పెరిగిన వాడిని కనుక కమ్యూనిస్టుల గూండారిని ఎదుర్కోవటం ఎలాగో తెలుసు. అందుకే నన్ను తిరుమలగిరి కేంద్రంగా సంఘవని చేయమన్నారు. క్రమంగా పరిసర గ్రామాల్లో శాఖలు ప్రారంభమై నాయి. సంఘ విస్తరణను చూసి కమ్యూనిస్టులు సహించలేక మేము ఒక ఇంట్లో సమావేశమైనప్పుడు దాడిచేశారు. మేము ప్రాణాలకు తెగించి చేసిన ఎదురుదాడిలో వారి గూండాలు, నాయకులు చాలామంది గాయాల పాలైనారు. నాతో సహా 15 మంది స్వయం సేవకులను ఆరెస్టు చేసి, చిత్రహింసలు పెట్టి క్రిమినల్ కేసులు పెట్టారు. పోలీసులు గ్రామాన్ని దిగ్బంధనం చేసి ప్రతి స్వయంసేవకుడిని బెదిరించారు. దానితో సంఘ శాఖలకు రావటానికి చాలామంది జంకినారు. ఈ సమయంలో సోమయ్య గారు ఆ ఊరికి వచ్చి అందరిని పరామర్శించి మనోధైర్యాన్ని కలిగించారు. శాఖను పున:ప్రారంభించి స్ఫూర్తిదాయకమైన బౌద్ధిక్ ఇచ్చారు. వారి ప్రేరణతో రెట్టింపు ఉత్సాహంతో సంఘ విస్తరణ వేగవంతమైంది. రామవరం, తొండ, తాటిపాముల, తదితర గ్రామాలలో శాఖలు ప్రారంభమైనాయి.

నల్లగొండ జిల్లా అంతటా సంఘం విస్తరించడమే కాక సమాజంలో ప్రముఖులైన కట్టా రాంరెడ్డి, సీనియర్ అడ్వకేట్, నల్లగొండజిల్లా కార్యవాహ, గవ్వ మధుసూదన్ రెడ్డి (సీనియర్ అడ్వకేట్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర జనసంఘ అధ్యక్షులుగా పనిచేశారు) డా॥ పుల్లయ్య వంటి పెద్దలు సంఘంలో చేరారు. అప్పటికి నల్లగొండ జిల్లా ప్రచారక కీ.శే. ఈ.సి. రామమూర్తి గారు కలిగించిన ఉత్తేజంతో రోజురోజుకు కొత్త గ్రామాలలో శాఖలు ప్రారంభమవుతుంటే కమ్యూనిస్టులు తమ కంచుకోటలు కూలిపోతాయన్న భయం, కక్ష ద్వేషంతో ఉన్మాదులై దాడులకు దిగారు.

తొండ గ్రామ శాఖలో సోమయ్యగారు ప్రసంగిస్తుండగా సి.పి.ఐ.(ఎం) గుండాలు గుంపుగా వచ్చి సోమయ్యగారితో పాటు స్వయంసేవకులందరిని తీవ్రంగా గాయపరిచారు. దాడులకు బెదరకుండా పర్యటన కార్యక్రమం ప్రకారం తర్వాత నాగులపాటి, అన్నారం గ్రామ శాఖలకు వెళ్లారు. పథకం ప్రకారం

మూర్తిభవించిన మనోధైర్యం

అక్కడ కూడా సి.పి.ఐ.(ఎం) గూండాలు పెద్ద సంఖ్యలో వచ్చి చేసిన దాడిలో సోమయ్యగారు గాయపడ్డారు. మెరుగైన వైద్యం కోసం హైదరాబాద్ వెళ్లకుండా సూర్యాపేటలోనే దా|| పుల్లయ్యగారి ఇంట్లో ఉండి చికిత్స పొందారు. ఎందుకంటే కమ్యూనిస్టుల వరుసదాడులతో స్వయంసేవకుల నైతిక స్త్రోమం, ధైర్యం దిగజారకుండా ఉండాలని భావించి తన గాయాల తీవ్రతను లెక్క చేయకుండా ఆ ప్రాంత స్వయం సేవకుల మధ్యనే ఉండాలని నిర్ణయించుకున్నారు.

దాడి విషయం తెలిసి ఆందోళనతో నేను సూర్యాపేటకు వెళ్లి కలిశాను. శరీరంలో గాయాలు లేని చోటు లేదు. అయినా ఎప్పటి వలే చిరునవ్వుతో మాట్లాడినాడు. నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఇన్ని గాయాల నొప్పిని భరిస్తూ కూడా చిరునవ్వుతో ఉండటం వారికి మాత్రమే సాధ్యమైంది. నాయకుడైనవాడు ఇలాంటి సమయాల్లో స్థితప్రజ్ఞుని వలె గుండెనిబ్బారంతో ఉండి సహచరులకు స్పూర్తినివ్వాలి. సోమయ్యగారు అదే ఆచరణలో చూపెట్టారు.

సూర్యాపేటలో వారు స్వయంగా పర్యవేక్షించి మూడు విధాల కార్యక్రమాలు రూపొందించారు. 1) దాడి జరిగిన గ్రామాలలో బహిరంగ సభలు జరిపి కమ్యూనిస్టుల ఆరాచక చర్యలను ఖండించి ప్రజలను చైతన్యపరచటం. 2) స్వయంసేవకుల మనోధైర్యాన్ని నిలబెట్టడం కోసం గ్రామాలలో పర్యటించడం, గాయపడ్డ స్వయంసేవకుల బాగోగులు చూడటం. 3) దాడి చేసిన గూండాలతో పాటు దాడికి పథకం వేసి ఉసి గొల్పిన సి.పి.ఐ.(ఎం) అగ్రనాయకుడు, అసెంబ్లీలో ప్రతిపక్ష నాయకుడు భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డిని కూడా చట్టపరంగా శిక్షించే విధంగా ప్రయత్నించడం. ఆ ప్రకారం దాడి జరిగిన గ్రామాలలో భారీ బహిరంగ సభలు జరిపి కమ్యూనిస్టుల దౌర్జన్యాలను ఎదిరించాలని ప్రచారం చేయటం జరిగింది. గ్రామాల పర్యటన, పరామర్శ బాధ్యత కొందరికి అప్పగించారు.

అప్పటికే పరారీలో ఉన్న భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డి దుర్మార్గాల గురించి, కమ్యూనిస్టుల ఆరాచకాల గురించి పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం చేసి పోలీసులపై ఒత్తిడి పెంచే విధంగా విస్తృతంగా కరపత్రాలు పంచాలని నిర్ణయించారు. మన వాళ్లెవరో రాసిచ్చిన పత్రం చదివి, 'ఇది కమ్యూనిస్టులకు సరిపోయేంత

ఘాటుగా లేద'న్నారు. నన్ను పిలిచి కరపత్రం రాయాలని - అది రాసేంత వరకు అక్కడే ఉండాలని ఆదేశించారు. నాలుగు పేజీలకు సరిపోయేంత డ్రాఫ్ట్ రాసి వారికిచ్చాను. పూర్తిగా చదివి తెలంగాణ యాస - పల్లెటూరి సామెతల ఉప శీర్షికలతో కామ్రేడ్లకు సరిపడే ఘాటైన మోతాదు ఇచ్చావని మొచ్చుకున్నారు. లక్ష కరపత్రాలు ముద్రించి నల్లగొండ జిల్లా అంతటా పంచటమే కాక అసెంబ్లీ ఆవరణలో, ఎం.ఎల్.ఎ.

క్వార్టర్స్‌లో, సెక్రటేరియట్ అంతటా పంచటంతో రాష్ట్రంలో పెద్ద సంఘటనమయింది. మరునాడే భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డిని అరెస్టు చేశారు. అనాటి సంఘటనలో సోమయ్య గారు సూర్యాపేటలో మకాం వేయకుండా హైదరాబాద్ వెళ్లిపోయి ఉన్నట్లైతే ఆ జిల్లాలో సంఘానికి పూర్వలేనంత నష్టం జరిగి ఉండేది. స్వయంసేవకులకు మనోబలాన్ని ఈ విధంగా పెంచారు.

జనగామ జిల్లా పూర్తి సమయ కార్యకర్తగా ఉన్న నన్ను 1969లో నిజామాబాద్ జిల్లాకు మార్చారు. అంతదూరం వెళ్లేసరికి సోమయ్యగారిని అడిగాను. వారు నవ్వుతూ భారతదేశ పటం తెప్పించి అందులో నిజామాబాదు ఎక్కడుందో చూపించి నాతో, 'కశ్మీరు నుండి కన్యాకుమారికి వరకు ఇది మన మాతృభూమి ఉపన్యాసం చెబితావు, పాటలు రాస్తావు! నిజామాబాద్ దూరంగా ఉందా?' అని నవ్వారు. నేను మారుమాట్లాడ లేదు. మూడోరోజుకల్లా నిజామాబాద్ చేరుకున్నాను.

నేను మొదటిసారి నిజామాబాద్ వెళ్లి నప్పుడు జిల్లా ముఖ్య కార్యకర్తల సమావేశంలో దా|| శర్మ నన్ను పరిచయం చేశారు. అందరి పరిచయం అయిన తర్వాత పట్టణ జనసంఘ అధ్యక్షుడు మురళీధర్‌రావు (అడ్వకేట్) నా చదువు గురించి అడిగితే 9వ తరగతితో చదువు మానేశాను అని చెప్పగానే ఆయన ముఖం చిల్లించాడు. నేను కొంత నిరుత్సాహానికి గురయ్యాను.

ఆ తర్వాత నెలరోజులకు సోమయ్య గారు పర్యటనలో నిజామాబాద్ వచ్చారు. ఆ సందర్భంలో జరిగిన సమావేశానికి వివిధక్షేత్రాల వారిని కూడా పిలిచారు. అప్పుడు జనసంఘ పట్టణ అధ్యక్షులు నా ప్రస్తావన తెచ్చి సంఘటనా కార్యదర్శిగా ఒక గ్రాడ్యువేట్‌ను పంపిస్తే బాగుండునని సోమయ్య గారితో అన్నాడు. నేను నూరుశాతం కుంగిపోయాను. అప్పుడు సోమయ్య గారు "మీరు ఉత్త గ్రాడ్యువేట్ కావాలన్నారు-కాని సత్యనారాయణరెడ్డి గారు సోషల్ సైన్సులో, పోలిటికల్ సైన్సులో పోస్ట్ గ్రాడ్యువేషన్ పూర్తి చేశాడని చెప్పి పూర్తిగా దిగజారిన నా మనోబలాన్ని కొండంత ఎత్తుకు పెంచారు. సమావేశం తర్వాత నన్ను దగ్గరికి పిలుచుకుని 'ఇలాంటి మాటలకు కుంగిపోవద్దు, దీన్ని ఒక సవాలుగా తీసుకొని వని చెయ్యి అన్నారు'. వారిచ్చిన ధైర్యంతో మూడేండ్లు నిజామాబాద్‌లో భార్యపిల్లలతో ఉండి పనిచేశాను.

వ్యాసకర్త : మాజీ శాసన సభ్యుడు

దాడి చేసిన గూండాలతో పాటు దాడికి పథకం వేసి ఉసి గొల్పిన సి.పి.ఐ.(ఎం) అగ్రనాయకుడు, అసెంబ్లీలో ప్రతిపక్ష నాయకుడు భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డిని కూడా చట్టపరంగా శిక్షించే విధంగా ప్రయత్నించడం. ఆ ప్రకారం దాడి జరిగిన గ్రామాలలో భారీ బహిరంగ సభలు జరిపి కమ్యూనిస్టుల దౌర్జన్యాలను ఎదిరించాలని ప్రచారం చేయటం జరిగింది. గ్రామాల పర్యటన, పరామర్శ బాధ్యత కొందరికి అప్పగించారు.

వారఫలాలు

2020 జూలై 20 నుంచి 26 వరకు

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ఆదాయం ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. మీ నిర్ణయాలు అందరికీ ఆమోదయోగ్యంగా ఉంటాయి. కుటుంబ సమస్యల నుంచి కొంతమేర బయట పడతారు. వ్యాపారులు పెట్టుబడుల అన్వేషణలో పురోగతి సాధిస్తారు. పారిశ్రామిక, రాజకీయవర్గాలకు మరింత అనుకూల సమయం. కళాకారులు, రచయితల శ్రమ వృథా కాదు. 22, 23 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

అప్పులు చేయాల్సి వస్తుంది. ఆలోచనలు స్థిరంగా ఉండవు. కుటుంబ సమస్యలు కొంత వేధిస్తాయి. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ వహించండి. దేవాలయ దర్శనాలు. వ్యాపారులకు ఒడిదుడుకులు ఎదురు కావచ్చు. ఉద్యోగులకు మరింత ఒత్తిడులు పెరుగుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తలకు నిరాశాజనకమే. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులు, పరిశోధకుల కృషి అంతగా ఫలించదు. 23,24 తేదీల్లో శుభవార్తా శ్రవణం. వస్త్రలాభాలు. గణేశ్ న పూజించండి.

మిథునం: మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ధ, పునర్వసు 1,2,3 పాదాలు

ఆవుల నుంచి కొత్త విషయాలు తెలుసు కుంటారు. ఆదాయానికి లోటు లేకుండా గడిచి పోతుంది. వివాహ యత్నాలలో పురోగతి. కుటుంబ సభ్యులు మీ అభిప్రాయాలను గౌరవిస్తారు. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. వ్యాపారులకు ఊహించని లాభాలు. ఉద్యోగులకు సంతోషకరమైన సమాచారం. 25,26 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. శారీరక రుగ్మతలు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

కొత్త కార్యక్రమాలు చేపడతారు. ఆలోచనలు అమలు చేస్తారు. కష్టానికి తగిన ఫలితం దక్కుతుంది. ఆరోగ్యం కాస్త కుదుటపడుతుంది. పాతబాకీలు వసూలవుతాయి. శుభకార్యాల నిర్వహణపై కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. ఉద్యోగులు పనితీరును చాటుకుని ముందడుగు వేస్తారు. రాజకీయవర్గాలకు అంచనాలు నిజమవుతాయి. 20,21 తేదీల్లో అనుకోని ఖర్చులు. బంధువులతో విభేదాలు. కనకధారాస్తోత్రాలు పఠించండి.

సింహం : శుభ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

ఇంతకాలం పడిన శ్రమ ఫలిస్తుంది. నూతనోత్సాహంతో అనుకున్న కార్యక్రమాలు పూర్తి చేస్తారు. అందరిలోనూ మీ సత్తా చాటుకుని గుర్తింపు పొందుతారు. ఆదాయం అవసరాలకు తగినంతగా లభిస్తుంది. కుటుంబ సభ్యులతో వివాదాలు తీరతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఒడిదుడుకులు తొలగుతాయి. 25,26 తేదీల్లో ఆస్తి వివాదాలు. శారీరక రుగ్మతలు. అంగారక స్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2,3,4 పాదాలు, శూన్య, చిత్త 1,2 పాదాలు

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలలో విజయం. మీ ఆశయాలు నెరవేరి ఉత్సాహంగా అడుగు వేస్తారు. భూ, వాహన యోగాలు. విద్యార్థులకు శుభవార్తలు. శుభకార్యాల నిర్వహణపై బంధువులతో చర్చిస్తారు. ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. పారిశ్రామిక, కళారంగాల వారికి మరింత అనుకూలత. 23,24 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. కుటుంబంలో ఒత్తిళ్లు. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని పూజించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

మొదట్లో కొద్దిపాటి చికాకులు నెలకొన్నా క్రమేపీ తొలగుతాయి. రాబడి మరింత పెరిగి అప్పులు తీరుస్తారు. శక్తిసామర్థ్యాలను అందరూ గుర్తించి ప్రశంసలు కురిపిస్తారు. వాహనాలు కొనుగోలు. వ్యాపారులకు లాభలు. ఉద్యోగుల శ్రమ ఫలిస్తుంది. 21, 22 తేదీల్లో ఆరోగ్య సమస్యలు. బంధువులతో తగాదాలు. కనకదుర్గాదేవి స్తోత్రాలు పఠించండి.

మృగశిర : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ఆదాయం మెరుగుపడుతుంది. దీర్ఘకాలిక రుణాలు తీరతాయి. ఆస్తి వ్యవహారాలను చక్కదిద్దు తారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలలో ముందడుగు వేస్తారు. వ్యాపారులు విస్తరణ కార్యక్రమాలను చేపడతారు. ఉద్యోగులకు చిక్కులు, చికాకులు తొలగే సమయం. రాజకీయ వర్గాలకు మంచి గుర్తింపు. 22, 23 తేదీల్లో ఖర్చులు. దూరప్రయాణాలు. శారీరక రుగ్మతలు. శ్రీదత్తస్తోత్రాలు పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

కొన్ని సమస్యలు తీరి ఊరట చెందుతారు. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలు సకాలంలో పూర్తి. అందరిలోనూ మరింత గౌరవం లభిస్తుంది. కొన్ని సమస్యల నుంచి క్రమేపీ గట్టెక్కుతారు. ఇంటి నిర్మాణాలు ప్రారంభిస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఒత్తిడుల నుంచి విముక్తి లభిస్తుంది. 24,25 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. స్వల్ప రుగ్మతలు. ఖర్చులు పెరుగుతాయి. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

కొత్తగా చేపట్టిన కార్యక్రమాలు సమయానికి పూర్తి. ఆత్మీయుల నుంచి ధనలాభ సూచనలు. ఆదాయం మరింత సమకూరి అప్పులు తీరతాయి. ఇంటి నిర్మాణాలు చురుగ్గా చేపడతారు. కోర్టు కేసులు పరిష్కారం. వ్యాపారులకు అనుకోని లాభాలు. ఉద్యోగులకు పైస్థాయి నుంచి ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. పారిశ్రామికవర్గాలకు అప్రయత్న కార్యసిద్ధి. 21,22 తేదీల్లో అనారోగ్యం. సుందరకాండ పారాయణ చేయండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

నిరుద్యోగులకు సుదీర్ఘ నిరీక్షణ ఫలిస్తుంది. అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. కుటుంబ సమస్యల నుంచి కొంత బయటపడతారు. భూములు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు అధిక లాభాలు దక్కుతాయి. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగి ఊరట లభిస్తుంది. పారిశ్రామిక వేత్తలకు శుభవార్తలు. 22,23 తేదీల్లో అనారోగ్యం. సోదరులతో విభేదాలు. శివాష్టకం పఠించండి.

హిందూ సనాతన సంప్రదాయంలో ప్రతి నెలా ఏదో ఒక పండుగ ఉంటూనే ఉంది. వాటన్నింటిలోనూ విశేషమైంది శ్రావణ మాసం. ఎక్కడైనా ఒకరోజు లేకపోతే వారమో పండుగలను జరుపుకోవడం చూస్తుంటాం. అయితే శ్రావణమాసంలో ప్రతి రోజూ పండుగే. ఆ నెలలోని అన్ని తిథుల్లోనూ ఏదో ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. చాంద్రమానం ప్రకారం తెలుగు మాసాలలో ఇది ఐదవది. పూర్ణిమనాడు చంద్రుడు శ్రవణ నక్షత్రంలో ఉంటాడు కనుక దీనికి శ్రావణ మాసమని పేరు.

మహావిష్ణువు జన్మించింది శ్రవణ నక్షత్రంలోనే కనుక దీన్ని విష్ణుమూర్తి జన్మమాసంగా భావిస్తారు. అందుచేతనే శ్రీమహాలక్ష్మికి ఈ మాసమంటే ఎంతో ప్రీతి. శ్రవణం అంటే వివరం అని అర్థం. ఈ నెలలో చేసే పూజలు, నోములను అందుకున్న ఆ జగన్నాథ భక్తుల మొరను తప్పక వింటుందని అంటారు. కనుకనే శ్రావణ మాసానికి ఎంతో ప్రాముఖ్యత ఉంది.

లక్ష్మీదేవికి ప్రీతిపాత్రం.. శ్రావణం

శ్రావణమాసంలో ఇంటల్ వండుగ వాతావరణం ఉంటుంది. ప్రతాలు, పూజలు, నోములకు వచ్చే చుట్టలతో సందడి నెలకొని ఉంటుంది. ముఖ్యంగా మహిళలు పాటించే ప్రతాలన్నీ ఎక్కువగా ఈమాసంలోనే ఉంటాయి. అందుకే ఎంతో పవిత్రమైందిగా భావిస్తారు. దీన్ని సౌభాగ్యాన్ని ప్రసాదించే మాసం అనీ, ప్రతాల మాసమనీ అంటారు. శ్రావణంలో వచ్చే విశేషమైన పర్వదినాలు శివమూలీల ప్రతం అనగా శ్రావణ సోమవారాలు, మంగళగౌరీ ప్రతం, శనివార ప్రతం, వరలక్ష్మీ ప్రతం, నాగపంచమి, పుత్రదా ఏకాదశి, రాఖీ పూర్ణిమ, హయగ్రీవ జయంతి, రాఘవేంద్ర జయంతి, శ్రీ కృష్ణాష్టమి, కామిక ఏకాదశి, పొలాల అమావాస్య లాంటివన్నీ అందరూ తప్పకుండా జరుపుకుంటారు.

శివమూలీల ప్రతం(శ్రావణ సోమవారాలు)

శ్రావణ మాసంలో ఆచరించే ప్రతాలలో శివమూలీల ప్రతం ఒకటి. దీన్ని ఎక్కువగా మహారాష్ట్ర సరిహద్దు ప్రాంత వాసులు ఆచరిస్తుంటారు. ఈ నెలలో వచ్చే అన్ని సోమవారాలు ఉపవాసం ఉండి శివుడిని, గౌరీదేవిని పూజిస్తారు. కొత్తగా పెళ్లయిన వాళ్ళు ఈప్రతాన్ని తప్పకుండా ఐదేళ్ల పాటూ ఆచరిస్తారు.

శ్రావణ మంగళగౌరీ ప్రతం

శ్రావణ మాసంలో ఆచరించే ప్రతాలలో మంగళగౌరీ ప్రతం ప్రత్యేకమైంది. ఈ మాసంలో వచ్చే అన్ని మంగళవారాలు మంగళ గౌరీని పూజిస్తారు. పార్వతిదేవికి మరొక పేరు గౌరీ. సమస్త శుభాలను కలిగిస్తుంది కాబట్టి ఆమెను మంగళగౌరీ అని పిలుస్తారు. ఈమాసంలో మంగళగౌరీని ఆరాధించడం పరిపాటి. సాధారణంగా కొత్తగా పెళ్లయిన ముత్తైదువలు మంగళగౌరీ ప్రతాన్ని చేస్తారు.

ఈ ప్రతాన్ని ఆచరించడం వల్ల మహిళలకు సౌభాగ్యకరమైన ఐదవతనం కలకాలం నిలుస్తుందని ప్రతీతి. ఈ ప్రతాన్ని గురించి స్వయంగా శ్రీ కృష్ణుడు ద్రౌపదికి వివరించినట్లు పురాణాలు పేర్కొంటున్నాయి. పదహారు రకాల పత్ర పుష్పాదులతో, పదహారు రకాల నైవేద్యాలతో, పదహారు రకాల జ్యోతులతో అమ్మవారికి షోడశోపచార పూజని నిర్వహించి కథ చెప్పుకుని అక్షతలు వేసుకుంటారు. ఆ తర్వాత, ముత్తైదువులను పిలిచి వారికి తాంబూలాదులతో సత్కరిస్తారు. ఇలా ఐదు సంవత్సరాల పాటు ప్రతాన్ని ఆచరించే సంప్రదాయం చాలా చోట్లా ఉంది.

వరలక్ష్మీ ప్రతం

శ్రావణ మాసంలో మహిళలకు అతి ప్రధానమైంది వరలక్ష్మీ ప్రతం. ఈ ప్రతం కోసం ఒక నెల ముందు నుంచే మహిళలు సన్నాహాలు చేస్తారనడంలో అతిశయోక్తి లేదు. పూర్వం గౌరీ దేవికి శివుడు చెప్పిన ప్రతాన్ని సూతమహర్షి శౌనకాది మహామునులకు వివరించాడు. ఈ వరలక్ష్మీ ప్రతాన్ని ఎవరైతే ఆచరిస్తారో వారికి దారిద్ర బాధలు పోయి, సిరిసంపదలు కలుగుతాయని నమ్మకం. సాధారణంగా రాఖీ పూర్ణిమ ముందు వచ్చే శుక్రవారం ఈ ప్రతాన్ని ఆచరిస్తారు. కుదరని పక్షణ ఆ నెలలో వచ్చే ఏ శుక్రవారం రోజైనా జరుపుకుంటారు. ఆ రోజున వరలక్ష్మీ దేవతను పూజిస్తే అష్టలక్ష్మీలను పూజించిన ఫలం సిద్ధిస్తుందని నమ్మకం. అందుకే ఈ ప్రతంలో కుటుంబ సభ్యులందరూ తప్పనిసరిగా పాల్గొంటారు. వరలక్ష్మీ దేవతను పూజిస్తే అష్టేశ్వర్యాలు అయిన సంపద, భూమి, విద్య, ప్రేమ, కీర్తి, శాంతి, సంతోషం, శక్తి వంటివి లభిస్తాయని ప్రగాఢ విశ్వాసం.

నాగపంచమి

దీపావళి తర్వాత జరుపుకొనే నాగులచవితి

మాదిరి తెలంగాణలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో, మహారాష్ట్ర సరిహద్దుల ప్రజలు శ్రావణంలో వచ్చే పంచమిని నాగుల పంచమిగా, పండుగలా జరుపుకుంటారు. మహిళలు రోజంతా ఉపవాసం ఉండి పుట్టి వద్దకు వెళ్లి పాలు పోసి, నాగ దేవతను పూజిస్తారు. దుర్గాయుగ ప్రతం చేయడానికి కూడా ఎంతో విశేషమైందీ రోజు.

శుక్ల ఏకాదశి-పుత్రదా ఏకాదశి

శ్రావణ మాసంలో శుద్ధ పక్షంలో వచ్చే ఏకాదశిని పుత్రదా ఏకాదశి, పవిత్రోపన ఏకాదశి అంటారు. వివాహమై సంతానం లేక బాధపడే జంట ఏకాదశి నాడు ఉపవాసం ఉండి శ్రీహరిని విష్ణు నహస్రనామాలతో అర్పించినట్లయితే తప్పక సంతానం కలుగుతుందని నమ్మకం. ఏకాదశినాడు ఉపవాసం ఉండి ద్వాదశినాడు పారాయణం చేస్తారు. అందుకే దీనిని పుత్రదా ఏకాదశి అని అంటారు.

కృష్ణపక్ష అమావాస్య - పొలాల అమావాస్య

శ్రావణ మాసంలో వచ్చే కృష్ణపక్ష అమావాస్యను పొలాల అమావాస్య అని కూడా అంటారు. సంతానాన్ని కోరుకునే ఇల్లాలు దీన్ని ఆచరించాలని చెబుతుంటారు. కాలక్రమేణా పొలాల అమావాస్య పేరు కాస్తా, పోలేరు అమావాస్యగా మారి, పోలేరమ్మ అనే గ్రామ దేవతలను ఆరాధించే పర్వదినంగా మార్పు చెందిందని పెద్దలు అంటారు. ఇది ఆచరించడంవల్ల పిల్లలకు అకాల మృత్యు భయం తొలగిపోతుందని నమ్మకం.

‘చెట్లు మానవ ప్రగతికి మెట్లు’ అంటారు. ‘చెట్టుని మించిన చుట్టం లేదు’, ‘చెట్లు పది మంది వైద్యుల పెట్టు’ అని నానుడి. చెట్లు జగతికి ప్రాణదాయకం. జీవకోటి మనుగడ సాగించేందుకు చెట్లు దోహదపడు తున్నాయి. ప్రాణవాయువు నిచ్చి మనం వదిలే బొగ్గుపులుసు వాయువు (కార్బన్ డయాక్సైడ్)ను పీల్చి కాలుష్య నివారణకు సహకరిస్తున్నాయి. పర్యావరణ సమతుల్యతను పరిరక్షించడంలో కీలకపాత్ర వహిస్తున్నాయి. ప్రకృతి వైపరీత్యాలను ఎదుర్కొంటూ, భూమి వరదల బాలిన పడకుండా కాపాడు తాయి. బొగ్గుపులుసు వాయువుని పీల్చుకుని జీవజాలానికి ప్రాణవాయు వును అందించే చెట్లు (అడవులు) మానవుల అత్యున్నత బాలిన పడడం విషాదకరమని పర్యావరణ నిపుణులు ఆందోళన వ్యక్తంచేస్తున్నారు.

ప్రకృతి అనుగ్రహంతో ఉచితంగా లభించే వృక్ష సంపదను ధ్వంసం చేయడం అంటే అనారోగ్యాన్ని కొని తెచ్చుకున్నట్లే. విచక్షణరహితంగా అటవీ సంపదను ధ్వంసం చేస్తున్న ఫలితం వర్షాభావ,

తరువుంటే.. కరవు

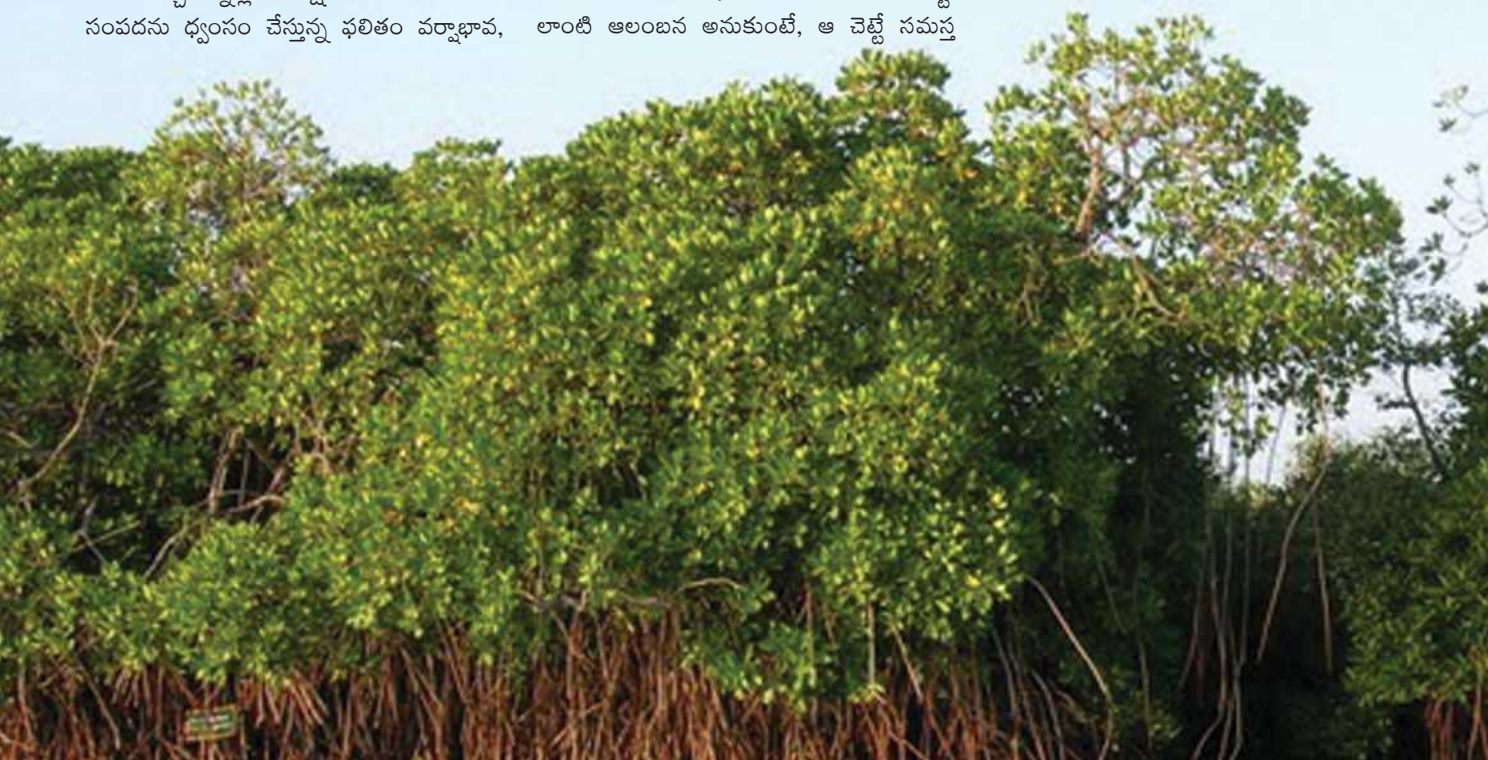
అనావృష్టి పరిస్థితులకు దారితీస్తోంది. జంతు జాలానికి, పశుపక్ష్యాదులకు, పచ్చదనానికి అవకాశం లేకుండాపోతోంది. వన్యప్రాణుల మనుగడకు హాని కలుగుతోంది. మహారణ్యాలు జనారణ్యాలుగా మారి వన్యప్రాణులు జనావాసాల మధ్య సంచరించే పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది.

‘పరోపకారాయ ఫలంతి వృక్షాః’ అన్నట్లు పరుల సేవలోనే తరువులు తరిస్తాయని నీతిశాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి. వృక్షాల ఉన్నతీని ఎన్నో పురాణాధలు వర్ణించాయి. ‘పది బావులు ఒక చెరువుతో సమానం, పది చెరువులు ఒక సరస్సుతో సమానం, పది సరస్సులు ఒక పుత్రునితో సమానం, పది మంది పుత్రులు ఒక చెట్టుతో సమానం’ అని మత్స్యపురాణం పేర్కొంది. వేదసూక్తాలలోని పురుష సూక్తమ్ కూడా వృక్షవృద్ధిని ప్రస్తావించింది. అన్ని జీవరాశులు బాగుండాలనే కోణంలో వృక్ష సంతతి ఊర్ధ్వముఖంగా పెరగాలని ఆకాంక్షించి. ఇక్కడ ‘ఊర్ధ్వ ముఖం’ అంటే ఎత్తుగా పెరగడమనే కాక, వృక్ష సంపద అనంతంగా వృద్ధి చెందాలన్న భావన వ్యక్తమవుతోంది. లోకవ్యవహారంలో మనిషిని, ముఖ్యంగా కుటుంబ పెద్ద గురించి చెప్పేటప్పుడు ‘చెట్లంత’ అని పోల్చి చెబుతారు. ఒక మనిషి పరిమిత సమూహానికి ‘చెట్టు’ లాంటి అలంబన అనుకుంటే, ఆ చెట్టే సమస్త

జీవజాలానికి ప్రాణదాతగా నిలుస్తోంది కదా!

చెట్లు పూలు, కాయలు, పండ్లు, ఔషధాలు... ఇలా ఎన్నో ఇస్తాయి. నిటారుగా, ఉన్నతంగా ఎదిగిన చెట్లు కొమ్మల భారంతో ఒదిగి ఉంటాయి. మానవులకు, పక్ష్యాదులకు ఆహారం అందిస్తాయి. ఆకలిని తీరుస్తాయి. పరోపకారంతో తమ ఔన్నత్యాన్ని చాటు కుంటున్నాయి. అంతటి మహోపకారాన్ని విస్మరించి వాటిని నరుకుతూ హానిని కొనితెచ్చు కుంటున్నాం. వృక్ష వినాశం అంటే నరకాన్ని అహ్వానించడమేనని పెద్దల మాట.

వృక్ష విశిష్టతను స్మరణకు తెచ్చుకుంటే... క్షీర సాగరమధనంలో వెలువడిన వాటిలో వృక్షమూ (కల్ప) ఉంది. ‘అశోకుడు చెట్లు నాటించెను’ అని ప్రాథమిక విద్య నుంచి చదువుకుంటున్నదే. ఇక్ష్వాకు వంశ పాలకులు తమ పతాకాలపై దేవకాంచన వృక్షపు చిహ్నాన్ని చిత్రించుకొని చెట్ల పట్ల తమ గౌరవాన్ని, వాటి ఆవశ్యకతను చాటి చెప్పారని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. కురుకుల పితామహుడు భీష్ముని రథ పతాకంపై చిహ్నం తాళతరువు. మహర్షుల తపస్సుకు, మహనీయుల బోధనలకు వృక్షలే ఆలవాలం. పాండ వులు అజ్ఞాతవాస కాలంలో తమ దివ్యాయుధాలను

పండదు..!

జమ్మి చెట్లపైనే భద్రపరిచి, జమ్మి కొట్టి రణం సాగించి విజయులయ్యారు. తథాగతుడు వృక్షం (బోధి) కింద జ్ఞానం పొంది బుద్ధుడు అయ్యారు. మానవ వంశ మూలాలను వృక్షాలతో పోల్చి 'వంశవృక్షం'గా వ్యవహరించడం తెలిసిందే. కార్తీక మాసపు వసంభోజనాల గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పనిలేదు. చెట్ల నీడలో, ఆకువచ్చని గుబురుల మధ్య బంధుమిత్రులతో చేసే సహపంక్తి భోజనాలు మంచి అనుభూతిని ఇస్తాయి. పుణ్యంతో పాటు పురుషార్థం అన్నట్లు చెట్లకు, ఇష్టదేవతా పూజలు చేసి, ప్రకృతి మధ్య, హత్తుకునే వాతావరణంలో ఆటవిడుపుగా గడపాలనుకోవడం అందరికీ ఇష్టమే.

వినాయకపూజా విధానంలో ఉపయోగించే 21 రకాల పత్రాలలో ఔషధ గుణాలు ఉన్నాయని ఆరోగ్య శాస్త్రం చెబుతోంది. చరకుడు తన 'చరకసంహిత'లో వివిధ వ్యాధులను నిర్మూలించే సుమారు 350 మూలికలను వివరించారు. ఏతావాతా మనిషి పుట్టుక నుంచి గిట్టే దాకా చెట్లు ఉపకరిస్తూనే ఉంటుంది.

కానీ వర్తమానంలో చోటుచేసుకుంటున్న పరిణామాలు ఏమిటి? చెట్ల పెంపకం కంటే

సరికివేతలే ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. చెట్టును కాపాడు కోలేకపోతే భావితరాల మనుగడ మనకబారే ప్రమాదం ఉంది. ఆ దిశలో అడవుల వృద్ధికి ప్రభుత్వాలు ప్రణాళికలు రూపొందిస్తున్నాయి. ఏటా వస మహోత్సవాలు నిర్వహిస్తున్నారు. అనందదాయకమే. కానీ నాటి నాటి మొక్కలకు సంరక్షణ ఏ మేరకు ఉంటోంది? ఎంత శాతం బతుకు తున్నాయి? అనేది సందేహమే. ఏటా కోట్లాది మొక్కలు నాటుతున్నట్లు లెక్కలు చెబుతున్నారు. అయితే ఒక ఏడాది నాటి నాటి మొక్క స్థానంలోనే మరో ఏడాది మరో మొక్క నాటే పరిస్థితి ఎదురవుతున్న సందర్భాల గురించి వింటున్నాం. ప్రభుత్వ కృషికి ప్రజా సహకారం, చైతన్యం అవసరం. శక్తిమేరకు వృక్ష సంపదను కాపాడుకోవాలి.

ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల చెట్లు కూలిపోయినా, ప్రజోపయోగం కోసం రహదారుల విస్తరణ లాంటి

చెట్లు పూలు, కాయలు, పండ్లు, ఔషధాలు...ఇలా ఎన్నో ఇస్తాయి. నిటారుగా, ఉన్నతంగా ఎదిగిన చెట్లు కొమ్మల భారంతో ఒదిగి ఉంటాయి. మానవులకు, పక్ష్యాదులకు ఆహారం అందిస్తాయి. ఆకలిని తీరుస్తాయి. పరోకారంతో తమ ఔన్నత్యాన్ని చాటు కుంటున్నాయి. అంతటి మహోపకారాన్ని విస్మరించి వాటిని నరుకుతూ హానిని కొనితెచ్చు కుంటున్నాం. వృక్ష వినాశనం అంటే నరకాన్ని ఆహ్వానించడమేనని పెద్దల మాట.

ప్రక్రియలో వాటిని తొలగించవలసి వచ్చినా వాటి స్థానంలో మరో మొక్క నాటడం ద్వారా నష్టపరిహార ప్రక్రియ చేపట్టాలి. జన్మదిన, వివాహ వార్షికోత్సవం లాంటి విశిష్టరోజులలో మొక్కలు నాటడం, మొక్కల వితరణ లాంటి కార్యక్రమాన్ని ముమ్మరం చేయాలి. కలప అక్రమ రవాణా నివారణకు పట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వ కృషికి ప్రజా సహకారమూ అవసరం. 'తరువుంటే కరవుండదు' అనే సామాజిక స్పృహ, వచ్చదనం, పర్యావరణంపై ప్రజలలో అవగాహన మరింత పెరగాలి. విద్యా సంస్థలలో, ప్రతి కాలనీలో, పారిశ్రామికవాడలలో పచ్చదనం విస్తరణ చర్యలు చేపట్టాలి. వ్యవసాయ యోగ్యం కాని భూములలో, పొలాల గట్లపై వృక్షజాతిని పెంచడం ద్వారా సాగుదారులకు ఆదాయం సమకూర్చవచ్చు.

గృహ నిర్మాణం, వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, ఆర్థిక వనరుల ఉత్పత్తికి భూమిని సమకూర్చుకునే క్రమంలో చెట్లను, అడవులను కొట్టేస్తూ వెళుతున్నారు. కనుకనే, 'పల్లెలన్నీ బీడులాయె/ఏటేటా కరువులాయె/ వాన వరపు లేదాయె/వల్లకాడయి పోయె/మంచి గాలిలేక మనమూ/మంచానా పడుతున్నాము/పచ్చని చెట్టును పడగొట్టవద్దరా/మానవ జాతి మనుగడకు ముప్పుతేవద్దరా' అనే ఓ కవి గీతం స్ఫురిస్తోంది.

'కూరుచుండిన కొమ్మకొట్టకొను వాజమ్యహితము వినదు కదమ్మా/ ఓ కూనలమ్మ' అనే కవివాక్కు వృక్ష భక్షకులు గమనించవలసి ఉంది. 'వృక్షాలను రక్షిస్తే అవి మనలను రక్షిస్తాయి' (వృక్షో: రక్షతి రక్షితః) అనే ఆర్యోక్తి నిజం చేసేందుకు ప్రతిఒక్కరూ వునరంతితం కావాలి.

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

బులుసు సాంబమూర్తి
(1886 - 1958)

దేశభక్తుడు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యం, ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర సాధనకు నిరంతరం కృషి చేశారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లా దుర్గ గ్రామంలో జన్మించారు. మహాత్మాగాంధీ పిలుపు మేరకు న్యాయవాదవృత్తిని వదిలిపెట్టి స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. హోంరూల్, ఉప్పుసత్యాగ్రహం, శాసనోల్లంఘన ఉద్యమంలో, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమాల్లో పాల్గొని జైలుకెళ్లారు. 2008లో భారత ప్రభుత్వం బులుసు సాంబమూర్తి గౌరవార్థం ఒక తపాలాబిళ్లను కూడా విడుదల చేసింది.

జనరల్ నోట్స్

1. ఇటీవల భారత ప్రభుత్వం ఏ దేశానికి చెందిన 59 మొబైల్ అప్లికేషన్లను భద్రతా కారణాల దృష్ట్యా నిషేధించింది?
2. చారిత్రక అజంతా, ఎల్లోర గుహలు ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి?
3. ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రధాన కార్యాలయం ఎక్కడుంది?

(ఉర్దూ) : ڈی.ఎ.ఎ.ఎ.

గ : గ్రీ.ఎ.ఎ.ఎ. 'బ : బె.ఎ.ఎ.ఎ. 'ఓ : ఓ.ఎ.ఎ.ఎ.ఎ.

మెదడుకు మేత

ఎర్రటి పండు మీద
ఈగైనా వాలదు?

(గ్రీకులు : యావజ)

మంచిమాట

ఉత్తముడు మాటల్లో
నిశ్శబ్దంగానూ..
చేతల్లో చురుకుగానూ
ఉంటాడు..

వేగంగా తప్పించుకోగలవు. కానీ తాబేలు?' అని కాకి అంటుండగానే వేటగాడు వచ్చి తాబేలుని పట్టుకుని తన దగ్గరున్న కర్రకి తాడుతో కట్టేశాడు.

'అయ్యో మన మిత్రుడు తాబేలుని ఎలా రక్షించాలి?' అని ఆలోచించి, ఒక పథకం వేశాయి.

'వేటగాడు ఎలాగూ చెరువు దగ్గరకి వెళ్లి తాబేలుని కిందకి దించుతాడు. జింక వాడికి కనిపించేలాగా ఒక చోట పడి చచ్చినట్టు నటిస్తుంది. దాని కన్ను పొడుస్తున్నట్టు నేను నటిస్తాను. అతను వచ్చేలోగా ఎలుక వెళ్లి తాబేలుకి కట్టిన తాడు కొరికి తాబేలు చెరువులోకి దూకేలాగా సహాయం చేస్తుంది. తరువాత జింక లేచి పరుగు తీస్తుంది. నేను ఆకాశంలోకి ఎగిరి పోతాను' అన్నది కాకి. ఈ పథకం ప్రకారం వారు నడించి వేటగాడి నుంచి తమని తాము రక్షించుకున్నారు. ★

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధ్ర మల్లారావు మరియు శ్రీమతి రంధ్ర లక్ష్మీవరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్‌లో
సరికొత్త రుచులతో

ప్రాచీన భారతదేశంలో ప్రఖ్యాతి కలిగిన రాజవంశాలలో శాతవాహనులు ఒకరు. దక్కన్ లేదా దక్షిణాపథానికి చెంది, వింధ్యకు ఉత్తర భాగాన్ని జయించిన మొదటి వంశీకులలో శాతవాహనులు కూడా ఉన్నారు. చిరకాలం సాగిన ఈ వంశీయుల పాలనలో శాంతి సౌభాగ్యాలు పరిధివిల్లాయి. సున్నపురాయితో కళాఖండాలను నిర్మించే ఒక ప్రత్యేక కళ రూపుదిద్దుకున్నది కూడా వారి కాలంలోనే. ఈ కళ శ్రీలంక, ఆగ్నేయ ఆసియా దేశాలకు కూడా విస్తరించి విశేష ప్రాచుర్యం పొందింది. అందుకే 5000 సంవత్సరాల భారతదేశ చరిత్రలో రెండు యుగాలు శాంతిసౌభాగ్యాలతో తులతూగాయని, అందులో ఒక యుగం శాతవాహన పాలనా యుగమేనని చెప్పుకుంటున్నాం. ఇందులో అతిశయోక్తి లేదు. ఆశ్చర్యం కూడా కాదు. మరొకటి- సింధు నాగరికతా యుగం, ప్రతి నలభయ్ వేల మంది పౌరులకు ప్రణాళిక బద్ధమైన నగరాలు నిర్మించుకున్న కాలమది.

మన అష్టాదశ పురాణాలలోని ఐదు పురాణాలు శాతవాహనుల చరిత్రకు ముఖ్య ఆధారం. ఇంకా ముప్పయ్ వరకు శిలాశాసనాలు, వేల సంఖ్యలో నాణేలు కూడా ఆ వంశం గురించి వెల్లడిస్తున్నాయి. వీటిలో శాసనాలూ, నాణేలూ శాతవాహన వంశీయులు పాలించిన కాలానికి చెందినవేనని ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. నాణేలూ, శాసనాలూ వారి వారి కాలాలలోనే తయారవుతాయి. పురాణాల సంకలనం మాత్రం గుప్తుల యుగంలో ఆరంభమై, క్రీస్తుశకం పదో శతాబ్దం చివరి భాగంలో ముగిసింది. కాబట్టి పురాణాలలో వీరికి సంబంధించిన సమాచారం నమోదు చేయడంలో కొంత లోటు జరిగింది. ఆ లోటు ఏమిటంటే- నాణేలూ, శాసనాలూ ఈ వంశీయులను శాతవాహనులు అని పేర్కొన్నాయి. పురాణాలు కేవలం ఆంధ్ర వంశీకులని

ప్రస్తావించాయి. శాతవాహనుల గురించి మత్స్య, వాయు, విష్ణు, భాగవత, బ్రహ్మాండ పురాణాలు పేర్కొన్నాయి. అవి పాలకుని కుటుంబం, పాలనా కాలం, ఎవరి వారసుడు అనే విషయాలను తెలియచేశాయి. కానీ పురాణాలన్నీ శాతవాహన పాలకుల వరస క్రమాన్ని ఒకే విధంగా పేర్కొనబోవడం ఇబ్బంది కలిగించే అంశమే. ఆ జాబితాలలో తేడాలు కనిపిస్తాయి. పురాణకర్తలు ఇచ్చిన సమాచారం అంతా శాసనాల నుంచి సేకరించిన దనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అయినా పురాణాల జాబితాలో పరస్పర విరుద్ధమైన అంశాలు కనిపిస్తాయి. ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ: పురాణాలు శాతవాహన పాలకుల కాలం, వారసత్వం గురించి ఇచ్చాయి. కానీ ఒక పురాణంలోని ఏ రెండు జాబితాలు చూసినా ఒకదానితో ఒకటి ఏకీభవించదు. అంటే ఎవరి తరువాత ఎవరు పాలకుడు, వారి పాలనా కాలం వంటి కీలక అంశాలలో భేదాలు ఉన్నాయి. శాతవాహన పాలకుల నామాల

గాఢాసప్తశతి రచయిత హేలుడు శాతవాహన వంశీకులలో ఒకడని బ్రహ్మాండ పురాణం తప్ప మిగిలిన అన్ని పురాణాలు చెబుతున్నాయి.

శాతకర్ణి గురించి - ఇతడు ఆ వంశంలో నాలుగో పాలకుడని వాయు పురాణం చెప్పింది. కానీ విష్ణు, బ్రహ్మాండ పురాణాలు ఐదో పాలకునిగా పేర్కొన్నాయి. మత్స్య పురాణం ఆరవ పాలకుడని అంటున్నది. భాగవత పురాణం ఆయన పేరునే వదిలేసింది.

రుద్ర, కర్ణ, శక, కుంభ అనే వారి పేర్లను పురాణాలు పాలకులుగా ప్రస్తావించలేదు. వీరంతా శాతవాహన వంశీయులే. కానీ వీరు విడుదల చేసిన నాణేలు లభ్యమయినాయి. అంటే వీరు పాలకులైనా అయి ఉండవచ్చు. లేదా ఆ వంశం వారి దాయాదులని కూడా అర్థం చేసుకోవచ్చు.

పురాణాలు ప్రస్తావించిన కొందరు శాతవాహన పాలకుల పేర్లతో నాణేలు గాని, శాసనాలు గాని లభించలేదు. కాబట్టి పురాణాలలో వారి సమాచారం విశేషంగానే లభిస్తున్నా. శాతవాహనుల చరిత్ర

చరిత్రకారులను మేల్

లభించిన కుంభ శాతకర్ణి వెండినాణెం. బొమ్మ బొరుసు. బొరుసు వైపు ఉన్న రాతలు

విషయంలో కూడా ఇదే వైరుధ్యం ఉంది. అలాగే పాలకుల సంఖ్యలో కూడా. 19 నుంచి 29 లేదా 30 అంటూ వారి సంఖ్య పరస్పర విరుద్ధంగా వాటిలో కనిపిస్తుంది. ఈ పాలకులందరి పాలనా కాలం ఎంత అన్న అంశం కూడా భిన్నంగానే ఉంది. వాయు పురాణం శాతవాహనులు 268 సంవత్సరాలు పాలించారని చెబుతుంటే, 435 ఏళ్లు అని మత్స్య పురాణం పేర్కొన్నది. కాని వారి పాలనాకాలం మొత్తం 456 నుంచి 460 ఏళ్లని కూడా వాదన ఉంది.

నిర్మాణానికి అవసరమైన కచ్చితత్వం వాటిలో తగినంతగా లేదనే అనుకోవాలి.

శాతవాహనుల కాలానికి సంబంధించిన ముప్పయ్ వరకు శాసనాలు లభ్యమవుతున్నాయి. అందులో మూడోవంతు అధికారికంగా వేయించిన శాసనాలు. అంటే ఎక్కువ శాసనాలు వ్యక్తిగత హోదాలో వేయించినవే. అవి ఎక్కువగా మత సంబంధమైనవి. కాబట్టి చరిత్ర నిర్మాణంలో వాటి ప్రయోజనం కూడా పరిమితమే. సిముఖ, కృష్ణ, శాతకర్ణి, ఆయన భార్య నాగనీక, వారి సంతానం

శాతవాహనుల కాలానికి సంబంధించిన ముప్పయ్యే వరకు శాసనాలు లభ్యమవుతున్నాయి. అందులో మూడోవంతు అధికారికంగా వేయించిన శాసనాలు. అంటే ఎక్కువ శాసనాలు వ్యక్తిగత హోదాలో వేయించినవే. అవి ఎక్కువగా మత సంబంధమైనవి. కాబట్టి చరిత్ర నిర్మాణంలో వాటి ప్రయోజనం కూడా పరిమితమే. సిముఖ, కృష్ణ, శాతకర్ణి, ఆయన భార్య నాగనీక, వారి సంతానం గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి, వాసిష్ట పులోమావి, వాసిష్టపుత్ర శివశ్రీ పులోమావి, స్కంద శాతకర్ణి, వాసిష్టపుత్ర శాతకర్ణి, యజ్ఞ శాతకర్ణి, విజయ శాతకర్ణి, పులోమావి పేర్లు ఆ శాసనాలలో ఉన్నాయి.

డా॥ డి. రాజారెడ్డి

గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి, వాసిష్ట పులోమావి, వాసిష్టపుత్ర శివశ్రీ పులోమావి, స్కంద శాతకర్ణి, వాసిష్టపుత్ర శాతకర్ణి, యజ్ఞ శాతకర్ణి, విజయ శాతకర్ణి, పులోమావి పేర్లు ఆ శాసనాలలో ఉన్నాయి. కానీ వీరి పాలనాకాలాల గురించి పురాణాలు, శాసనాలు పరస్పరం విభేదిస్తున్నాయి. కాబట్టి సాహిత్యాధారాల కంటే, శాసనాధారాలే బలమైనవని చెప్పాలి. పురాణాలలో శాతవాహన తొలి పాలకునిగా బలిహిత, సిప్రక, శూద్రక, సింధుక, చిస్సక పేర్లు

సంబంధం ఏమిటి? ఆ నాణేల నిధి అతడి గుట్టు విప్పింది.

ఈ కింద ఒక ముఖం అచ్చుతో ఇచ్చిన నాణెం కుంభ శాతకర్ణి గురించి వివరించింది. ఆయన కూడా ఆ వంశ పాలకుడేనని ఆ నాణెం వల్ల తెలుస్తున్నది. ఆయన తల్లి పేరు గౌతమి. కాబట్టి కుంభ శాతకర్ణి అంటే గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి. గౌతమీపుత్ర యజ్ఞశాతకర్ణిల సోదరుడే.

ఈ నాణెం వివరణ: ఇది వెండి నాణెం.

కుడిపక్కకు చూస్తున్న ముఖం ఉంది. చెవులకు ఆభరణాలు ఉన్నాయి. వారసత్వం - సిరి కుంభ శాతకర్ణి, రానో గౌతమీపుత్రుల. బొరుసు వైపు మధ్యలో కొండలను పోలిన ఆరు తోరణాలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు బొమ్మ ఉన్నాయి. కుడి పక్క పైన ఉజ్జయిన్ గుర్తు ఉంది. సిరికుంభ హతకర్ణిక అర్హణక (గౌతమి) పుత్రుల అని రాయించారు.

కాబట్టి నాణేలు, శాసనాల ఆధారంగా శాతవాహన చరిత్రను పునర్ లిఖించుకోవలసిన అవసరం కనిపిస్తుంది. నిజానికి ఇప్పుడు పురాణాలు, సాహిత్యాధారాల నుంచి కొత్తగా సేకరించేది ఏమీ లేదు కూడా. ఆ వంశ పాలకుల వరస క్రమాన్ని నాణేలు, శాసనాల ఆధారంగా నిర్మించుకోవాలి. ఇప్పుడు కొత్త నాణేలు లభ్యమవుతున్నాయి. ఈ వంశీకుల నాణేలను ప్రపంచంలో చాలా వస్తు ప్రదర్శనశాలలు కొనుగోలు చేసి పెట్టుకున్నాయి. మన రాష్ట్ర పురావస్తు ప్రదర్శనశాల కూడా 1990లో ఇలా కొన్ని నాణేలు నరహరి అనే ఆయన దగ్గర కొనుగోలు చేసింది. అవన్నీ కోటలింగాల తవ్వకాలలో బయటపడినవే.

వ్యాసకర్త : న్యూరోసర్జన్, అపోలో

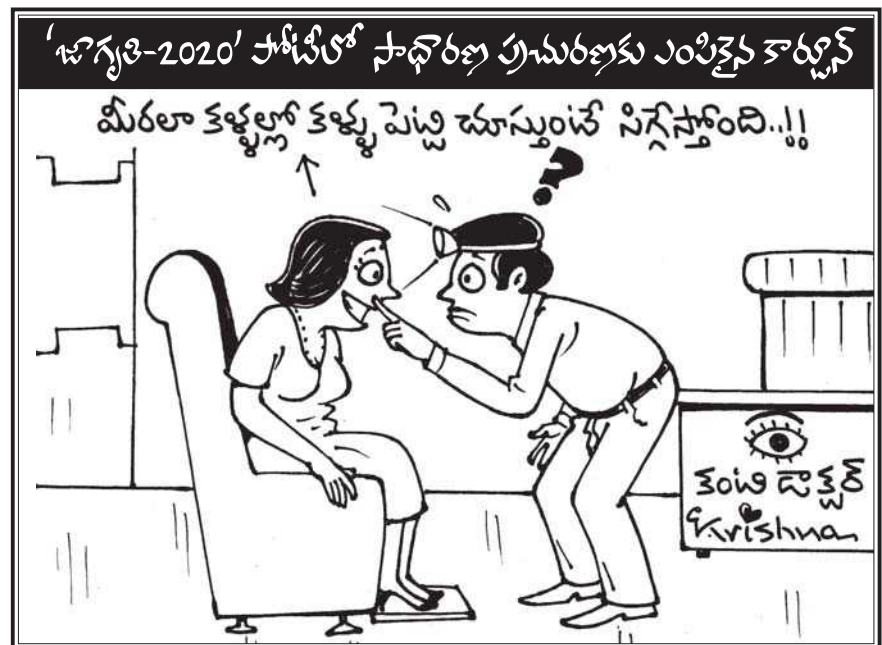
9848018660

మౌలపబోతున్న 'కుంభ'

కనిపిస్తాయి. శాసనాలు మాత్రం ఆ వంశంలో తొలి పాలకునిగా సిముఖుని పేర్కొంటున్నాయి. శాసనాలు ఆయన కాలంలో వేసినవే కాబట్టి సిముఖ అన్న పేరే సరైనదని అనుకోవాలి. పురాణాలు తరువాతి కాలాలలో రాసినవి కాబట్టి వాటిలో పేరును సరైనదని భావించలేరు. అయితే ఇటీవల దొరికిన శాసనాలలో చిముక అని ఉంది. శాసనం ఆయన కాలానిదే అయి ఉంటుంది కాబట్టి, శాతవాహన తొలిపాలకుడు చిముకుడే అని నిర్ధారించవచ్చు. కాబట్టి శాతవాహన వంశ చరిత్ర నిర్మాణానికి నాణేలు మరింత కచ్చితత్వం కలిగిన ఆధారాలుగా చెప్పుకోవచ్చు. ఈ వంశీకుల కాలానికి చెందిన నాణేలను మొదట కనుగొన్న పురావస్తు శాస్త్రవేత్త మిరాశి (1940). విదర్భలోని అకోలా జిల్లాలో తరాలా అనే చోట 1600 నాణేలు ఉన్న నిధి దొరికింది. ఇందులో యాభయే ఆరు పోటీన్ (ఒక లోహం) నాణేలు. ఇవన్నీ ఏనుగు బొమ్మతో ఉన్నాయి. కుంభ, శక, కర్ణ అనే పాలకుల కాలానికి చెందిన నాణేలు ఈ నిధిలో ఉన్నాయి. వీరి గురించి పురాణాలు ప్రస్తావించలేదని మొదట చెప్పుకున్నాం. ఇంకా శాతకర్ణి, పులోమావి, స్కంద శాతకర్ణి, యజ్ఞ శాతకర్ణి, విజయ శాతకర్ణి కాలాల నాణేలు కూడా ఉన్నాయి. ఇంతకీ కుంభ అనే వ్యక్తి ఎవరు? ఆ వంశీకులతో అతడికి ఉన్న

గుండ్రంగా ఉంది. నాసిక్ ప్రాంతానికి చెందినది. నాణెం మీద లిపి బ్రాహ్మి. భాష ప్రాకృతం. బొమ్మ వైపు ప్రాకృతం, బొరుసు వైపు పురాతన తెలుగు లిపి ఉన్నాయి.

నాణెం మీద సమాచారం: బొమ్మ వైపు -

పరభాషా చిత్రాలను తెలుగులో పునర్ నిర్మించడం కొత్తేమీ కాదు. తెలుగు సినిమాలు ఇతర భాషాల్లోకి వెళ్లిన సందర్భాల కంటే... ఇతరుల చిత్రాలు ఇక్కడ రీమేక్ కావడమే అధికం. అంతమాత్రాన తెలుగులో మంచి రచయితలు లేరని కాదు. మన నిర్మాతలకు ఇప్పటికీ విజయం సాధించిన సినిమాను తీస్తే కొంతలో కొంత స్పేస్ అనే భావన. బయ్యర్ల నుండి భారీ మొత్తం తీసుకోవచ్చనే ఆశ. అయితే, మన నేటివిటీకి సంబంధించని ఓ కథను తీసుకొచ్చి రీమేక్ చేసినంత మాత్రాన విజయం సాధించి, కాసుల వర్షం కురిపిస్తుందని భావించడం కూడా పారపాటేనని అనేక సార్లు నిరూపితమైంది. కానీ గతంలో లేనంతగా ఇప్పుడు మన దర్శక నిర్మాతలు మలయాళీ చిత్రాల రీమేక్ పై దృష్టి పెట్టారు. దాదాపు పది మల్లూపుడ్ చిత్రాలు టాలీవుడ్ బాట పడుతున్నాయి.

‘ఔది నంబర్ 150’తో రిఎంట్రీ ఇచ్చిన చిరంజీవి ప్రస్తుతం ‘ఆచార్య’ చిత్రంలో నటిస్తున్నారు. ఇది దర్శకుడు కొరటాల శివ తయారు చేసుకున్న కథ. అయితే.. చిరంజీవి రిఎంట్రీ మూవీ ‘ఔది నంబర్ 150’ తమిళ రీమేక్. ఇప్పుడు కూడా ‘ఆచార్య’ తర్వాత చిరంజీవి మలయాళ రీమేక్‌కు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చారని తెలుస్తోంది. మలయాళంలో కథానాయకుడిగా మంచి గుర్తింపు తెచ్చుకున్న పృథ్వీరాజ్ ఆ మధ్య ‘లూసిఫర్’ అనే మూవీని తానే డైరెక్ట్ చేశాడు. ఇది తెలుగులో అదే పేరుతో డబ్ కూడా అయింది. ఇప్పుడు ఆ సినిమాను చిరంజీవి హీరోగా రామచంద్ పునర్ నిర్మించబోతున్నాడు. దీనికి ‘సాహో’ ఫేమ్ సుజిత దర్శకత్వం వహిస్తాడట. అలానే మరో మలయాళ చిత్రం ‘డ్రెవింగ్ లైసెన్స్’ హక్కులు కూడా చెద్రి

తీసుకున్నాడట. విశేషం ఏమంటే... ఇందులోనూ పృథ్వీరాజ్ హీరోగా నటించాడు. ఈ సినిమాను బాబాయ్ వవన్ కల్యాణ్తో చేయాలని రామ్చరణ్ భావించగా, వవన్ గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇవ్వలేదని తెలుస్తోంది.

వృద్ధిరాజ్, బిజూమీనన్ కీలక పాత్రలు పోషించిన 'అయ్యప్పనుమ్ కోషియుమ్' మలయాళ చిత్రం సైతం తెలుగులో రీమేక్ కాబోతోంది. దీని రీమేక్ హక్కులను సితార ఎంటర్టైన్మెంట్స్ సంస్థ పొందింది. ఇటీవలే ఈ సినిమా మాతృకకు దర్శకత్వం వహించిన సచి అనారోగ్యంతో కన్నుమూశారు. ఈ మూవీ తెలుగు వర్షన్లో రవిశేఖ, రానా నదిస్తారనే టాక్ వినిపిస్తోంది. ఆ మధ్య మలయాళ చిత్రం 'ప్రేమమ్'ను సైతం తెలుగులో రీమేక్ చేసిన సితార ఎంటర్టైన్మెంట్స్ సంస్థ మరో మలయాళ చిత్రం 'కప్పలా' హక్కుల్ని కూడా పొందింది. ఓ అమాయకురాలైన యువతి, ఫోన్ ద్వారా పరిచయమైన వ్యక్తి ట్రాప్లో ఎలా పడింది? తిరిగి ఎలా బయటకు వచ్చిందనే కథాంశంతో ఈ మూవీ తెరకెక్కింది. ఈ సినిమాను ప్రశంసిస్తూ, తెలుగు చిత్రాలు అలా ఉండటం లేదని విమర్శిస్తూ దర్శకుడు తరుణ్ భాస్కర్ పెట్టిన ట్విట్ కాంట్రవర్సీకి దారి తీసింది. ఇందులోని ఓ కీలకమైన పాత్రను విశ్వకేసన్ పోషించబోతున్నాడనే వార్తలు వచ్చాయి. మలయాళీ చిత్రాలతో విశ్వకేసన్కు గట్టి అనుబంధమే ఉంది. హీరో విశ్వకేసన్ మలయాళ చిత్రం 'అంగామలై డైరిస్' రీమేక్తో దర్శకుడూ అయ్యాడు. తెలుగులో 'ఫలక్నుమాదాస్' పేరుతో పునర్ నిర్మించాడు. 'కప్పలా'లో అమాయకురాలైన యువతిగా అన్నా డెన్ నటించింది. ఈమె ప్రధాన పాత్ర పోషించిన మరో మలయాళ చిత్రం 'హెలెన్' సైతం తెలుగులో రీమేక్ కాబోతోంది. ఓ మధ్య తరగతి యువతి అనుకోని పరిస్థితుల్లో తాను పనిచేసే చికెన్ హాట్ కోల్డ్

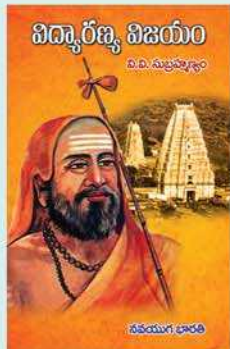
స్టోరీజ్ లో చిక్కుకుపోతే... పర్యవసానం ఏమిటనేదే
 ఈ చిత్ర కథ. పీవీపీ సంస్థ ఈ సినిమా రిమేక్ హక్కులు
 సొంతం చేసుకుంది. అనుపమా పరమేశ్వర్ ఇందులో
 టైటిల్ రోల్ పోషించే అవకాశం ఉందని
 వార్తలు వస్తున్నాయి.

ఇక ఇప్పటికీ సుమంత మలయాళ చిత్రం 'పాదయాట్ర' రిమేక్‌లో నటిస్తున్నాడు. మాతృకలో నాయికగా నటించిన ఐమా రూబి నటాస్టియన్ తెలుగు రిమేక్‌లోనూ అదే పాత్ర పోషించబోతోంది. అలానే యువ కథానాయకుడు సత్యదేవ్ ప్రధాన పాత్రధారిగా 'బాహుబలి' నిర్మాతలు శేఖు యార్లగడ్డ, ప్రసాద్ దేవినిసి నిర్మించిన 'ఉమామహేశ్వర ఉగ్రరూపశ్య' చిత్రం కూడా మలయాళీ చిత్రం 'మహేశ్వితే ప్రతికారమ్'కు రిమేక్. థియేట్రీకల్ రిలీజ్ కోసమే ఈ సినిమాను తీసి... ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో నెట్‌ఫ్లిక్స్ ద్వారా విడుదల చేయబోతున్నారు.

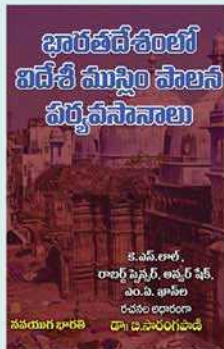
ఈ రకంగా తెలుగు సినిమా దర్శక నిర్మాతలంతా ఇప్పుడు మలయాళ చిత్రాలవైపు ఆసక్తిగా చూస్తున్నారు. కథలో కొద్దిగా కొత్తదనం ఆసక్తికరమైన అంశాలు ఉంటే చాలు... వాటిని రీమేక్ చేయడానికి రెడీ అవుతున్నారు. ఇందులో వారికి ఓ ఉపయోగపడే విషయం కూడా ఉంది. ఈ మలయాళ చిత్రాలన్నీ కాన్సెప్ట్ బేస్డ్ తప్పితే... భారీ ఖర్చుతో తీసినవి కావు. అందువల్ల పరిమితమైన బడ్జెట్లో నిర్మిస్తే... ఎంతోకొంత లాభం మిగులుతుందన్నది వారి నమ్మకం. అయితే ఈ చిత్రాల్లోని పాత్రలు, సంఘటనలలో కేరళలోని క్రైస్తవ, ముస్లిం మత ఆచార వ్యవహారాలు, అధికార కమ్యూనిస్టు పార్టీ నిర్ధాంత రాద్ధాంతాలూ బాగానే చోటు చేసుకున్నాయి. వీటి స్థానంలో మన సంస్కృతి సంప్రదాయాలను వివిధంగా చొప్పిస్తారనే దానిపైనే ఈ సినిమాల విజయం కూడా ఆధారపడి ఉంటుందన్నది వాస్తవం.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

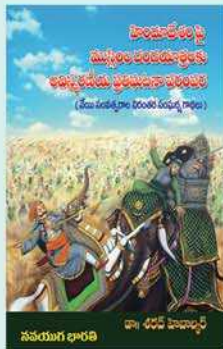
జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

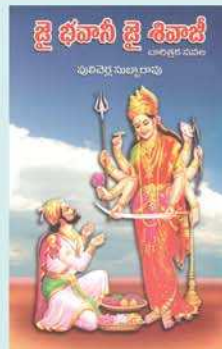
వెల : ₹.200/-

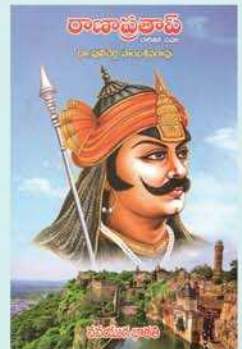
వెల : ₹.250/-

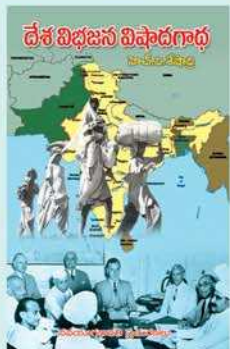
వెల : ₹.250/-

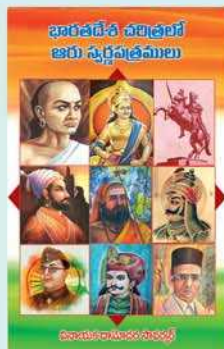
వెల : ₹.200/-

వెల : ₹.120/-

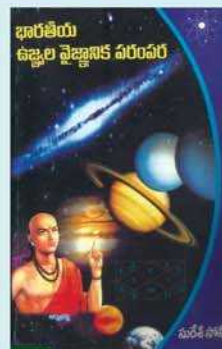
వెల : ₹.250/-

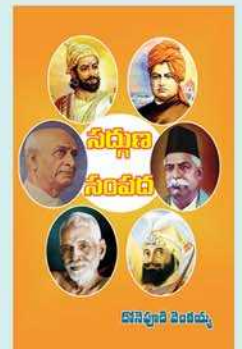
వెల : ₹.250/-

వెల : ₹.90/-

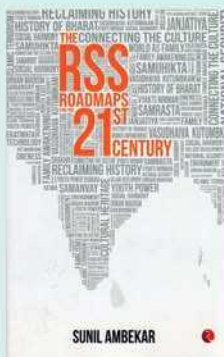
వెల : ₹.200/-

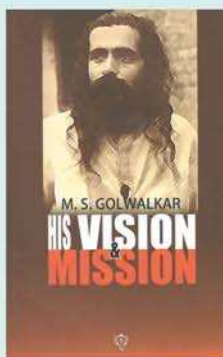
వెల : ₹.200/-

వెల : ₹.300/-

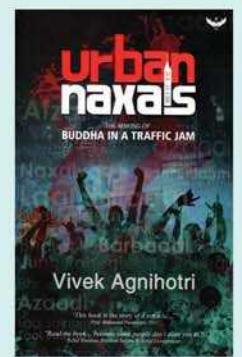
వెల : ₹.495/-

వెల : ₹.400/-

వెల : ₹.499/-

వెల : ₹.399/-

నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సందర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్
3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్రుత్పూరా, హైదరాబాద్ -27
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్య నికేతన్
విలూరురోడ్, గవర్నరు పేట,
విజయవాడ -2.
దూరవాణి : 9440643348

సాహిత్య నికేతన్
విశాఖపట్నం
సెల్ : 90000 66776

భారతమాత బుక్ హౌస్
తిరుపతి
సెల్ : 92999 01355

Volume : 72 Issue : 40

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,
Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 20.07.2020

Date of Posting Every Friday : 17.07.2020

Postal Regn. No. HSE/1052/2018-2020

RNI Regd. No. 3270/57

Estd : 1997

G.NARAYANAMMA INSTITUTE OF TECHNOLOGY & SCIENCE FOR WOMEN

SPONSORED BY G. PULLA REDDY CHARITIES TRUST, HYDERABAD

AFFILIATED TO J N T U & APPROVED BY A.I.C.T.E

ACCREDITED BY NAAC AND AN ISO 9001: 2008 CERTIFIED INSTITUTION

Shaikpet, Hyderabad - 500 008.

Ph: 23565648, 23566803, 23565649, Fax : 040-23564187

Website : www.gnits.ac.in, email : directorgnits@yahoo.in

COURSES OFFERED

1. Electronics & Communication Engg.,	6. M.Tech in Power Electronics & Electric Drives
2. Computer Science & Engg.,	7. M.Tech in Computer Science & Engineering
3. Electrical & Electronics Engg.,	8. M.Tech in Digital Electronics & Communication Systems
4. Information Technology	9. M.Tech in Computer Networks & Information Security
5. Electronics & Telematics Engg.,	10. M.Tech in Wireless & Mobile Communications

OTHER INSTITUTIONS RUN BY THE TRUST

1. G.Pulla Reddy Engineering College, Kurnool.	8. G. Narayanamma High School, Mehdiapatnam, Hyderabad.
2. G.Pulla Reddy College of Pharmacy, Mehdiapatnam, Hyderabad.	9. G. Narayanamma Hospital, Gokavaram, Atmakuru Taluk, Kurnool
3. G.Pulla Reddy Degree & PG College, Mehdiapatnam, Hyderabad.	10. G. Narayanamma Pulla Reddy Respite Home for Mentally Retarded Women, Kurnool.
4. G.Pulla Reddy Junior College, Abids, Hyderabad.	11. Vignana Peetham (Orphanage), Kurnool.
5. G.Pulla Reddy High School, Mehdiapatnam, Hyderabad.	12. Samskruta Basha Prachara Samithi, Nampally Station Road, Hyderabad.
6. G.Pulla Reddy Memorial School, Dilsukhnagar, Hyderabad.	13. G.Pulla Reddy Dental College & Hospital at Kurnool
7. G.Pulla Reddy Government Polytechnic, Kurnool.	

CHAIRMAN

P. Subba Reddy

TREASURER

G. Raghava Reddy

DIRECTOR

Dr.I. Ramachandra Reddy